

DATED
NEWS
DELIVER BY
SATURDAY
DECEMBER 19

LAIKS

WEEKLY NEWS
PERIODICAL
POSTAGE PAID
AT LARGO, FL
AND ADDITIONAL
MAILING OFFICE
(USPS 301-500)
ISSN 1089-8832

"LAIKS" IS PUBLISHED SINCE 1949 // "LAIKS" IZNĀK NO 1949. GADA
Published 48 times per year except the first week of May, the last week in June, the second week in September, the last week in December
Published weekly by: Latvian Newspaper "Laiks", Inc., 114 4th Ave NW, Largo, FL 33770
POSTMASTER: Send address change to: "Laiks", 114 4th Ave NW, Largo, FL 33770
Phone: 727-953-6313; Fax: 727 286 8543; E-mail: rasma@laiks.us

Volume LXVI Nr. 48 (5745)

2015. gada 19. decembris – 2016. gada 8. janvāris

PRIECĪGUS ZIEMSVĒTKUS!

// FOTO: pixabay

Dace Micāne Zālite

*Trejdeviņas sveces dega,
Trejdeviņas zvaigznes mirdz,
Trejdeviņi vēji pūš
Ziemas mātes pagalmos.*

*Dieva sirmi kumeliņi
Satecēja sētiņā.
„Kur brauksit, kumeliņi?”
Mīlā Māra pavaicāja.*

Saules grieži

*„Brauksim vest šaizemē
Sauli, visu žēlotāju,
Sauli, visu žēlotāju,
Sauli, visu sildītāju.”*

*„Kur saulīti meklēsit?”
Mīlā Māra pavaicāja.
„Pār jūriņu līgosim
Ziemeļvēja rociņā.*

*Nāks saulīte vizēdama,
Sarkanbalta sadēgdama,
Jūrā zeltu mētādama,
Gaismu kaisot šaizemē.”*

Nākamais numurs iznāks 9. janvārī!

Latvian newspaper
LAIKS

Frequency: WKLY EXC 1ST WK - MAY; LAST WK - JUN;
2nd WK - SEPT; LAST WK - DEC

Latviešu nedēļas laikraksts

Iznāk sestdienās, 48 reizes gadā
Abonēšanas maksa ASV dolāros: 1 gadam US \$ 149.00;
6 mēn. US \$ 83.00; 3 mēn. US \$ 50.00.

Redakcija Rīgā, Ģertrūdes ielā 27, Rīga, LV-1011, Latvija.
Tālr.: +371 67326761, fakss: +371 67326784
e-pasts - redakcija@laiks.us
mājaslapa - www.laiks.us

Redaktore: Ligita Kovtuna
mob. tālr.: +371 29439423. e-pasts: ligita@laiks.us

**Par REKLĀMU un SLUDINĀJUMIEM,
kas iesniegti LATVIJĀ, maksājumi notiek EURO.**

Neizlietotus manuskriptus un fotoattēlus redakcija neuzglabā.
Redakcijai ir tiesības iesūtītos materiālus izmantot arī saīsinātus.

Laikrakstā iespējams, ar autora vārdu vai inīcijiem
parakstītajos rakstos izteiktās domas ar redakcijas viedokli
par pašu jautājumu var arī nesaskanēt.

Par reklāmas vai sludinājuma saturu atbild reklamdevējs.

Administratore ASV: Rasma Adams
114 4th Ave NW, Largo, FL33770
Tālr.: 727 953 6313, fakss: 727 286 8543
e-pasts: rasma@laiks.us

Kanadas ziņas: Mārtiņš Štauers
104-3000 Notre Dame Street, Lachine, QC, H8S 2H1
Tālr.: 514-639-8722, e-pasts: stauvers@yahoo.ca,

**Par REKLĀMU un SLUDINĀJUMIEM,
kas iesniegti ASV, maksājumi notiek ASV dolāros.**
Sēru sludinājumus un adrešu maiņas sūtiet pēc adreses
50 Sternberger Ave Unit 5, Long Branch, NJ 07740
e-pasts: LaiksDSR@aol.com

LAIKS

50 Sternberger Ave Unit 5,
Long Branch, NJ 07740
laikdsr@aol.com

Lūdzu, maksāt ASV dolāros uz "Laiks" Inc. vārda

Abonējiet laikrakstu LAIKS, neizejot no mājām – lietojiet
[www.laiks.us!](http://www.laiks.us)

"LAIKA" abonements maksā: 3 mēnešiem.....ASV \$ 50.00
6 mēnešiem.....ASV \$ 83.00
1 gadam.....ASV \$ 149.00

**Floridas iedzīvotāju ievēribai! Lūdzu pievienojiet 7% Floridas
nodokli par laikraksta abonēšanu!**

Gada abonenti saņems bez maksas:

- sešus JAUNO LAIKS pielikumus;

Laiks pa gaisa pastu Amerikā

Gadā ASV \$235.00.....6 mēneši \$130.00

Laiks pa gaisa pastu Latvijā

Gadā ASV \$235.00.....6 mēneši \$130.00

Laiks pa gaisa pastu Kanadā

Gadā ASV \$260.00.....6 mēneši \$140.00

Laiks pa gaisa pastu citur ārzemēs

Gadā ASV \$330.00.....6 mēneši \$175.00

JAUNO LAIKS abonements sešas avīzes

Gadā.....ASV \$30.00

Kanadā gadā.....ASV \$35.00

Ārpus ASV LAIKU var pasūtīt tikai pa gaisa pastu.

Ar šo nosūtu Jums

US \$ _____ par _____ mēn./ _____ gadu

Ja abonementu nevēlaties atjaunot, lūdzu, norādiet iemeslu

Uzvārds, vārds: _____

Adrese: _____

zip: _____

KLĀVS
BĒRZIŅŠ

Gatavojoties Adventa laika
sprediķiem un Ziemsvētku
sprediķim, kuŗi iezīmē darba
gada beigas un Baznīcas gada
sākumu, starplaikā visiem pa-
zīstamajā tiešsaistes sociālā
tikla tīmekļa vietnē *facebook*
atradu norādi kādam interes-
santam rakstam, kas publicēts
Christianity today mājaslapā
un ko veikuši tīmekļa Bībeles
aplikācijas *YouVersion*, tieši par
šo aplikāciju. Tā satur Bībeles
1228 Bībeles tulkojumus 895 va-
lodās! To uz saviem viedtāl-

Mīlie kristīgie draugi visā plašajā pasaulē, netopiet šim laikam līdzīgi...

runiem, datoriem vai citām
elektroniskām iekārtām insta-
lējuši vairāk nekā 202 miljoni
cilvēku, starp viņiem arī es.
Raksta autors liecina, ka, izvēr-
tējot šīs aplikācijas statisti-
kos datus, kas, kur, ko lasa, ka
Apvienotā karaļvalstī, ASV un
Kanadā ir tieši manu pārdo-
mu, Apustuļa Pāvila vēstules ro-
miešiem 12. nodaļas 2. pants:
„Netopiet šim laikam līdzīgi, bet
pārvērtieties, atjaunodamies sa-
vā prātā, lai jūs varētu izprast,
kas ir Dieva griba – to, kas ir

labs, tīkams un pilnīgs.”

Kā mums netapt šim laikam
līdzīgiem? Mēs taču dzīvojam
šīnī laikā, šīnī zemē un šīnī
pasaulē! Mēs esam pakļauti šā
laika garam, politiskajiem no-
tikumiem, valstu nolikumiem,
varu un diemžēl arī ticības cī-
ņīnīem, par spīti pasaules lie-
lāko triju monoteistisko ticību
atsaucei uz vienu un to pašu
cilts tēvu. Bet, kā varbūt paši
esam piedzīvojuši, radniecība
nenodrošina vienprātību vai
savstarpēju mīlestību.

LAIKA Mākslas kalendārs 2016 "No Klinklāva galerijas dārgumu pūra"

Šogad abonentiem kalendārs netiks piesūtīts.

Kalendārus var iegādāties par USD 18,-
plūs pasta izdevumi, rakstot čeku uz
"Laiks" Inc. 114 4th Ave NW, Largo, FL33770

LELDE VINTERS ORE. Bez nosaukuma, 1979. gads

2016. gada kalendārs: gab. X US \$18,00

Piesūtīšana: ASV – par katru pirmo US \$2.50;
par katru nākamo uz to pašu adresi US \$1,00

Ārpus ASV – par pirmo US \$3,50
par katru nākamo uz to pašu adresi US \$1,50

Kopā..... US \$.....

Vārds, uzvārds

Adrese

Tālr.: E-pasts

Riga Ven Travel Inc.

**GAIŠUS ZIEMSVĒTKUS, LAIMĪGU,
PRIECĪGU JAUNO GADU!**

Skaistus ceļojumus kopā ar Inesi!

Zvaniet – INESE ZAĶIS

Tālr.: 727-623-4666, e-pasts: rigaven@aol.com
6051A Sun Blvd #604, St. Petersburg, Florida 33715

Un cik bieži valstu vai ticību
vadoņi (negribu lietot jēdzienu
Baznīcas vadoņi) gan nav ar it
kā Dieva gribu (*deus lo vult* –
Dievs to grib) savas un savu
vasaļu intereses un varas kāri
attaisnojuši un to dara jopro-
jām? Un mēs kristieši to star-
pā, to, ko mums mācījis Jēzus,
kuŗa dzimšanas dienu gatavo-
jamies svinēt, šķietami negri-
bam uzklāusīt, negribam savus
prātus atjaunot, negribam Die-
va patieso gribu, Viņa dēlu sap-
rast un izprast, to, kas tiešām ir
labs, tīkams un pilnīgs!

Nemācīsim pasauli, bet mai-
ņas sāksim pie sevis! Nesamo-
cīsim skaidru un patiesu tuvā-
kā mīlestības bausli, to vispirms
attiecinot uz Latvijā dzīvojo-
šiem kristiešiem. Mīlēsim Die-
vu pāri visām lietām un savu
tuvāko kā sevi pašu un – atļau-
jiet man piebilst – arī to, kas no
dzimtenes devies svešumā, un
arī to, kas pie mums meklē pa-
tvērumu, arī to, kas nav skran-
dās ģērbts vai plīks un naba-
dziņš un kam ar mani viens un
tas pats ciltstēvs! Nešķīrosim,
kā Jēzus nešķīroja!

Tikai ar Dieva dotu un dāvētu
mīlestību mēs varēsim sevi un
pasauli pārvērst, atjaunot un
veidot labākai nākotnei. Pār-
tapsim šai gaidīšanas laikā par
Dieva bērniem, lai šo Viņa dā-
vanu, Jēzu pašu, varam skaid-
rām un tīrām sirdīm saņemt
un, Viņam sekojot, netapt lai-
kam līdzīgi, bet izprast Dieva
gribu!

Gaišus Kristus dzimšanas
svētkus, lai kur Jūs būtu!

2015. gada
Ziemsvētkos, Rīgā

TAIRA
ZOLDNERE,
ALAs Informācijas nozares vadītāja

Amerikas latviešu apvienības valde savu šī gada pēdējo sēdi noturēja Ņujorkā, Latvijas pastāvīgās pārstāvniecības ANO telpās. Sēdes sākumā Latvijas vēstnieks ANO Jānis Mažeiks apsveica sēdes dalībniekus un iepazīstināja ar Latvijas diplomātiskās pārstāvniecības vēsturi. Viņš arī minēja, ka aizgājušais gads pārstāvniecībai bijis īpaši nozīmīgs sakarā ar Latvijas prezidentūru Eiropas Padomē 2015. gada pirmajā pusē. Patlaban pārstāvniecība ANO turpina darboties jomās, kur Latvija tradicionāli guvusi atzīstamus panākumus, – cilvēktiesības, dzimumu līdztiesība un informācijas sabiedrība. Vēstnieks J. Mažeiks ar prieku sveica ALAs valdi pārstāvniecības telpās un izteica gandarījumu par labu, regulāru sadarbību ar Ņujorkas reģionā esošo aktīvo latviešu kopienu dažādu kultūras un politisku pasākumu īstenošanā.

Sēdes turpinājumā runāja ALAs valdes priekšsēdis Pēteris Blumbergs, atskatoties uz

padarīto darbu kopš septembra valdes sēdes un nupat, 4. decembrī Ņujorkas Skandināvu namā aizvadīto semināru par Baltijas un Ziemeļvalstu drošību un ekonomisko sadarbību, ko rīkoja Apvienoto Baltiešu komiteja (*Joint Baltic*

American National Committee – JBANC) sadarbībā ar Amerikas latviešu apvienību. Valdes loceklis bija vienprātis, ka seminārs bija lieliski izdevies ar aktuālu tematiku, interesantiem runātājiem un labi apmeklēts.

Sekoja nozaru vadītāju ziņojumi par padarīto darbu viņu vadītajās nozarēs, kā arī nākotnes plāniem.

Tālāk ALAs valdes sēdes darba kārtībā bija pārrunas par nākamā gada budžetu un organizācijas darbības prio-

ritātēm 2016. gadā. ALAs 65. kongress notiks no 2016. gada 29. aprīļa līdz 1. maijam Losandželosā, Kalifornijā, un tika lemts par kongresa darba kārtību. Kongresā paredzēts īpašu uzmanību veltīt latviešu kultūras un sabiedriskām aktivitātēm, tuvojoties Latvijas simtgadei, kā arī veicināt, lai latviešu sabiedrība iesaistītos Latvijas tēla popularizēšanā ASV.

Valdes sēdē piedalījās arī Amerikas latviešu jauniešu apvienības (ALJA) jaunievēlētā priekšsēde Aleksandra Malinovska, kas iepazīstināja ar jauno ALJA valdes sastāvu. Pasaules brīvo latviešu apvienības (PBLA) ģenerālsēdētāre Ilze Garoza atgādināja, ka 2016. gadā PBLA atzīmēs savas dibināšanas 60. jubileju.

Nākošā ALAs valdes sēde notiks Čikāgā no 2016. gada 4. līdz 6. martam. Par ALAs jaunumiem un aktualitātēm, kā arī izglītības, prakses, ceļojumu un citām programmām vairāk varat uzzināt ALAs mājas lapā: <http://www.alausa.org/lv/>

ALAs valdes pārstāvji un biroja darbinieki pie Latvijas pastāvīgās pārstāvniecības ANO ēkas Ņujorkā. No kreisās: Baiba Dolinska, Marisa Gudrā, Anita Juberte, Dace Eglīte, Vilnis Ore, Kaija Petrovska, Ilze Garoza, Toms Trautmanis, Anita Bataraga, Pēteris Blumbergs, Mārtiņš Andersons, Jānis Grāmatiņš, Taira Zoldnere, Aleksandra Malinovska, Andra Zommere, Līga Ejupa, Raits Eglītis, Dace Spanier

KULTŪRŽURNĀLISTES PIEZĪMES NO ŅUJORKAS

ELEONORA
ŠTURMA

Ņujorkas Daugavas vanadzū darbīgās priekšnieces Marijas Maher uzmanības lokā vienmēr bijis svarīgi nepalaist gaŗām nevienam latviešiem nozīmīgu gadadienu, to neatzīmējot ar piemērotu programmu Daugavas Vanagu namā. Tāda diena noteikti ir Lāčplēšu diena. Tādēļ jau laikus – pēc tam, kad priekšniece kādā citā latviešu kopienā bija redzējusi un dzirdējusi ALAs Kultūras daļas vadītājas čikāgietes Līgas Ejupes lekcijupriekšnesumu „Lāčplēsis” –, viņa lektori uzaicināja Lāčplēšu dienas programmai Ņujorkā. Otrs neatliekami atzīmējams notikums, viņasprāt, bija pazīstamās dzejnieces Ņujorkietes-ņudzersietes Ritas Gāles 90. dzimšanas dienas atsvēte. Tieši istajā datumā – 30. septembrī – svinēšana nebija īstenojama, jo tad – vesela mēneša gaŗumā – dzejniece bija ielūgta „jubilēt” Latvijā vairākās vietās. Ar skaistu programmu tā tika nosvinēta ļoti piemērotā vietā – jaunajā Gaismas pilī Rīgā. Ņujorkā

dzejnieces sumināšana notika kopā ar Lāčplēšu dienas atceri, tai veltot veselu programmas daļu 7. novembrī.

Sarīkojumu ievadīja Ņujorkas DV saimes priekšnieka Imanta Kalniņa īsa Lāčplēšu dienas uzruna, bet Lāčplēšu dienas nozīmīguma esence – latviešu brīvības cīnītāju uzvara pār Bermonta armijas spēkiem Rīgā 1919. gada 11. novembrī – bija viena no Līgas Ejupes priekšnesuma „Lāčplēsis” sastāvdaļām, vēsturiskos notikumus ilustrējot ar šī notikuma sakarībā pieejamām archīva filmām. Pārējais priekšnesumā izmantotais vizuālais materiāls bija zināšanās balstīts meklējumu rezultāts, smelts teiksmainā Lāčplēša tēla ierosinātos radošās mākslas apcirkņos – literātūrā, drāmatūrģijā, tēlotājmākslā (redzējam vairāku nozīmīgu gleznotāju risinātas Lāčplēša temas, redzējam pat 1920. gados uzņemtās mēmās filmas fragmentus). Uzskatāmības materiālos varējam arī redzēt, kā Lāčplēša tēla un

vārda iedzīvinājums ir bagātinājies mūsu konkrēto dzīvi (ielu, vietu nosaukumi, *Lāčplēša alu* ieskaitot). Vizuālais materiāls bija pārskatāmi sakārtots, ar runāto tekstu raitā ritējumā. Tā kā Līga Ejupe ir ne tikvien mākslas vēsturniece, bet arī profesionāla skolotāja amerikāņu skolu sistēmā (arī aktīva latviešu papildskolās), tad viņas iedzīvināšanās Lāčplēša temā tika raiti pasniegta klausītāju skatītāju uztverei.

Programmas otrā daļa bija veltīta Ritas Gāles dižjubilejas atsvētei. Priekšnesuma centrā bija jubilāres dzeja – pašas dzejnieces dziļi izjustajā sonorajā lasījumā, pamīšus ar vīrieša balsi – Sandora Ābena nesamāksloto, skaidrskanīgo skandējumu. Ritas Gāles dzejai ir kupls cienītāju pulks, jo tā saista ar jūtu patiesīgumu, vēstījuma skaidrību un gleznaini lirisku tēlainību, kuŗā viscauri izmanāms mierīgs plūdums ar latviska gara apakšstrāvām. Dzejniece Baiba Bičole bija aicināta īsam

referātam par dzejnieces radošo devumu un dzīvi, bet tā kā ievadā gluži spontāni pati jubilāre galveno jau pastāstīja, tad Bičoles devums tikpat spontāni kļuva par cieņas un draudzības apliecinājumu otrai dzejniecei. Jubilāres cie-

bilāres vienaudža „Pensilvānijas pārstāvja”, tautsaimniecības speciālista Dr. Nikolaja Balabkina sveiciens divējās jubilejās – fiziskās būtnes un garīgās būtnes 90 gadu moŗuma svētkos.

Gaišā noskaņa turpinājās

Dzejniece Rita Gāle šoruden Lestenes Brāļu kapos // FOTO: Gunārs Janaitis

ņitāju pateicība un sveiciens izpaudās roŗu pušķos visdaŗādākās krāsu niansēs. Gaiša humora pieskāriens bija ju-

pie klātiem galdiem kamīntelpā ar Daudz baltu dieniņu vēlējumu.

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

Iedegta Melngalvju nama Ziemsvētku egle

“Stipras ģimenes ir paties balsts stiprai valstij, jo ģimenē mēs smēlamies spēku un tā mums ir nozīmīga it visos dzīves brīžos,” sacīja Valsts prezidents Raimonds Vējonis kopā ar ģimenēm no visas Latvijas svinīgajā sarīkojumā, iedegot Melngalvju nama Ziemsvētku eglī. “Ne naudā vai mantā ir atrodama laime. Laime ir dzīvot ģimenē, kur skan bērnu soļi un balsis, un apkārt ir cilvēki, kas tevi mīl, atbalsta, mierina un dod enerģiju, lai mēs nestāvētu uz vietas, bet ietu uz priekšu,” teica Valsts prezidents. Viņš norādīja, ka arī no pašvaldībām saņemtajās vēstulēs savstarpējais atbalsts, uzticība un nesavtīga mīlestība bija tie vārdi, ar kādiem tika raksturotas pieteiktās ģimenes.

Valsts prezidents novēlēja, lai Ziemsvētku brīnums ienāk ikvienā mājā un ģimenē: “Lai līdzās ir bērni, kas mūs piecē, lai valda satīcība un mīlestība! Es ar jums lepojos!”

Valsts prezidents Raimonds Vējonis un viņa kundze Iveta Vējone svinīgajā sarīkojumā ar ģimenēm // Foto: LETA

Tradicionālajā eglis iedegšanas sarīkojumā piedalījās 16 ģimenes, kuŗas ir stipras, kuplas, aktīvas un radošas. Tās pēc Valsts prezidenta aicinājuma izvirzīja Latvijas Pašvaldību savienība. Ģimenēs aug trīs līdz astoņi bērni, tajā skaitā aizbildnībā esoši un audžubērni. Svinīgajā sarīkojumā piedalījās Baumaņu ģimene no Amatas novada, Dambiņu ģimene no Auces novada, Fedotovu ģimene no Daugavpils, Rodertu ģimene no Dundagas novada, Precinieku ģimene no Carnikavas novada, Purviņu ģimene no Kuldīgas novada, Kalniņu ģimene no Raunas novada, Klušu ģimene no Rēzeknes novada, Kravcunu ģimene no Rīgas, Kleinu ģimene no Saldus novada, Kabluku ģimene no Alūksnes novada, Puriņu ģimene no Salacgrīvas novada, Rutkovsku ģimene no Jelgavas, Hopneru (*Hoepner*) ģimene no Skrundas novada, Smilgu ģimene no Valmieras un Liepānieku ģimene no Ventspils.

Iveta Vējone – latviešu diasporas skolu patronese

Valsts prezidenta kundze Iveta Vējone Ņujorkā apmeklējot latviešu skolu

Valsts prezidenta Raimonda Vējoņa kundze Iveta Vējone atsaukusies Pasaules brīvo latviešu apvienības (PBLA) Izglītības padomes aicinājumam, kļūstot par latviešu diasporas skolu patronesi. Prezidenta kundze uzņēmusies rūpes par latviešu bērniem, jauniešiem un skolotājiem visā pasaulē. Ivetas Vējones apņēmība uzņemties šo sadarbību ar diasporu būs nenovērtējams atbalsts latviskās izglītības veicināšanā ārpus Latvijas. Prezidenta kundze, piedaloties ārvalstu vizītēs, apmeklēs attiecīgo valstu diasporas nedēļas nogales skolas, tiksies ar to pārstāvjiem un piedalīsies diasporas nedēļas skolu aktuālo jautājumu apspriešanā. Latviešu nedēļas nogales skolas ārvalstīs pastāv jau vairāk nekā 60 gadu. Tās daudzu gadu desmitu garumā ir bijuši latviešu sabiedrības izglītības un kultūras centri, kurus jaunajai paaudzei sniegta iespēja apgūt latviešu valodu, literatūru, vēsturi un citus priekšmetus, lai uzturētu dzīvu latviskumu. Pašlaik pasaulē ir aptuveni 100 latviešu diasporas skolu, kuŗās kopējais skolēnu skaits ir gandrīz 2000 bērnu un jauniešu. Skolu un skolēnu skaits pastāvīgi turpina palielināties.

Valsts prezidents Polijā

Valsts prezidents Raimonds Vējonis darba vizītē Polijā, Vislā, tikās ar Polijas prezidentu Andžeju Dudu, pārrunājot divpusējo attiecību un reģionālās drošības jautājumus, kā arī migrācijas krīzes radītos izaicinājumus Eiropā.

Par Polijas prezidentu Andžejs Duda kļuva, būdams konservatīvās opozīcijas partijas *Likums un taisnīgums* kandidāts. Šī partija šā gada maijā uzvarēja vēlēšanu otrajā kārtā, saņemot 51,55% balsu.

Vienojas par turpmākajām prioritātēm drošības stiprināšanā

14. decembrī Viļņā norisinājās Baltijas valstu aizsardzības ministru tikšanās, kuŗā piedalījās aizsardzības ministrs Raimonds Bergmanis, Lietuvas aizsardzības ministrs Jozs Oleks un Igaunijas aizsardzības ministrs Hannes Hanso (*attēlā*), parakstot Ministru Komitejas sanāksmes kopīgo komunikē.

Aizsardzības ministri puda solidaritāti Francijai un savu gatavību sniegt atbalstu cīņā pret terorismu, stiprinot Baltijas valstu dalību ANO un ES vadītajās operācijās, kā arī atbalstot ar citiem līdzekļiem. Baltijas valstu aizsardzības ministri vienojās kopīgi gatavoties NATO Varšavas galotņu apspriedei (*samitam*), kā arī stiprināt NATO apņemšanos par kolektīvo aizsardzību. Tika īpaši uzsvērtā Gatavības rīcības plāna ieviešanas nozīme,

kā arī turpmāka sabiedroto spēku klātbūtne Baltijā.

Tiekas ar izglītības un zinātnes ministri Mārīti Seili

10. decembrī PBLA priekšsēdis Jānis Kukainis, PBLA izglītības padomes izpilddirektore Anta Spunde un Eiropas diasporas izglītības koordinators Māris Pūlis tikās ar izglītības un zinātnes ministri Mārīti Seili, lai darba sēdē pārrunātu diasporas izglītības aktuālākos jautājumus (*attēlā*). Par prioritātēm no PBLA puses tika minētas diasporas bērniem piemērotas elektroniskas mācību programmas izstrāde, uzlabojumi diasporas skolotāju un skolēnu apbalvojumu izsniegšanas kārtībā un nepieciešamība 2017. gada budžetā iekļaut līdzekļus diasporas skolu un izglītojošo norišu atbalstam.

Sarunas nobeigumā abas puses vienojas par turpmāku regulāru sadarbību diasporas izglītības jautājumu risināšanā un nolēma dibināt darba grupu, kas strādātu ar diasporas bērniem piemērotas elektroniskas mācību programmas izstrādes tehniskajiem un saturiskajiem jautājumiem, saucot pirmo sēdi nākamā gada janvārī.

Sveic Gaisa spēku stāba virsnieku kursa absolventus

11. decembrī Lietuvas Kaŗa akadēmijā notika Gaisa spēku stāba virsnieku kursa 2015. gada izlaidums. Vēstnieks Lietuvā Einars Semanis apsveikuma runā norādīja, ka šodienas Baltijas valstu sadarbības uzmanības centrā ir kopēji soļi valstu drošības stiprināšanā. Vēstnieka ieskatā Gaisa spēku stāba virsnieku kursi ir viens no labiem piemēriem šajā sadarbībā. E. Semanis apsveica kursu absolventus un pateicās Lietuvas Kaŗa akadēmijai par izcilo darbu, kas tika ieguldīts šo kursu sagatavošanā un īstenošanā.

Gaisa spēku štāba virsnieku kursu beidza 21 Baltijas valstu Gaisa spēku virsnieki. Absolventu vidū bija seši Latvijas Gaisa spēku virsnieki – virsleitnante Silva Andersone, virsleitnants Aivars Freibergs, virsleitnants Artūrs Tomkalns, virsleitnants Igors Guzs, virsleitnants Sergejs Rogovs un virsleitnants Andris Mosāns

NATO Labdarības skrējiens
Lielvārdes Gaisa spēku aviācijas bāzē 1. decembrī tika dots

starts 4200 km gaŗajam NATO Sabiedroto ātrās reaģēšanas korpusa štāba Atbalsta bataljona kaŗavīru Labdarības skrējienam, kuŗš beidzās Sabiedroto NATO spēku augstākajā virspavēlniecībā Eiropā, Beļģijā, tā simboliski pabeidzot mācības *Arrcade Fusion 2015*.

Labdarības skrējienu no Gaisa spēku aviācijas bāzes atklāja 18 NATO Sabiedroto ātrās reaģēšanas korpusa Atbalsta bataljona kaŗavīri, bet viņiem pa ceļam Lietuvā, Polijā, Vācijā, Nīderlandē, Beļģijā pievienojās citi skrējienu dalībnieki, to pabeidzot Sabiedroto spēku augstākajā virspavēlniecībā Eiropā, Beļģijā. Labdarības skrējiens ilga astoņas dienas, kuŗu kopumā veidoja 100 maratoni, ko mēroja divu cilvēku komanda, katram noskrienot aptuveni 30 km. Skrējienu laikā tika vākti ziedojumi diviem labdarības fondiem – *The Royal British Legion* un *Alabare*.

Diskusija par Nākotnes nama rekonstrukcijas ieceri

14. decembrī Rīgas domes Sēžu zālē notika publiska diskusija par Okupācijas mūzeja rekonstrukcijas ieceri.

Diskusijas sākumā bija prezentācija, kuŗā pasūtītāja un projektētāju pārstāvji informēja par ieceres risinājumu un tajā veiktajām korrekcijām, kas izdarītas, pamatojoties uz Rīgas pilsētas arhitekta atzinumu un tajā iekļautajiem nosacījumiem turpmākai projekta attīstībai.

Igaunijas prezidents apmeklēja tirdziņu Rīgā

Projekta “Lupatiņi” jaunāko izdevumu atvēršanas svētkus Rīgā, Kalnciema ielas kvartālā, apmeklēja vērienīgs interesentu pulks, kuŗu vidū bija arī Igaunijas prezidents Tomass Ilvess ar ligavu, Aizsardzības ministrijas ierēdni Ievu Kupci un viņas meitu (*attēlā*).

//Foto: LETA

Igaunijas prezidents sarīkojumā bija līdz beigām, latviešu valodā noklausoties gan lasīto dzeju, gan noskatoties īsfilmu. Ilvesam uzdāvināts jaunākais projekta “Lupatiņi” izdevums. Prezidents

arī izstāigāja tirdziņu un iegādājās vairāku veidu sierus. Kāda tirdziņa darbiniece prezidentam uzdāvināja Ilvesa tik iecienīto tauriņu. Daudzi apmeklētāji vēlējas ar prezidentu nofotografēties.

Ķegumā uzcelta baznīca

Saskaņā ar Latvijas ev. lut. Baznīcas archīva informāciju, 1990. gadā Ķegumā tika dibināta evaņģēliski luteriskā draudze. 2010. gadā bija 39 draudzes locekļi, bet dievkalpojumi tika noturēti novada tautas namā, jo draudzei nebija savu telpu. Ievērojot, ka Ķegumā nekad nav bijis nevienas konfesijas dievnama, baznīcas būve bija ļoti aktuāla.

2005. gadā draudze sāka dievnama celtniecību, lai izveidotu patstāvīgu pulcēšanās vietu un garīgu centru Ķegumā. 2005. gada 6. jūlijā Ķegumā iesvētīja jaunā luterāņu dievnama pamatakmeni. Pēc tam, kad baznīcai jau bija uzcelti mūri, uzlikts jumts, ielikti logi un durvis, lai to pilnībā pabeigtu, izmaksas tika lēstas 130 000 eiro apmērā, kam tika vākti ziedojumi.

Tagad baznīca ir uzcelta. Arhibīskaps Jānis Vanags jauno baznīcu Ķegumā iesvētīja 12. decembrī.

Bērni cep piparkūkas un gatavo eglīšu rotājumus

Latvijas vēstniecībā ASV pulcējās tuvējās apkārtnes latviešu un vēstniecības diplomātu bērni, lai ceptu piparkūkas, gatavotu Ziemsvētku apsveikuma kartītes, kā arī rotājumus vēstniecības Ziemsvētku eglei (*attēlā*). Bērni

kopā ar vecākiem izcepa 7 kg piparkūku, kā arī paši mielojās ar svaigi ceptām piparkūkām. Rotājumi eglei tika gatavoti no visdažādākajiem materiāliem, iesaistoties arī vecākiem ar radošiem padomiem. Bērnu gatavotie rotājumi tagad kuplā skaitā rotā vēstniecības eglīti, kā arī eglītes katra mājā.

(Turpinājums 5. lpp.)

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

(Turpināts no 4. lpp.)

Berlīnes latviešu koris vēstniecībā ieskandina Ziemsvētkus

11. decembrī vēstniecībā Vācijā kopā ar Berlīnes latviešu kori ieskandināja Ziemsvētkus. Sarīkojumu ar uzrunu atklāja Latvijas vēstniece Vācijā Elita Kuzma (attēlā).

Sarīkojumā izskanēja tradicionālās latviešu Ziemsvētku dziesmas Berlīnes latviešu korā atskaņojumā, ar mūzikālu priekšnesumu uzstājās ansamblis *Berlīnes muzikanti*, pie bērniem ar svētku sveicieniem un rotaļām bija ieradies Ziemsvētku vecītis. Berlīnes latviešu koris ir nozīmīgs latviešu diasporas organizācijas centrs Vācijas galvaspilsētā, kas ar mūzikālu pienesumu pavadījis vēstniecību cauri daudzajiem aizvadītā gada publiskās diplomātijas un diasporas vienošanas un stiprināšanas pasākumiem.

Saņem Polijas apbalvojumu

Latvijas Nacionālajā bibliotēkā (LNB) notika latviešu dzejniekam, tulkotājam un atdzejotājam Knutam Skujeniekam veiktis sarīkojums, kurā Polijas kultūras un nacionālā mantojuma ministrs profesors Pjotrs Gliņskis viņam pasniedza apbalvojumu *Par nopelniem Polijas kultūras labā*.

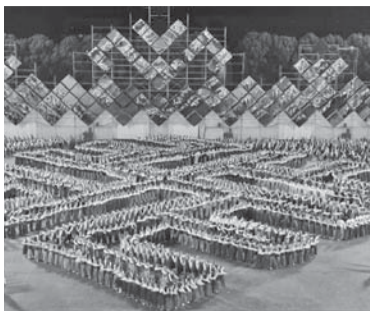
Knuts Skujenieks // Foto: LETA

Knuts Skujenieks tulkojis no poļu, ukraiņu, slovēņu, spāņu, serbu, zviedru, dāņu un citām valodām. Polijā 2010. gadā izdevniecība *Anagram* laidusi klajā Skujenieka dzejas izlasi "Cita tilta vairs nebūs".

LR simtgades svētku Deju lieluzveduma koncepcija un veidotāji

Latvijas Republikas simtajā gadadienā – 2018. gada 18. novembrī – *Arēnā Rīga* notiks dažādu deju formu un žanru Deju lieluzvedums. 8. decembrī beidzās Latvijas Nacionālā kultūras centra (LNKC) izsludinātā Latvijas simtgades Deju lieluzveduma koncepcijas konkursa izvērtēšana.

Piecu iesniegto priekšlikumu konkurencē par uzvarētāju atzīta radošā grupa, kuras kodolu veido Juris Jonelis (mākslinieciskais vadītājs, režisors), Roberts Rubīns (mākslinieciskais vadītājs, režisors), Didzis Jaunzems

(scēnogrāfs) un Rasa Bugavičute (drāmaturģe), kas sevi jau pierādījuši dažādos kultūras projektos. Deju lieluzveduma mērķis ir vienotā mākslinieciskā un drāmaturģiskā uzvedumā atklāt deju formu un žanru daudzveidību izcilu deju – solistu un grupu – izpildījumā. Uzvedums būs drāmaturģisks, tas tiks veidots, iekļaujot tajā profesionālo deju – baletu un laikmetīgo deju, amatiermākslas deju – skatuvisko tautas deju un mūsdienu deju, kā arī sporta deju. Uzvedumu veidos stilistiski viendabīgi deju priekšnesumi un priekšnesumi, kas vienlaikus apvienos vairākus deju stilus.

Uzrunā pasaulslaveno latviešu operdziedātāju Elinu Garanču

Dalībai 2018. gada XXVI Vispārējos latviešu Dziesmu un XVI Deju svētkos uzrunāta pasaulslavenā latviešu operdziedātāja Elina Garanča, Dziesmu un deju svētku padomē sacīja Latvijas Nacionālā kultūras centra direktore Signe Pujāte.

Operdziedātāja kā vēlamo laiku, kurā būtu iespējams piedalīties Dziesmu un deju svētkos, norādījusi jūlija otro nedēļu, taču viņai nebūtu problēmu pieskaņoties arī citam laikam.

DU studente iegūst sudraba medaļu

Rīgā notika IV starptautiskais vokālās mūzikas jauno izpildītāju festivāls *Rīga Symphony 2015*, kurā organizēja Eiropas Bērnu mūzikas centrs. Festivālā piedalījās 18 dalībnieki no Izraēlas, tikpat no Maltas un Spānijas, 20 dalībnieki no Gruzijas, 21 no Kazachstānas, astoņi no Somijas, kā arī mūsu pašmāju un kaimiņu no Lietuvas un Igaunijas mūziķi.

Zita Nitiša

Konkursā sudraba medaļu ieguva Daugavpils universitātes Mūzikas un mākslu fakultātes studente Zita Nitiša (attēlā).

Gruzijā atceras farmaceita Eduarda Ābola mantojumu zinātnē un medicīnā

Tbilisi Latvijas vēstniecībā Gruzijā kopīgi ar Latviešu biedrību Gruzijā *Ave Sol!* pulcēja interesentus uz informatīvu sanāksmi, kas bija veltīta latviešu izcelsmes zinātniekam un farmaceitam Eduardam Ābolam (1868 – 1959).

Klātesot Eduarda Ābola ģimenes locekļiem, Gruzijas pētniecības institūtu un mūzeju pārstāvjiem, Latviešu biedrības Gruzijā *Ave Sol!* biedriem, žurnālistiem un citiem interesentiem, priekšlasījumu par E. Ābola darbu un dzīves gaitām Gruzijā sniedza Latviešu biedrības Gruzijā *Ave Sol!* valdes locekle Nonna Gablaja. Bijusi pētnieka aspirante Etere Kemerhelidze pateicās par teicami paveikto darbu, kas veļtīts latviešu izcelsmes personību zinātniskā mantojuma izpētē. Savukārt E. Ābola ģimenes locekļi dalījās savās personīgajās atmiņās par zinātnieku. Latviešu biedrība Gruzijā *Ave Sol!* ir pētījusi un turpina pētīt arī Roberta Kupča, Jūlija Straumes, Teodora Spādes personības un to atstāto mantojumu gan Gruzijas, gan Latvijas zinātnē, kultūrā un vēsturē.

Jaunas valdības veidošana

Turpinās sarunas par jaunās valdības koalīcijas veidošanu, kurās iesaistījies arī Valsts prezidents Raimonds Vējonis. Šobrīd atbalsta kādam noteiktam koalīcijas modelim un Ministru prezidenta amata kandidātam nav, tāpēc prezidents līdz gada beigām gaida partiju piedāvājumus. *Zaļo* un *Zemnieku* savienība to uztvērusi kā signālu virzīt Ministru prezidentu no savām rindām, jo *Vienotībai* neesot izdevies pārliecināt Vējoni par to, ka tā spēs izveidot nākamo valdību. Lai arī ZS iepriekš norādīja, ka iniciatīva jaunās valdības veidošanā jāuzņemas *Vienotībai*, kurai arī jāvirza premjēra amata kandidāts, *zaļzemnieki* savu nostāju ir mainījuši – viņi piedāvās savu kandidātu un ir gatavi veidot valdību. *Vienotība* 15. decembrī par Ministru prezidenta amata kandidātiem nosauca Arti Pabriku, Krišjāni Kariņu un Intu Dālderu.

Nacionālās apvienības kongresā

Nekādi radikāli lēmumi Nacionālās apvienības kongresā netika pieņemti. Par Nacionālās apvienības *Visu Latvijai!* Tēvzemei un brīvībai/LNNK līdzpriekšsēžiem 12. decembrī kongresā pārvēlēti Raivis Dzintars un Gaidis Bērziņš, kurī arī līdz šim ieņēma šos amatus un bija vienīgie kandidāti uz tiem.

Pieteikšanās uz Pasauls latviešu jaunatnes semināru 2x2
Izsludināta pieteikšanās nākamās vasaras Pasauls latviešu

jaunatnes semināram 2x2. Tas norisināsies no 8. līdz 15. jūlijam Talsu novadā, *Rezidencē Kurzemē*. Nometnei var pieteikties jaunieši vecumā no 18 līdz 35 gadiem, labāko motivācijas vēstulu autori saņems stipendijas.

Nometnes vadītāja Eva Ikstena uzsver, ka "2x2 ir atgriešanās pie sevis, saknēm un identitātes! Man un citiem, kuŗi brīvprātīgi organizē 2x2, rūp tautieši un mūsu plānu kopīga veidošana, nepazušana vienam no otra, pat tad, ja esam Austrālijā, Zviedrijā, Kanādā, Īrijā, Brazīlijā u.c. Šī ir vieta un laiks, kur satikties mums, latviešu jauniešiem, lai domātu par kopīgu nākotni – biznesā, tradīciju kopšanā, pilsoniskajās aktivitātēs – lai kur pasaulē mēs arī atrastos!"

Atsākta Zolitūdes krimināllietas iztiesāšana

Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesa Kīpsalas izstāžu hallē sāka iztiesāt vērienīgo Zolitūdes traģēdijas krimināllietu. Tā tika ierosināta pēc tam, kad 2013. gada 21. novembrī Zolitūdē, sabrūkot lielveikalam *Maxima*, dzīvību zaudēja 54 cilvēki, bet vairāki desmiti guva smagus ievainojumus.

Būvekspterti ir secinājuši, ka traģēdija notika, jo bija nepareizi aprēķinātas jumta konstrukciju slodzes, kā rezultātā tas ieguva. Prokuratūra apsūdzības par būvniecības noteikumu pārkāpšanu izvirzījusi piecām personām. Šīs personas ir ēkas būvzinātnieks Ivars Sergets, veikala projekta būvniecības veicējs Andris Gulbis, būvuzraugs Mārtiņš Draudiņš, lielveikala projekta autors arhitekts Andris Kalinka un uzņēmuma *Re&Re* būvdarbu vadītājs Staņislavs Kumpiņš. Traģēdijā cietušie ir pieteikuši 155 miljonu eiro kompensāciju. Plānots lietā nopratināt vismaz 144 lieciniekus, uzklāst 10 ekspertu liecības.

Pirmā tiesas diena beidzās ar tiesas lēmumu līdz nākamajam gadam atlikt Zolitūdes traģēdijas krimināllietas iztiesāšanu, jo tika atbalstīts divu tiesnešu lūgums atstāt tiesas no lietas. Nākamā tiesas sēde notiks 2016. gada 1. martā plkst.10, lai *Maxima* varētu norganizēt jaunu pārstāvību.

Dublinā un Klērmorisā izrāda filmu "Dieva putniņi"

19. decembrī Dublinā un 20. decembrī Klērmorisā notiks dokumentālās filmas "Dieva putniņi" izrāde Īrijas sabiedrībai un tautiešu kopienai. Filmas izrādēs piedalīsies filmas režisore Dzintra Geka un būs iespēja noklausīties īsu stāstu par filmas tapšanu. Režisores Dzintras Gekas radītais stāsts par trimdas bērnu likteņiem būs skatāms: 19. decembrī plkst. 18 *The Lantern Centre*, 17 *Synge St, Dublin 8* (ieeja no 15 *Synge Street*), 20. decembrī plkst.

Dzintras Gekas dokumentālā filma
DIEVA PUTNIŅI

20 *Claremorris Town Hall, Town Hall Road, Claremorris, Co. Mayo* – sadarbībā ar Latviešu mākslas un kultūras apvienību Īrijā *Dominante*. Filma tiks izrādīta latviešu valodā ar subtitriem angļu valodā. Ieeja bez maksas.

Filma "Dieva putniņi" (*The God's Lost Sparrows*), kas pirmizrādi piedzīvoja 2015. gada 15. martā, ir stāsts par to, kā Otrā pasaules kara beigās Vācijas bēgļu nometnēs radās jēdziens *Displaced Persons (DP)*, kam ir būtiska vieta arī Latvijas vēsturē – tūkstošiem cilvēku ar šim nometnēm sākās ilgi trimdas gadi svešumā. Otrā pasaules kara beigu posmā, kad kļuva skaidrs, ka Latvijai atkal ieņems Padomju armija, apmēram 150 000 cilvēku devās bēgļu gaitās uz Vāciju. Arī latvieši, kas sevi nometņu laikā sauca par "dīpīšiem", Dieva putniņiem, centās iekārtot savu dzīves telpu, trimdā veidojot mazo Latviju. Latviešu ģimenes no nometnēm Vācijā četrdesmito gadu beigās izceļoja uz Lielbritāniju, ASV, Kanādu, Austrāliju. Kad Latvija kļuva brīva, daļa no izceļotājiem atgriezās, taču lielākā daļa palika izkaisīta pasaulē. Filmā parādīti 1944. gadā uz Vāciju izceļojošo ģimeņu likteņi

Aprīlī Arēnā Rīga koncertēs Meraija Kerija

2016. gada 7. aprīlī *Arēnā Rīga* uzstāsies fenomenālas balsis īpašniece un viena no visu laiku veiksmīgākajām dziedātājām Meraija Kerija (*Mariah Carey*) (attēlā).

Mūziķe nav koncertējusi Eiropā kopš 2003. gada, kas padara viņas gaidāmo koncertturneju *Sweet Sweet Fantasy* par īpašu un ilgi gaidītu notikumu. Viņas koncertprogramma Lasvegasā ir izpārdota katru vakaru, nupat dziedātāja saņēmusi arī zvaigzni Holīvudas Slavas alejā.

Koncertā klausītājus sagaida mākslinieces spilgtāko hitu izlase, no kuriem 18 dziesmas pabijušas ietekmīgāko mūzikas topu pirmajā vietā. Meraija Kerija koncertā izpildīs *Hero*, *Fantasy*, *Always Be My Baby* un, protams, pasaulslaveno hitu, kas nu jau kļuvis par klasiku – *We Belong Together*, kā arī citus karjeras labākos skaņdarbus.

Ziņas sakopojis
P. Karlsons

LAIKU UN VIETU MIJĀS

FRANKS
GORDONS

Galējības var saskarties, un izšķīlas interesantas sakritības.

Portālā *TVnet* cits pēc cita bija lasāmi apjomīgi pētniecības centra *Re:Baltica* darbinieces Ingas Sprinģes raksti: "Putina bērni" un "Darba dienā piketē par ģimenes vērtībām, brīvdienās – māca bērniem šaut". Inga Sprinģe apgalvo, ka cīņa par "ģimenes vērtībām" Latvijā apvieno Kremļa draugus – "saskaņiešus" – un ideoloģiskos pretiniekus – "nacionāļus", jo abi savu mērķu sasniegšanai izmantojot Krievijā radušos mītus – par satrunējušajiem un izvirtušajiem Rietumiem, kur tiekot grauti tradicionālās ģimenes pamati un plaukst netiklība, homoseksuālisti tur maitājot bērnus, skaidrojot viņiem, kas ir incests u.tml. Un rezultāts – tikumības pants Latvijas likumā.

Otrajā rakstā Sprinģe norāda, ka vienlaikus ar tikumības sludināšanu gan Krievijā, gan Latvijā tiek rīkotas "šausmas sacensības mežos" kā "interesanta spēle".

SALLIJA
BENFELDE

Nedēļas laikā kopš Laimdotas Straujumas demisijas, manuprāt, kļuvis labi redzams – gan demisijā ieinteresētie, gan situācija *Vienotībā* un partijas nākotnes un arī iespējamās valdības aprises.

Jau pēc demisijas Ministru prezidente atzina, ka spiediens bijis pārāk liels, un ļāva nojaust, ka visneapmierinātākā bijusi *Vienotības* vadītāja Solvita Āboltiņa. Protams, Straujuma tiešām valdību nevarēja "noganīt", bet, kā jau esmu rakstījis, premjeres godaprātu nav bijis iemesla apšaubīt. Tas, ka partija neatbalsta pati savu premjeri, ļaujot viņai cīnīties, kā nu māk, bet pēc tam klusiņām bīda prom no amata, ir nodevīgi ne tikai pret savas partijas cilvēku, bet liecina arī par nerēķināšanos ar valsti. Par to, ka premjerei nav bijis savas partijas atbalsta, bez kuŗa neviens premjers nevar strādāt, un ka patiesībā demisiju aizmuguriski panākusi pašas partijas vadība, publiski atļāvās paust arī Eiroparlamenta deputāte no *Vienotības* Sandra Šķēles Tautas partijā. Šo tradīciju atdzimšana neapšaubāmi Latvijas politisko vidi labāku nedara.

Laiks starp demisionējušo un jaunizveidoto valdību vienmēr ir tāda kā pauze, un vismaz Latvijā to vienmēr cenšas izmantot savu interešu bidītāji. Turklāt Laimdota Straujuma nekāroja premjera amatu, necīnījās pēc tā – partija viņu aicināja un pierunāja, un Āboltiņa bija viena no aktīvajām

Te, manuprāt, tiek jaukti divi dažādi aspekti. Tas tiesa – Putins sludina tikumību un ceļ gaismā t. s. mūžīgās vērtības, reizē rīkojot Krievijas bērniem un pusaudžiem "kaŗa spēles", gatavojot tos "dižās Krievijas varenības" atjaunošanai, līdztekus vajājot un pulgojot ģeju un t. s. transpersonas.

Tikumības sludinātāji skaļi un pat agresīvi izsakās, tas tiesa, ne tikai Kremļa pavēni, bet arī zināmās radikāli labējās aprindās Francijā un Vācijā, Ungārijā un Latvijā, kur Nacionālās apvienības ideoloģiskajā platformā ģimenei un tikumībai ierādīta redzama vieta.

Taču, aplūkojot temas, kuŗām pieskārusies Inga Sprinģe, derētu pakavēties pie Saeimas priekšsēdes Ināras Mūrnieces uzrunas Latvijas valsts proklamēšanas 97. gadskārtai veiktajā Saeimas sēdē. Nez kāpēc ne tikai prokremliskie "saskaņieši", bet arī daži *Vienotības* politiķi viebās, klausoties šo uzrunu. Izlasīju tās tekstu vārdu pa vārdam un patiešām neatra-

du nekā "šokējoša". Ir zināms, ka Mūrniece tika izvirzīta Saeimas priekšsēdes amatā no Nacionālās apvienības, bet viņas uzrunā, kas adresēta visai tautai, nūdien nekā "labēji radikāla" nesaskatīju. Paātrināt skolu latviskošanu – tas taču ir visas valdošās koalīcijas mērķis – varbūt es patiešām maldos?

Mūrnieces uzrunā ir divi teikumi, kam ir netiešs sakars ar Ingas Sprinģes rakstiem: "Arvien vairāk Latvijas dēli un meitas iestājas Zemessardzē un skolas bērni – Jaunsardzē. Ir jānodrošina, lai strauji augošā Zemessardze saņemtu nepieciešamo aprīkojumu un bruņojumu un Jaunsardze – ekipējumu." Gluži pareizi! Jo pašreizējā ģeopolitiskajā situācijā, kad aiz Zilupes kaujas gatavībā atrodas ne tikai daudzdzīvotā Pleskavas desantnieku divīzija, skaitliski nelielajai Latvijas armijai būtiski vajadzīga Zemessardze un jaunsargi kā tās izpalīgi. Var gadīties, ka svarīga ir katra minūte, kamēr pilnībā stāsies spēkā Piektais NATO

pants... Un Latvijas jaunsargiem rīkot "kaŗa spēles", manuprāt, būtu laba lieta – Ingas Sprinģes bažas te ir nevietā. Un Inārai Mūrniecei, tāpat kā Raivim Dzintaram, es teiktu: arī ģeju var būt labs zemessargs un pat, kā redzam, labs ministrs! Lesbiete var būt dedzīga Latvijas patriote, un jaunsargs var būt vienmēr gatavs stāvēt sardzē par Latviju, arī ja viņam skolā tika skaidroti seksuālās higiēnas pamati.

Latvijas zemessardze, pienācīgi apbruņota, vērtējama tikai pozitīvi.

Taču NATO alianses vadošajam spēkam – Amerikas Savienotajām Valstīm par īstu postu, par lāstu kļuvusi otrā galējība, kas formulēta ASV Konstitūcijas papildinājuma (*Amendment*) 2. pantā, kuŗā teikts, ka "the right of the people to keep and bear arms, shall not be infringed", tātad – ieroci katram. Panta sākumā gan minēta "milicija", kas nepieciešama "brīvas valsts drošībai", bet tas zīmējas uz 18. gadsimta nogali, kad Amerikas "founding fathers" paauzdes

ričībā bija tikai uz ātru roku saformēta – jā gan, zemessardze. Bet šī panta otrā puse līdz šai baltai dienai attaisno to faktu, ka tūkstošiem ASV pilsoņu mājās glabājas veseli revolveru un/vai patšauteņu arsenāli un ka vidēji katru dienu (!) Amerikā tiek pastrādāts noziegums, kuŗa gaitā nošauti vismaz četri cilvēki. Tikai Amerikā ir likums, kas pieņemts 18. gadsimta nogalē, garantējot katra pilsoņa tiesības pirkt ieroci, glabāt un nēsāt to. Šī sasodītā panta sardzē stāv Amerikas visspēcīgākais lobijs – *National Rifle Association (N.R.A.)*, kuŗai ASV kongresā ir ietekmīgi piekritēji, stingrs atbalsts. Nesenā Sanbernardino traģedija, kas iztrūcināja visu Ameriku un parādīja, cik viegli teroristam sagādāt ierocius "tuvējā veikalā", nespēja satricināt *N.R.A.* dzelzaino apņēmību atstāt šo sasodīto pantu spēkā. Nabaga prezidentam Obamam atliek vien plātīt rokas bezspēcībā...

Par mums pašiem

kādu labumu gūt sev un savējiem. Galu galā premjers varētu palīdzēt kādu pīrāga gabalu nogriezt arī ventspilniekam. Ja jau *Vienotība* ir dabūjusi prom pati savu premjeri, bet nekādi netiek galā ar savas vadītājas un viņas atbalstītāju ambīcijām, laikam jau arī ZZS ir laiks mēģināt tikt pie kāda lielāka labuma. Manuprāt, ZZS premjers, lai kurš tas arī būtu, valdību vismaz ārēji prastu labāk "ganīt", nekā tas izdevās Straujumai bez savas partijas atbalsta. Tāpat arī Solvita Āboltiņa, ņemot vērā viņas enerģiju un ciešo tvērienu, valdību spētu vadīt bez murmināšanas par "nezinu", "varbūt", „redzēsīm”. Jebkuŗā gadījumā valdība neizskatītos tik haotiska un premjers neliktos tik nevarīgs, kā tas bijis Straujumas valdības pēdējos mēnešos. Vai valdība tik tiešām strādātu labāk un vai dažādu savtīgu shēmu īstenošanai vairs nebūtu iespēju bīdīt savas lietas? Šaubos, jo, manuprāt, puslīdz labi viss izskatītos tikai ārēji. Nedomāju, ka ar Laimdotu Straujumu varēja sarunāt savtīgus darījumus, bet Āboltiņa ir zināma politisko darījumu meistare, un gan jau arī ZZS neizvirzīs ideālistu, kas par valsti vien domā.

Teorētiski situāciju varētu mainīt Saeimas atļaišana un ārkārtas Saeimas vēlēšanas. Praktiski tas nav iespējams, pirmkārt, jau tādēļ, ka esošais likums, lai notiktu referendums par Saeimas atļaišanu, prasa savākt tik daudz notariāli apstiprinātu pilsoņu parakstu, ka tāda iespēja līdzinās fantastikas stāstam. Otrkārt, zinot Latvijas vēlēšanu mēlestību pret glietiem un labi ģērbtiem politiķiem un tiem, kuŗi sola visu un uzreiz, maz ticams, ka tiktu ievēlēti citi politiķi.

Turklāt aiz pa "skuju taku" ejošās *Vienotības* ir tukšums, nav politiskā spēka, kuŗam īsti uzticēties.

Atskatoties uz aizejošo gadu Latvijā, jāteic, ka varēja būt arī sliktāk, jo jūtams, ka politikā atkal palielinās dažādu ekonomisko grupējumu ietekme, kas pēc ārkārtas Saeimas vēlēšanām uz brīdi bija pierimusi. Situācija ārpolitikā kļuvusi nestabila, un to veicina gan Krievijas, gan Islāma valsts nostāja un rīcība. Patiesībā bažas rada arī Latvijas sabiedrības nostāja daudzos jautājumos, no pagātnes dzīlēm uzpeld dažādi aizspriedumi, bailes un uzskati, kuŗi iesakņojušies okupācijas gados.

Runājot par **Latvijas nākotnes mērķiem**, visbiežāk tiek minēta labklājība. Mēs ceram, ka reiz dzīvosim tikpat pārtikuši, kā dzīvo liela daļa cilvēku Rietumos. Tiesa gan, daudziem tas netraucē paust pārliecību par Rietumu "sapuvušajām vērtībām", kas iznīcinot latvieša dzīvesziņā ierakstītās vērtības – patriotismu, tikumību, ģimeni, darba mīlestību utt. Citiem vārdiem sakot, mēs gribam dzīvot kā Rietumos, bet negribam ievērot Eiropā vispārpieņemtās vērtības, jo patiesībā tās nozīmējot pavisam ko citu nekā "tikumīgajam latvietim". Protams, var jau pasmāidīt par to, ka uzskatām sevi par istākajiem un pareizākajiem vērtību nesējiem Eiropā. Bet redzams, ka vismaz daļa sabiedrības savos prātos ļoti līdzinās lielās kaimiņvalsts iedzīvotājiem.

Krievijas neatkarīgā socioloģisko pētījumu grupas "Levadas centrs" decembrā sākumā publicētā aptauja liecina, ka 75 procenti Krievijas iedzīvotāju uzskata, ka valstij būtu jāuzlabo un jāsakārto attiecības ar Rietumiem, bet tajā pašā laikā ir pārliecināti, ka Krie-

vijas varai nekas nav jādara, lai tā notiktu, un Kremlim ir jāturpina savs politiskais kurss. Attiecību uzlabošana saistās ar zināmu piekāpšanos, bet tā nav savienojama ar dižās lielvalsts statusu, kuŗu Krievija ieguvusi savu pilsoņu prātos, pārkāpjot starptautiskās saistības un nostiprinot savu varu. Attieksme ir aptuveni tāda – attiecības jāuzlabo, mēs to gribam, bet "viņi" neko nedara, lai tā būtu. Paradoksāli ir arī tas, ka attiecības, pēc iedzīvotāju domām, jāuzlabo arī ar ASV un Ukrainu, par spīti tam, ka aptaujas liecina – šīs valstis cilvēki Krievijā uzskata par lielākajiem ienaidniekiem. Tomēr negatīvā attieksme nav mainījusi vēlmi pēc Rietumu labumiem. "Mēs gribam būt daļa no Eiropas, bet negribam ievērot Eiropā pieņemtus likumus un normas," Krievijas iedzīvotāju nostāju skaidro sociologs Deniss Volkovs. "Eiropas, Rietumu, ASV pievilcība nav zudusi, jo nekas nav mainījies uzskatos par to, ka Rietumos ir labāka dzīve nekā Krievijā, bet vairākuma galvenā mērķa ir dzīves līmenis," saka Volkovs. Jāpiebilst arī, ka Krievijas iedzīvotāji uzskata, ka Rietumi viņus nesaprot, kaut gan viņi labprāt joprojām būtu civilizētās pasaules daļa.

No malas raugoties uz minētās aptaujas rezultātiem, Krievijas iedzīvotāju uzskati izskatās dīvaini, lai neteiktu, ka tie līdzinās klīniskai diagnozei. Tomēr līdzība Latvijas un Krievijas iedzīvotāju uzskatos daudzos jautājumos ir visai pamanāma. Diemžēl. Atliek vien ticēt, ka spēsīm mainīties.

Lai mums visiem gaiši un priekā pilni Ziemsvētki un mierīgāks un laimīgāks Jaunais gads!

“Būdams prom no Latvijas, vienmēr būšu ciemos”

Arhitekts Mārtiņš Miķelsons intervijā Ligitai Kovtunai

Kā tu nokļuvi prom no Latvijas?

Izstudējis architektūru Latvijā un pastrādājis Latvijas arhitektu birojā, izdomāju, ka jāizbrauc pasmelties pieredzi arī ārpusē. Un nokļuvi Londonā. Tas bija 2006. gadā. Durvis tur, protams, nebija plaši atvērtas. Bet iepazīnos ar cilvēkiem, kas palīdzēja šīs durvis atvērt... Firma, kurā atradu darbu par arhitekta palīgu, nodarbojās ar kuģu un jachtu pārbūvi un dizaina izveidi. Ieguvu tā saukto *UK experience*, ar ko savukārt varēju paša spēkiem „atvērt” jaunas durvis – pats tīmekli sameklēju birojā, aģentūras, iesaistījos projektos.

Vai tās pirmās durvis “atvēra” kāds turienes latvietis?

Nē, cilvēks no Dienvidāfrikas, kas ilgāku laiku dzīvojis Londonā.

Cik ilgi sabiji Londonā?

Piecarpus gadus, 2012. gadā atgriezies Latvijā.

Vai šai laikā uzmeklēji un atradi latviešus Londonā?

Jā, Daugavas Vanagu namā, *Queenborough Terrace 72!* Līdz aizbraukšanai uz Angliju septiņus gadus biju dziedājis Māra Sirmā vadītājā korī *Kamēr...* Tā ir augstākā pieredze korī dziedāšanas jomā, turklāt tieši šai laikā *Kamēr...* bija ieguvis Eiropas *Grand Prix*. Londonā iesaistījos Līlijas Zobens vadītājā latviešu korī un turpināju dziedāt. Esmu otrais bass.

Vai korī sastāpi dziedātājus no Latvijas?

Jā, ne ļoti daudz, bet tostarp arī cilvēkus, kas Latvijā ieguvuši mūzikas izglītību, bet Anglijā strādā pavisam citās jomās. Taču mūzika vieno. Saprotu, ka varbūt nemaz nevajag, dzīvojot svešā zemē, augu laiku būt kopā ar tautiešiem, bet ir brīži, kad tas ir nepieciešams. Mēs pat braucām uz draudzības koncertiem ar Briseles latviešu korī.

Lasīju kādu interviju ar igauņu puisi, kurš ir IT speciālists un savu dzīvi vada starp Tallinu un Silīciju ieleju. Un viņš nonācis pie atziņas, ka, dzīvojot ārpus dzimtenes, ir vairāk motīvu būt igauņim – viņš ar lielāku entuziasmu iesaistās igauņu kopības aktivitātēs un apgalvo, ka ar lielu prieku piedalīsies, piemēram,

savu tautiešu Ziemsvētku sarīkojuma organizēšanā...

Pilnīgi saprotu! Esot ārpus savas valsts, skaudrāk izjūtam to, ka izklistam, pat izzūdām. Un līdz ar to mostas citāda, spēcīgāka patriotisma izjūta. Turklāt, nonākuši ārpus Latvijas, jūtamies augstāk novērtēti, kas atspoguļojas mūsu atalgojumā. Materiālā stabilitāte nozīmē daudz un atraisa iespējas. Ir vieglāk „nest” savu patriotismu. Rodas vēlēšanās ne tikai pašam pievienoties līdzdomātājiem no tautiešu vidus, bet pašam ap sevi tādus pulcēt. Labprāt iesaistīties korī, deju kopā, biedrībās...

...un baznīcā, tautiešu draudzē?

Baznīcā eju vairāk sajūtu pēc. Uzskatu, ka savu garīgo izaugsmi varu paplašināt arī ārpus baznīcas. Jo Dievs jau ir tevi pašā, un ar sevi ir jāstrādā. Tā ir papildinājusies mana izpratne par to, kas saistīts ar ticību.

Vai Ziemsvētkos iesi uz baznīcu? Uz kuģu, ja nav noslēpums?

Iespējams, šogad došos uz kādu mājīgu, milīgu baznīcu Kurzemē.

Tu esi no pirmās klases līdz vidusskolas beigšanai mācījies Rīgas Kristīgajā skolā, ko dibināja līdz ar Latvijas neatkarības atjaunošanu. Šo skolu vadīja Vera Volgemute-Rozīte, un viņas iedibināto kārtību ar labu vārdu atceras vēl šodien. Zinu, ka ar Veru joprojām tiekaties un esat kļuvuši draugi.

Jā, garīgā saite, kas izveidojās ar skolotāju, turpinās, tā ir attīstījies un izaugusi līdz skaistai draudzībai. Skolotāja man bija liela autoritāte skolas gados, un ir izaugusi draudzība, kurai ir piešķirta jēga. Mēs esam viens otram interesantas personības, ko vieno savstarpēja pilnveidošanās iespēja. Tā notiek.

Par tavu darbību profesijā – ko dari, kur strādā, kā nolēmi kļūt par arhitektu?

Esmu pirmais savā ģimenē, kurš „uzkāpis uz šīs laipas”, citu arhitektu manā dzimtā nav. Acimredzot mani ietekmēja draugi, kam interesēja radošais process, konkrēti – dizains un interjeri. Vēl nevaru lepoties ar paša darbiem, kur būtu paveicis visu – no archi-

Mārtiņš Miķelsons: *“..nonākuši ārpus Latvijas, jūtamies augstāk novērtēti, kas atspoguļojas mūsu atalgojumā. Materiālā stabilitāte nozīmē daudz un atraisa iespējas. Ir vieglāk „nest” savu patriotismu. Rodas vēlēšanās ne tikai pašam pievienoties līdzdomātājiem no tautiešu vidus, bet pašam ap sevi tādus pulcēt. Labprāt iesaistīties korī, deju kopā, biedrībās...”*

tekta ieceres līdz īstenojumam konkrētā objektā. Taču varu lepoties, ka esmu līdzdarbojies. Turklāt, strādāju, manuprāt, izcila latviešu arhitekta Andra Kronberga birojā. Pie viņa nonācu jau studiju prakses laikā, un tā „latiņa”, ko uzliek Kronbergs, ir ļoti augsta. Varu teikt – esmu ceļā uz savu profesionālo papildījumu.

Vai apzinies, cik liela ir konkurence un cik rūgta ir “profesionālā greisirdība” radošajās profesijās?

Protams, kā nu ne! Mēs runājam par Okupācijas muzeja *Nākotnes namu* – man liekas, ka te tā izpaužas. Latvijas profesionālie arhitekti nelabprāt pieņem, ka “kāds no ārzemēm”, “kāds galvenais viesis” atnāk un īsteno savu ieceri. Ir liela iekšējā pretestība, kas ārēji izpaužas gan komentāros, gan rīcībā pret Birkerta projektu. Manuprāt, visa pamatā ir kādi iekšēji ciniņi, proti, paši labprāt būtu īstenojuši šādu nozīmīgu projektu!

Kādu, tavuprāt, augstas raudzies Latvijas arhitektu projektu tu minētu kā pašu pirmo?

Rēzeknes *Zeimuļs* ir spilgtākais. Jauna arhitekta Rasa Kalniņa radīja ar domu “darīt no sirds”, nevis uzvarēt konkursā. Un konkursā uzvarēja tas, kas „darīts no sirds” – ir iznācis lielisks objekta un vides savienojums! Rēzeknē turklāt ir arī *Gors* un Rēzeknes universitātes korpusi – arī izcili projekti.

Mūsu laikraksta slejās arhitekts Jānis Lejnīks, rakstot par *Nākotnes namu*, atgādināja, ka ir pārkāpts Latvijas arhitektu ētikas kodekss, kas, starp citu, paredz – iznīcinot nekritizēt kolēģu veikumu.

Jā, notiek balansēšana uz ētikas smalkās robežas, jo pāri visam ir vēlēšanās panākt savu. Latvijas arhitektiem ir pieredze, ir zināšanas, panākumi, un, ja neieklausās viņu viedokli, dabiski rodas vēlēšanās “pacelt balsi”. Un te man atkal jāpiemin mana autoritāte Andris Kronbergs, kurš projektē viesnīcu blakus *Nākotnes nama* piebūvei – viņš savu projektu prezentē ar mieru un pārliecību, ar profesionālu pašapziņu. Un varbūt šie divi projekti, abi blakus, viens otru lieliski papildinās un rezultāts būs pat unikāls.

Kā jūties šai nemierīgajā laikā?

Šie laiki manai paaudzei ir nebijis un nepiedzīvots pārbaudījums. Priecājos, ka esmu latvietis un dzīvoju Latvijā, tiešām izredzētā zemē. Pēc savas pieredzes varu teikt – būdams prom no Latvijas, vienmēr būšu ciemos. Esmu lasījis, ka cilvēks ir tā “ieprojektēts” – 300 km radiusā no tās vietas, kur viņš ir piedzimis, ir viņa mājas. Un te viņam jādzīvo, un jāēd tas, kas te izaug...

Mārtiņš ir nolēmis savus kolēģus visā pasaulē pulcēt kopā un apvienot Pasaulē latviešu arhitektu savienībā. Lūdzam atsaukties latviešu arhitektus kopīgā darbam, rakstot uz e-pastu pasauls.latv.arh.savieniba@gmail.com vai mikelsons1983@gmail.com. Skatiet arī www.metamorph-mint.com

Architektūras objekts *Zeimuļs* Rēzeknē. Arhitekta Rasa Kalniņa

Pošamies lieliem darbiem!

ALA kultūras nozares vadītāja Līga Ejupe sarunājas ar Līgu Kovtunu

Vai tava lieliskā ideja par jauno latviešu iesaistīšanu Latvijas kultūras iestāžu darbā turpināsies arī nākamajā vasarā? Kā notiks pieteikšanās, atlase, financējums? Kur jaunieši varēs strādāt?

prakses darbu dažādās Latvijas kultūras iestādēs. *Laika* lasītājiem visu rudeni bija iespēja lasīt, ko jaunieši paši rakstījuši par saviem piedzīvojumiem. Jau vairāki jaunieši ir interesējušies par 2016. gada iespējām strādāt Lat-

Nākamvasar jaunieši varēs strādāt Latvijas Nacionālajā bibliotēkā, Latvijas Valsts archīvā, Etnografiskajā brīvdabas muzejā, Latvijas Kultūras akadēmijā, Nacionālajā kino centrā, Dekorātvā mākls un dizaina muzejā, Latvijas Nacionālajā mākslas muzejā, muzejā *Latvieši pasaulē* (LaPa) un Latvijas Okupācijas muzejā. Atsaucoties uz jauniešu ieteikumiem paplašināt prakses iespējas ārpus kultūras iestādēm, 2016. gadā varēs arī pieteikties darbam *Tech Hub Rīga*, *Draugiem.lv* un *Funderful*.

Viena no meitenēm izvēlējās turpināt dzīvot un strādāt Latvijā. Kā viņai klājas?

Nupat ALJA kongresā Grandrapidos satiku Astru, viņa bija atlidojusi, lai paciemotos ar ģimeni un draugiem. Astra stāstīja, ka darbs esot interesants, ka viņai patīk dzīvot Rīgā. Ir vēl arī otra praktikante, Emma, kuŗa pati bija sarunājusi sev darbu, pirms atgriezās ASV. Emma tagad dzīvo Pārdaugavā un strādā par tulku.

Ko tu pati šobrīd dari – kā īsteno savas idejas par Latvijas 100 gadu svinībām pasaulē, vai tev ir atsaucīgi sabiedrotie?

Gada garumā sarunās ar Latvijas Kultūras ministri Daci Melbārdi un Latvijas vēstnieku ASV Andri Razānu esam izstrādājuši programmu, kas piedāvās ASV dzīvojošiem latviešiem – vienalga, kur tie dzīvo – iespēju jēlkādā veidā, kaut kad 13 mēnešu laikā līdzdarboties. ALA plāno izmantot Latvijas Simtgades jubilejas svinību laiku, lai

iepazīstinātu plašāku ASV sabiedrību ar Latviju un latviešiem.

Vēlamies, lai ar **“Latvija 100 Celebrate Latvia 1918 – 2018”** visos sarīkojumos, tiktu vairotā Latvijas atpazīstamība ASV sabiedrībā un presē. Logotips, devīze un informācija angļu valodā par Latviju un latviešiem ASV tiks salikti “preses paketē”, kuŗa būs pieejama ikvienam, lai to turklāt nosūtītu vietējām avīzēm. **Aicinām visas ASV latviešu organizācijas – lielas un mazas – piedalīties un veidot savus plānus un norises!** Vienīgais noteikums: visur jāparādās simtgades logotipam, lai būtu tikai viena kopīga ASV latviešu “seja” – **“100 sarīkojumi simtgadei!”**

ALA sadarbībā ar vēstniecību būs iniciatori un padomdevēji – tāda kā svētku Rīcības komiteja ASV, bet ALA nekādā gadījumā negrib traucēt latviešu centriem vai organizācijām svinēt savus svētkus pēc saviem ieskatiem veidojot savus sarīkojumus. ALA ir gatava atbalstīt.

Vizija par Latvijas Simtgades jubilejas programmu ir sadalīta trijos virzienos:

- * ārpuskārtas sarīkojumi – koncerti vai izstādes;
- * katra latviešu centra Valsts svētku svinības;
- * īpaši sarīkojumi un “zibakcijas” 13 mēnešu garumā, sākot ar 2017. gada 18. novembri, kuŗu mērķis ir 13 mēnešus nepārtraukti celt Latvijas atpazīstamību.

ALA sagatavos “ideju banku”, no kuŗas varēs smelties un pārrunāt interesantas idejas. Būs

kaut kas piemērots visiem – jauniem un ne tik jauniem, lieliem un maziem – tikai jāsaņemams un jāsak plānot! Latvijas Simtgade mūsu dzīvē būs vienreizējs notikums, nedrīkstam to palaist garām.

Tavs padoms, kā iemācīt bērniem, kas aug ārpus Latvijas, latviešu valodu, kā rosināt interesi par latvisko?

Tas ir ļoti sarežģīts jautājums, un man nav gatavas receptes. Esmu gan pārliecināta, ka galvenais darbs jāpadara ģimenē.

Kā tevi pašu latviski audzināja?

Es uzaugu mazā, bet ļoti rosigā latviešu vidē Linkolnā, Nebraskā, tālu no visiem lielajiem latviešu centriem. Mājās runājām tikai latviski, jo vecāmamma dzīvoja kopā ar mums. Vecāmamma arī gatavoja latviskos ēdienus, adīja, auda utt. Mūsu ģimene piedalījās visur – skolā, korī, teātru izrādēs. Mans onkulis Reinis Tīģeris bija liels lasītājs, fotogrāfs un korespondents. Atceros, cik ļoti man patika pavadīt laiku viņa mājas “birojā”, šķirstot grāmatas, klausoties latviešu skaņuplates un skatot fotografijas.

Kā tavās mājās svinēs Ziemsvētkus?

Mēs cepam piparkūkas. Pušķojam eglīti ar gaismiņam, bumbiņām un puzuriem. Šogad braucām uz Linkolnu pie mammas, kur būs mana māsa un brāļi ar savām ģimenēm. Ja sanāk visi, pēc dievkalpojuma pie galda esam vismaz divdesmit cilvēki! Māja pilna, un mamma laimīga!

Līga Ejupe priekšlasījuma laikā

ALA ir organizācija, kas skatās un plāno nākotni. Reti kuŗai organizācijai ir TIKAI labas atsauksmes par jaunu programmu! Vēl retāk – atsauksmes tikai no JAUNIEŠIEM, no tās demografiskās grupas, kuŗa visātrāk riskē zaudēt latvietību. “Pavadi vasaru Latvijā!” ir jauna programma, veidota sadarbībā ar Latvijas Kultūras ministriju. Programmas mērķis ir piedāvāt ārpus Latvijas dzīvojošiem studentiem vasaras

vijā. Aicinu ASV latviešus palīdzēt jauniešiem veidot dziļāku un reālāku saiti ar Latviju! Tāpēc lūdzu – kļūstiet par ALAs biedriem! Atjaunojiet savas biedra kartes! Ziedojiet! Ziedojiet, lai varam šo programmu turpināt!

2016. gada vasaras prakses programmai varēs pieteikties no 1. janvāra līdz 31. martam. Pilnīga informācija par prakses vietām, kā arī pieteikšanās lapas pieejamas ALAs mājaslapā alusa.org.

IVARS GALIŅŠ

Novembra beigās visā Latvijā ļaudis dodas uz kapsētām pieminēt savus piederigos, apkopj kapus un piemiņai aizdedz svecītes. Lielākā pulcēšanās vieta ir Rīgas Meža kapi. Esmu acināts tos apmeklēt kopā ar Ivara Mazura – Latvijā pazīstama džeza mūziķa ģimeni. Svētdienas rītam nav labs sākums. Taustoties pēc acenēm, nogrūžu telefonu no naktsgaldiņa. Baterija paslīd zem gultas un iznāk neplānota rīta vingrošana. Saliķu aparātu, bet tajā dzīvības nav. Man ierādītajā dzīvoklī ir viss, atskaitot telefonu. Par agru traucēt kaimiņus. Braucu vien uz Mežaparku. Tur Ivara jaunākā meita Laura ātri atdzīvina telefonu un reizē arī mani. Cilvēku Rīgā bez telefona nevar saukt par dzīvu. Pirmās apmeklējums ir pie Ivara tēva Kārļa kapa. Viņš bija viens no pirmajiem rentgenologiem Rīgā ar savu kabinetu. Ivars ir guldīts līdzās mātes kapam. Viņa bija bērnu ārste, un daudzas Mežaparka ģimenes atcerēsies viņas potēšanas tehniku – bērnu daktere noguldīja rindā uz gultas „pareizajā” pozās un ķērās pie darba. Uz Ivara kapakmeņa uzraksts: *Ir laiks džežam*, kas bija viņa radio raidījumu nosau-

kums. Ar Ivaru sēdējām vienā skolas solā pēdējā pamatskolas klasē manu vienīgo gadu Otrajā pilsētas ģimnazijā. Viņš kļuva par leģendāru džeza mūziķi Latvijā, bet vēl nav pagājis gana pietiekams laiks, lai novērtētu viņa personu kā neatkarības piemēru tā laika pasaulē. Vēl biografiem derētu zināt, ka Ivara Mazura džeza karjera sākās mūsu dzīvoklī Miera un Kazarmu ielas stūrī mājas sestajā stāvā. Mājās Ivaram bija jāspēlē klasiskā mūzika ar piemērotajiem vingrinājumiem. Pie mums viņš varēja ļaut savai fantāzijai vaļū. Būtu grēks mūsu grupiņu saukt par ansambli vai orķestri. Bija pāris pūtēju no skolas orķestra, brālis Pēteris piedziedāja, es piecīgāju vijoli. Sitamie instrumenti bija koka karotes un maizes kastes vāks. Repertuārs – vācu šļāģeri un leģionāru dziesmas. Vienīgo „ievēribu” saņēmām no apakštāva kaimiņa, kas ar slotas kāta sitieniem izteica savu piekrišanu, kā arī no sētnieces ļoti nepieklājīgiem aizrādījumiem. Reiz, braucot uz klavierstundām, vispirms piestājot pie mums, Ivars bija portfeli ar notīm aizmirsis tramvajā. Laimīgi tas tika atrasts galapunktā.

Rituāls kapos sākas ar lapu nogrābšanu, ja vien tās nav piesalušas. Lapu ir vesela jūra, liekas, ka ar nākamo vēja brāzienu viss pieliktais darbs būs vējā. Tad

Ivars Mazurs

jānoliek svecītes, kas ir ar cepurīti. Svecīšu skaitu un novietojumu nosaka Ivara vecākā meita Maira. Sarkano ir šoreiz vairāk nekā balto, jo baltās ātrāk tiek izpirktas. Tad ar grābeklīti tiek iekasītas skujiņas. Man uzticēta vienīgi grābekļa nešana. Obligāti svecītes jānoliek pie Čakstes pieminekļa, kā to ģimene darījis arī padomju laikos.

Te mazs politisks iestarpinā-

jums. Okupācijas laikā Čakstes piemineklim bija aizaudzēti priekšā koki un krūmi, lai Viļa Lāča piemineklim nebūtu jāskatās uz brīvvalsts pirmo presi-

dentu. Tagad Lāča pieminekli nosedz skuju koki, lai Čakstem nebūtu jāskatās uz Viļa Lāča pieminekli. Toreiz starp pieminekļiem bija arī būda ar bruņotu apsardzi. Vēl tikai agra pēcpusdiena, bet ap Čakstes pieminekli jau liels aplis ar svecītēm. Daudz svecīšu arī pie lidmašīnas avārijā bojā gājušā hokejista Kārļa Skrastiņa pieminekļa. Svecītes noliekam pie rakstnieka Jāņa Ezeriņa pieminekļa ansambļa. Biju klāt, kad

to atklāja 2014. gadā. Iznāca tieši 90 gadus pēc mūsu slavenā novelista nāves, 1924. gada Ziemsvētku vakarā. Pirms tam viņa kapavietu bijis pat grūti atrast. Satiku arī rakstnieka 92 gadu veco radnieci Silakoka kundzi, kas bija realizējusi pieminekļa celšanu, Kanadā pārdodot savu īpašumu un pārceļoties uz Latviju 2006. gadā. Pieminekli iekalts arī manas latviešu valodas skolotājas Marijas Ezeriņas vārds. Vēl mums svecītes jānoliek Raiņa kapos. Ejot gar Brāļu kapu vārtiem, man norāda uz atjaunoto Latvijas ģerboni, kas komunistu laikos ticis noskaldīts. Mūsu mašīna novietota pie Mežaparka ģimenes dārziņiem kapu otrā pusē. Atpakaļceļā kājas liek manī, cik lieli ir Meža kapi. Ne tikai lieli, bet pavisam citādi nekā kapi citur pasaulē. Latvieša attieksme un cieņa pret tiem, kas dzīvojuši pirms viņiem, ir liela daļa tā spēka, kas mūs kā tautu dara nemirstīgus. Visi man pazīstamie vairs nevarēs nokļūt uz kapiem, bet mājās aizdegta svecīte ir tikpat svēta. Lai kāda bijusi dzīve, piemiņai aizdegtajā svecītē sadeg visi pasaulīgie sārņi, paliek vienīgi mīlestība.

(Turpināts 15. lpp.)

Rīgas impresijas

SVECĪTES UN PIEMIŅA

MĀRIS BINDERS

MARISS JANSONS**Vācija**

14., 15. janvāris Mariss Jansons un *Symphonieorchester des Bayerischen Rundfunks, Herkulesaal der Residenz, München*

29., 30. janvāris Mariss Jansons un *Symphonieorchester des Bayerischen Rundfunks, solists Yo-Yo Ma, Philharmonie im Gasteig, München*

11., 12. februāris Mariss Jansons un *Symphonieorchester des Bayerischen Rundfunks, Philharmonie im Gasteig, München*

ANDRIS NELSONS**ASV**

28., 29., 30. janvāris, 2., 4., 5., 6., 11., 12., 13. februāris Andris Nelsons un Bostonas Simfoniskais orķestris, *Boston Symphony Hall, Boston, MA*

Austrija

10., 12. janvāris Andris Nelsons un *Wiener Philharmoniker, Musikverein Wien*

Nīderlande

17., 18. februāris Andris Nelsons un *Royal Concertgebouw Orchestra, Het Concertgebouw, Amsterdam*

Vācija

20. februāris Andris Nelsons un *Royal Concertgebouw Orchestra, Theater und Philharmonie Essen*

27., 29. februāris, Andris Nelsons un *Sächsische Staatskapelle Dresden, Semperoper Dresden*

KRISTĪNE OPOLAIS**ASV**

12., 15., 18., 24., 27. februāris Kristīne Opolais Manonas Lesko lomā Džakomo Pučīni operā "Manona Lesko", *The Metropolitan Opera, New York (NY)*

ELĪNA GARANČA**Austrija**

10. februāris Elinas Garančas solokonzerts, *Musikverein Wien*

Francija

20., 23., 26., 29. janvāris, 1., 4. februāris Elīna Garanča Šarlotes lomā Žila Masnē operā "Verters", *Opéra national de Paris*

Horvātija

8. februāris Elinas Garančas solokonzerts, *Koncertna dvorana Vatroslava Lisinskog, Zagreb*

MARINA REBEKA**Austrija**

23., 26. februāris Marina Rebeka Džuljeta lomā Šarla Guno operā "Romeo un Džuljeta", *Wiener Staatsoper*

Itālija

29., 31. janvāris, 2., 6. februāris Marina Rebeka Normas lomā Vinčenco Bellini operā "Norma", *Teatro Verdi Trieste*

Vācija

3. janvāris Marina Rebeka Mīmī lomā Džakomo Pučīni operā "Bohēma", *Nationaltheater Mannheim*

14., 17., 20. janvāris Marina Rebeka donnas Elvīras lomā Volfganga Amadeja Mocarta operā "Dons Žuans", *Bayerische Staatsoper München*

MAIJA KOVALEVSKA**Itālija**

30., 31. janvāris, 1., 2., 6., 7. februāris Maija Kovaļevska donnas Elvīras lomā Volfganga Amadeja Mocarta operā "Dons Žuans", *Teatro Carlo Felice, Genova*

ZANDA ŠVĒDE**ASV**

24. janvāris Zanda Švēde Olgas lomā Pētera Čaikovska operas "Jevgeņijs Onegins" koncertuzvedumā, *North Carolina Opera (NC)*

ALEKSANDRS ANTONENKO**Vācija**

7. februāris Aleksandrs Antonenko Polliona lomā Vinčenco Bellini operā "Norma", *Bayerische Staatsoper, München*

EGILS SILIŅŠ**Vācija**

18. janvāris Egils Siliņš Votāna lomā Richarda Vāgnera operā "Valkīra", *Oper Leipzig*

28. janvāris, 5. februāris Egils Siliņš Holandieša lomā Richarda Vāgnera operā "Klistošais holandietis", *Deutsche Oper am Rhein, Düsseldorf*

VESTARDS ŠIMKUS**Vācija**

13. februāris Vestarda Šimkus solokonzerts (*Cristofori* Pianisma festivāla atklāšanas koncerts), *Piano Salon Cristofori, Berlin*

AURĒLIJA ŠIMKUS**Vācija**

29. janvāris Aurēlijas Šimkus solokonzerts (albuma "Aurelia Shimkus. B-A-C-H. Ich ruf' zu Dir" prezentācijas koncerts), *Piano Salon Cristofori, Berlin*

PĒTERIS VASKS**Apvienotā Karaliste**

10. februāris Pēteris Vasks, "Koncerts vijolei un stīgu orķestrim", atskaņo *BBC National Orchestra of Wales, BBC Hoddinot Hall - Cardiff*

ASV

24. janvāris Pēteris Vasks "Vientuļais engēlis" meditācija vijolei un stīgu orķestrim", atskaņo *Los Angeles Chamber Orchestra, Alex Theatre, Glenale, CA*

25. janvāris Pēteris Vasks, "Vientuļais engēlis" meditācija vijolei un stīgu orķestrim", atskaņo *Los Angeles Chamber Orchestra, Royce Hall, Los Angeles, CA*

12. februāris Pēteris Vasks "Zaļā ainava" atskaņo Jānis Maļeckis (klaviers), "Ainava ar putniem" atskaņo Dita Krenberga (flauta), "Kvartets", atskaņo Klavieru kvartets "RIX", *Phillips Art Collection Museum, Washington, DC*

Dānija

Pēteris Vasks, "Musica doloresa" stīgu orķestrim, atskaņo *Sønderjyllands Symfoniorkester*,

16. janvāris *Kunstmuseet, Tønder*

19. janvāris *Nicolai Kirke, Aabenraa*

19. janvāris *Uffe-Skolen, Tønder*

12. februāris *Musikhuset, Aarhus*, atskaņo *Aarhus Symfoniorkester*,

28. februāris Pēteris Vasks "Vox amoris" fantāzija vijolei un stīgu orķestrim, atskaņo *DKDM Strygeorkester, Konservatoriets Koncertsal, København*

Francija

6. februāris Pēteris Vasks "Koncerts angļu radziņam ar orķestri", atskaņo *Orchestre Symphonique de l'Opéra de Toulon, Opéra, Toulon*

Griekija

6. februāris Pēteris Vasks, "Viatore per orchestra d'archi", atskaņo *Thessaloniki State Symphony Orchestra, Thessaloniki, Greece*

Nīderlande

10. februāris Pēteris Vasks "5. stīgu kvartets", atskaņo *Navarra String Quartett, Kunstkring, Ommen*

14. februāris Pēteris Vasks, "5. stīgu kvartets", atskaņo *Navarra String Quartett, Iskra Podium, Castricum*

Itālija

27., 28. februāris Pēteris Vasks, "Cantabile per archi", atskaņo *Orchestra del Teatro La Fenice, Teatro La Fenice, Venezia*

Vācija

18. janvāris Pēteris Vasks "Cantabile per archi" atskaņo *Kammerorchester der KfKM Regensburg, HfKM - Regensburg*

31. janvāris Pēteris Vasks "Ainava ar putniem", *Joseph-Keilberth-Saal, Bamberg*

1. februāris Pēteris Vasks "Ainava ar putniem", *Theater Schweinfurt*

5. februāris, Pēteris Vasks, "5. stīgu kvartets", atskaņo *Artemis Quartett, Alte Oper, Frankfurt/Main*

5. februāris Pēteris Vasks "Viatore per orchestra d'archi", atskaņo *Deutsche Radio Philharmonie Saarbrücken Kaiserslautern*,

dirigents Valdis Butāns, *SWR Studio, Kaiserslautern*

9. februāris Pēteris Vasks "Vox Amoris", fantāzija vijolei un stīgu orķestrim", atskaņo *Sinfonietta Rīga, Alte Oper, Frankfurt/Main*

Somija

26. februāris Pēteris Vasks "Epifania per orchestra d'archi", atskaņo *Lohjan kaupunginorkesteri, Laurentius Sali, Lohja*

Šveice

21. janvāris Pēteris Vasks "Adagio stīgu orķestrim", atskaņo *Zürcher Kammerorchester, Kaufleuten, Zürich*

ĒRIKS EŠENVALDS**ASV**

27., 28. februāris Ēriks Ešenvalds „Ziemeļblāzma (Northern Lights)", izpilda "Chorus Austin", *St. Matthew's Episcopal Church, Austin, TX*

Nīderlande

Ēriks Ešenvalds "Piliens okeānā", izpilda koris "Meesters & Gezellen", dir. Sigvards Kļava

3. februāris *Conservatorium van Amsterdam*

4. februāris *Sint Janskerk, Maastricht*

5. februāris *Laurenskerk, Rotterdam*

6. februāris *Grote Kerk, Dalfsen*

7. februāris *Der Aa-Kerk, Groningen*

11. februāris *Orgelpark, Amsterdam*

12. februāris *Sint Stevenskerk, Nijmegen*

13. februāris *Geertekerk, Utrecht*

14. februāris *Muziekgebouw, Eindhoven*

Itālija

6. februāris, Ēriks Ešenvalds "O Salutaris Hostia", izpilda sieviešu koris "Ensemble La Rose", *Tempio Valdese, Torino*

BAIBA SKRIDE**ASV**

9. janvāris Baiba Skride un *Naples Philharmonic Orchestra, Artis Naples, FL*

14., 15., 16. janvāris Baiba Skride un *National Symphony Orchestra, Kennedy Center Washington, NW*

21., 22., 23. janvāris Baiba Skride un *Seattle Symphony Orchestra, Benaroya Hall Seattle, WA*

11., 12., 13., 14. februāris Baiba Skride un *Detroit Symphony Orchestra, Orchestra Hall Detroit, MI*

25., 26., 27. februāris Baiba Skride un *New York Philharmonic, Avery Fisher Hall New York City, NY*

Kanada

17., 18. februāris Baiba Skride un *Toronto Symphony Orchestra, Roy Thomson Hall, Toronto, ON*

Vācija

31. janvāris, 1., 2. februāris Baiba Skride un *Philharmoniker Hamburg, Laeiszhalle, Hamburg*

VINETA SAREIKA un Artemis Quartet**Francija**

20. janvāris *Poitiers*
21. janvāris *Cité de la Musique, Paris*

22. janvāris *Lille*

Vācija

26. janvāris *München*
27. janvāris *Berliner Philharmonie, Kammermusiksaal*

28. janvāris, *Kaiserslautern*

Portugāle

3. februāris *Lisbon*

Itālija

4. februāris *Torino*
7., 8. februāris *Florence*
9. februāris *Bologna*

IVETA APKALNA**Vācija**

30. janvāris *Philharmonie Essen*

KREMERATA BALTICA**Vācija**

6., 7., 8., 9., 10. janvāris *Kremerata Baltica un Snow Symphony, Prinzregententheater, München*

Koncerttūrē kopā ar Martu Argerihu un Radu Lupu**Vācija**

22. janvāris *Philharmonie am Gasteig, München*

24. janvāris *Konzerthaus Freiburg*

Šveice

23. janvāris *Zurich Tonhalle*

27. janvāris *Victoria Hall, Genève*

28. janvāris *Stadtcasino Basel*

29. janvāris *Saenen Church*

Ungārija

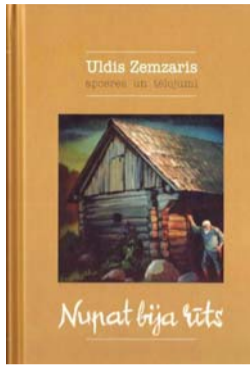
25. janvāris *Müpa Budapest*

Austrija

31. janvāris, *Stiftung Mozarteum Salzburg*
Apvienotie Arābu Emirāti
2. februāris, *Emirates Palace, Abu Dhabi*
3. februāris *Qasr Al Muwajji, Al Ain*

"LAIKA GRĀMATA" PIEDĀVĀ

ATSAUCOTIES UZ LASĪTĀJU PIEPRASĪJUMU,
PAPILDU METIENĀ NODRUKĀTAS DIVAS
JŪSU VISPIEPRASĪTĀKĀS GRĀMATAS

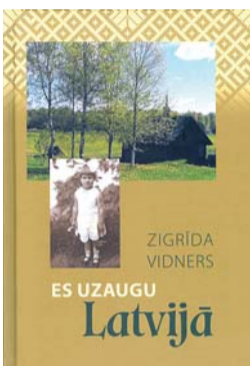

Uldis Zemzaris.
Nupat bija rīts
Cena USD 25,-

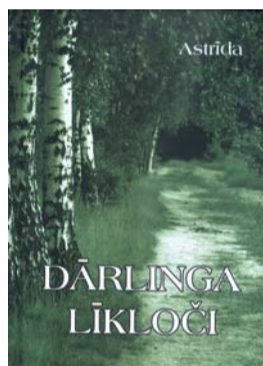

Kaspars Pūce.
Ko lai dara, tādi laiki
Cena USD 18,-

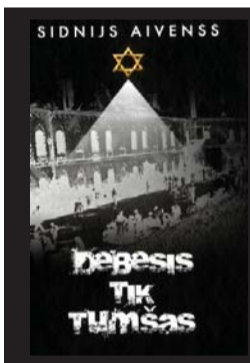
REDAKCIJAS KRĀJUMĀ VĒL ARĪ

Zigrīda Vidners.
Es piedzimu Latvijā
Īpašā Ziemsvētku cena USD 20,-

Astrīda Jansone.
Dārlinga līkloči
Īpašā Ziemsvētku cena USD 15,-

Sidnijs Aivenss.
Debesis tik tumšas
Īpašā Ziemsvētku cena USD 12,-

Alberts Legzdiņš.
**Čikāgas Pieciņu brīnišķīgie
piedzīvojumi**
Īpašā Ziemsvētku cena USD 15,-

Cenā iekļauti pasta izdevumi!
Rakstiet un čekus sūtiet Rasmai Adams
114 4th Ave NW, Largo, FL33770
Tāl.: 727 953 6313
e-pasts: rasma@laiks.us

Visas Latvijā iznākušās grāmatas varat
iegādāties pie lielākā grāmatu tirgotāja

"LATVIJAS GRĀMATA"

Rakstiet, zvaniet, un grāmatas Jums piesūtīs pa pastu.

SIA "L. Grāmata"
Rīga, Elijas iela 17, LV-1050
Tāl. +371 67223294
Tālrunis +371 67227248
E-pasts: lgramata@lgramata.lv

MĀRIS
BRANCIS

„Ir sakāmais: „Katram po-
diņam savs vāciņš”. Man nav
vāka. Es plūstu pāri malām”.
Šādu moto savai grāmatai
„Deviņpadsmit”, kas 1973. gadā
iznāca apgādā *Ziemeļblāzma*
Vesterosā, Zviedrijā, un stāsta

ABC laidis klajā arī rindu viņas
illustroto izdevumu. Viņas bēr-
niem domātie zīmējumi 1930. ga-
du otrajā pusē, bet visvairāk
1940. gadu pirmajā pusē parā-
dījās gan populārā žurnālā
Atpūta, gan bērnu grāmatās.

nieces literāta talants brīnišķīgi
atklājas viņas romānu dioloģijā
„Posta puķe” un „Gauru gaiļi”,
atmiņu grāmatās „Astoņpa-
dsmit”, „Deviņpadsmit” un
„Sentiments un nedaudz snie-
ga”.

M. Kovaļevska. Brīnumainā pasaule

M. Kovaļevska. Mazā aditāja

par viņas mācību laiku Latvi-
jas Mākslas akadēmijā, izvēlē-
jusies māksliniece un rakst-
niece **Margarita Kovaļevska**
(1910-1999).

Šajā pašā grāmatā viņa vaļ-
sirdīgi atzīstas, ka ļoti gaida
savu 19. dzimšanas dienu 7.de-
cembri: „Man patīk, ka mana
dzimšanas diena ir ziemā. Kai-
miņos Ziemassvētkiem. Pie šīs
pašas reizes jāpiebilst, ka man
Jelgavā ir mamma, visjaukākā
mamma pasaulē. Viņai ir snieg-
balti mati kā Sniega mātei, viņai
ir jauna un glīta seja, kaut gan
viņa gados jau pāri četrdesmit-
pieciem. Viņa mūs mil. Pauli
(viņas brālis Pauls Klāns, rakst-
nieks – M.B.) un mani. Tēva
mums nav. Mēs esam auguši kā
pusbāreņi.” Tēvu, žurnālistu,
Latvijas goda konsulu Krimā,
Jāni Kovaļevski viņa nekad
neizmirs, tādēļ stāstījumā
tūlīt turpina: „Papus manās at-
miņās stāv cēls un ideāls. Viņa
tēls nekad nesabrūk, kaut viņu
nošāva lielinieki. Es ienīstu ko-
munistus”.

Bet arī pati Margarita Kova-
ļevska nav aizmirsta, pārāk dzi-
ļas pēdas viņa atstājusi mūsu
kulturā. Viņai Latvijas Univer-
sitātes Akadēmiskajā biblio-
tēkā, kurā ietilpst arī slavenā
Misiņa bibliotēka, sagatavota
izstāde un 2. decembrī notika
sarīkojums „Māksliniecei un
rakstniecei Margaritai Kova-
ļevskai – 105”. Apgāds *Zvaigzne*

Māksliniece pati vēl tolaik bija
Latvijas Mākslas akadēmijas
studente, kad tautā un jo sevišķi
mazo lasītāju vidū jau bija
iemīlotas viņas krāsainās bilžu
grāmatas „Knašais Pēterītis”,
„Mārīte”, „Čigānmeitens Ringla”
un citas gan ar pašas, gan Erika
Ādamsona, Kārļa Skalbes, Rūtas
Skujiņas un Ilonas Leimanes
tekstiem.

Mākslinieces ilustrācijas ir
pilnas pasaku burvības, kur
izdoma savijas vienā neatšķe-
tināmā dzīparā ar realitāti. Tās
ir mīļas, sirsniņas, labestīgas.
Pēc kaŗa, kad viņa līdz ar ģimeni
devās bēgļu gaitās uz Vāciju un
pēc tam uz ASV, Margaritas
Kovaļevskas visbiežāk akvareļa
technikā darinātajos darbos
turpināja dzīvot mazās meža
meitiņas, kas līdzinās pasaku
princesēm un kas brīžiem nav
garākas par sēnēm, toties tās ir
tik lepnas un garā spēcīgas, ka
droši vien varētu tāpat kā
Sprīdītis cīnīties ar pašu Lutausi
un uzvarēt. Šo gleznojumu
piesātinātā enerģija savaldzina,
tādēļ tie atrodami daudzos
latviešu namos kā Amerikā, tā
Kanadā un droši vien arī citviet
pasaulē.

Taču, kā augšminētajā moto
pati sevi raksturojusi Margarita
Kovaļevska, viņas enerģija lija
pāri malām, neieslēdzot savas
gara izpausmes vienīgi mākslā,
tikpat lieliski viņa valdīja arī
pār valodas maģiju. Māksli-

Dzejniece Astrīde Ivaska īpaši
izcēla „Posta puķi”: „*Posta pu-
ķes* uzplauksana ir neizbrīno-
jams brīnumš”. Par to runājot,
viņa atceras gan Jāņa Jaun-
sudrabiņa, gan Annas Brigade-
res darbus, pat „Straumēnus”
un „Mērnieku laikus”. Dzej-
niece pasvitro Margaritas Kova-
ļevskas romāna novatorismu
tēlu izveidē, netradicionālo va-
lodu, tās sulīgumu un svaigumu,
reālītes un izdomas savi-
jumu. Galvenās varones Līz-
betes versmainā enerģija droši
vien stāsta par autores pašas
kūšājo dzīvesprieku un vitā-
litāti.

Man kā mākslas zinātniekam
un jelgavniekam patīk pāršķir-
stīt abas jaunības gadiem un
studijām Mākslas akadēmijā
veltītās grāmatas, kas pievelk ar
laikmeta garšu, ar tēlojuma
mērķtiecību, reālo personu at-
veidojumu. Diemžēl viņas ro-
māni Latvijā nav atkārtoti iz-
doti, lai gan tos allaž atceras,
kad raksta par viņas „sapņu
princi” Kārli Padeģu un citiem
viņas kursabiedriem un peda-
gogiem. Palikušas arī neizdotas
visas dienasgrāmatas. Tajās pa-
rādās starpkaŗu Latvijas kultū-
ras dzīve raksturā straujas un
dzīves alku pilnas jaunietes
skatījumā, tāpat dzīve Vācijas
bēgļu nometnēs un ASV. Kaut
atrastos kāds, kas tās sagatavotu
publicēšanai.

ULDIS ZEMZARIS

ĢĪMETŅU KUTELĪBAS

Mēdz sacīt: “Iemūžināt.” Cilvēks dzīvo, steigšus ikdienas gaitās, un pēkšņi viņš tiek no mākslinieka uzaicināts portretēties. Dažādās zemēs to arī dažādi uztvers. Kā zinu, tad arābu zemēs nedrīkst sejas ne redzēt, ne fotografēt, kur nu vēl gleznot. Tā varot nozagt dvēseli. Un Abchazijā, piemēram, piedāvāt portretu jau nozīmē, ka kāds ir miris, un attēls vajadzīgs izkāršanai pie aizgājēja nama fasādes. Ja tu teiksi: “Gribu uzgleznot portretu”, tas var bīstami beigties. Bet arī tepat Latvijā man ir nācies saņemt atbildi: “Ak, gleznot manu portretu? Tad jau laikam drīz miršu.” Te tūlīt jāpaskaidro, ka ar miršanu portretam nav nekāda sakara, tas to nespēj ne paātrināt, ne aizkavēt, lai gan “iemūžināšana” dod zināmas garantijas, ka radītais portrets laika gaitā un ritējumā reiz pārdzīvos gan modeli, gan pašu mākslinieku, un palikušais attēls ilgi raudzīsies no logata uz mantiniekiem, un tie varēs apliecināt: “Kā viņš no ģimētnes uz mums skatās – gluži kā dzīvs!”

Sarunāt portretu, tas vienmēr ir bijis takta un iecietības jautājums. Gandrīz vai katrs iebilst: “Vai tiešām mani? Ko mākslinieks mani tādu izteiksmīgu ir saskatījis?” Vīrieši parasti ieteic uzgleznot vispirms viņa tiešo priekšnieku, kas būtu daudz nozīmīgāks, jo portretu uztver kā sociālā vai administratīvā stāvokļa pagodinājumu. Sievietes savukārt atrunājas ar viņām vien zināmām bažām par skaistuma uzposuma stāvokli, un baidās, ka mākslinieka asais skats varētu izurbties tam cauri un uzzīmēt ko tādu, kas citkārt rūpīgi aizgrimēts un slēpjams. Bet ja tomēr kāda dāma ir iedrošinājusies, tad gan katēgoriski iebildis pozēt profilā, ko pati nespētu kontrolēt.

Man ir jautāts, ko māksliniekam ir visgrūtāk portretēt. Nu, protams, mazus bērnus, jo tie dīdās, nav spējīgi ilgāk par desmit minūtēm mierīgi nosēdēt. Kā izņēmums bijušas tikai dažas rātņas meitenītes, bet arī tās nācies uzsēdināt labi augstu, lai kājas neskaras pie zemes un nevarētu aizbēgt. Tikpat kādam jālasa pasakas priekšā, un nekādā ziņā tajā laikā nedrīkst ielaist telpā sunīti vai kaķīti, jo tad pozēšana momentā izbeigusies – bērns vairs nav savaldāms.

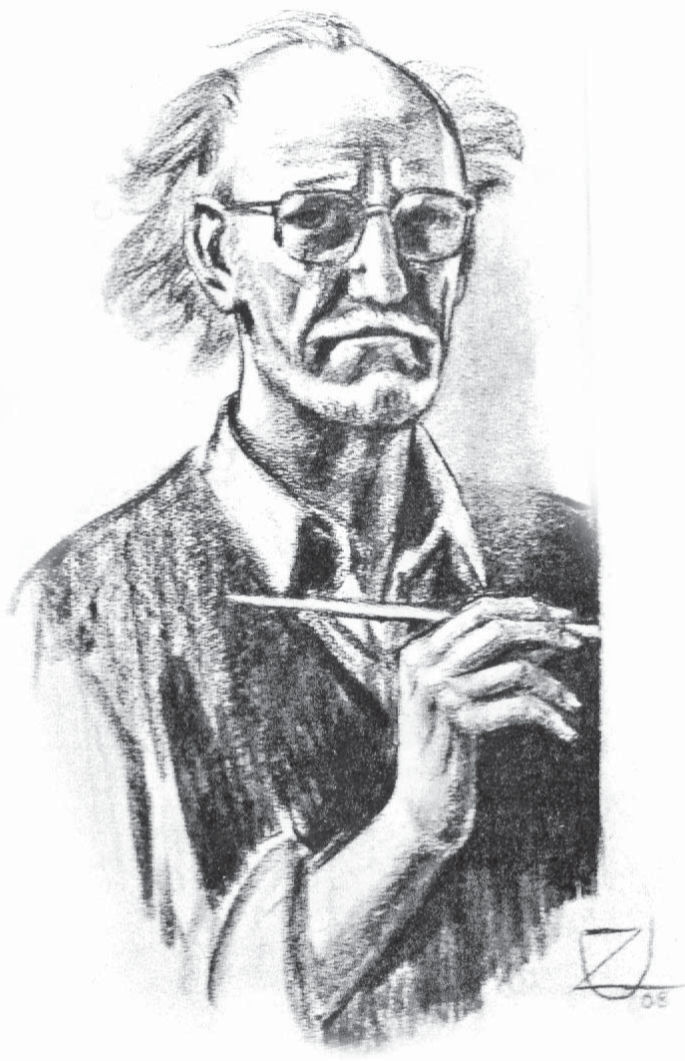
Tūlīt aiz bērniem, kā otri smagākie grūtumi, gaida portretistu pie dāmu ģimētnēm. Sievietes, lai arī ir visapzinīgākās pozētājas un ierodas precīzi kā norunāts, tad tomēr māksliniekam, pirms ķeras pie pindzelēm, ir labi jāizprot, ko dāma bildē īsti gribēs ieraudzīt. Gleznotajam ietuģīgi jārespektē rūpīgais uzposums, ar ko dāma ir ieradusies un vēl pie darbnīcas spoguļa sakārto, pirms nosēstas jūsu priekšā. Ir jāatver labvēlīgās kundzes koptēls ar saprotošām acīm, un nekādu urķēšanos vaibstu dziļākajos slāņos. Nekādas krunkas, nekādas pazodes, nekādas kakla cīpslas vai matu paspūrumus! Ja ir apņemšanās un cerība līdz galam pabeigt iesākto gleznu, tad jāliek lietā visas akadēmijā ie-

mācītās plastiskās anatomijas zināšanas, lai optiski visu lieko izoperētu un gleznieciski iekausētu seju pastelīgās toņu pārejās, un tikai tad droši saņemsi atzinību, ka portrets ir izdevies labs un līdzīgs.

To man ļoti skaidri nācās saņemt un iemācīties Amerikā, kad es vēl kā sešdesmitgadnieks aizlidoju ciemos pie draugiem, kas mani uzaicināja, un tādēļ tūlīt pat, kā izjustu pateicību, gribēju portretēt savu bērnības dienu klasesbiedrēni, tagad viesmīlīgās mājas saimnieci. Bet viņa, manu zīmējumu ieraudzījusi, iesaucās: “Vai, Uldi! Tā tu nedrīksti zīmēt, tad tev neviens nepozēs. Tev dāmas jāzīmē daudz daudz jaunākas, daudz daudz skaistākas.” Mēs, visa tā paaudze, kas tikām kaŗa gados izšķirti vēl kā bērni, tagad bijām jau sešdesmitgadnieki, jo ātrāk satikties nebija

jāievēro četri priekšnoteikumi: a) jāzīmē jaunākas, b) daudz skaistākas, c) ar iekšēju starojumu un d) vēl ar pozitīva intelekta iezīmēm. Bet piektkārt, kas gan visgrūtāk izpildāms, – portretam gala rezultātā jāpaliek vēl kā mākslas darbam.

Ar vīriešiem tas viss būtu it kā vieglāk. Daļuma jautājumā viņi ir pielaidīgāki. Bet tomēr arī vīrieši grib izskatīties brašāki, staltāki, kuplākiem matiem, iztaisnotiem pleciem, lai gan ar aizrādījumiem atturīgāki un saka: “Nu, jūs jau, mākslinieki, pats labāk redzat.” Ar vīriešu portretu lielākās grūtības sagaida pozēšanas datumu un stundu saskaņošanu. Vienmēr viņi ir ļoti aizņemti ar visu ko citu, daudzkārt svarīgāku, tādēļ bieži atzvana un atvainojas, ka netiek. Kad ģimētnē puslīdz aizsākta, to jāturpina ar lieliem pārrāvumiem, to jāsa-

Pašportrets

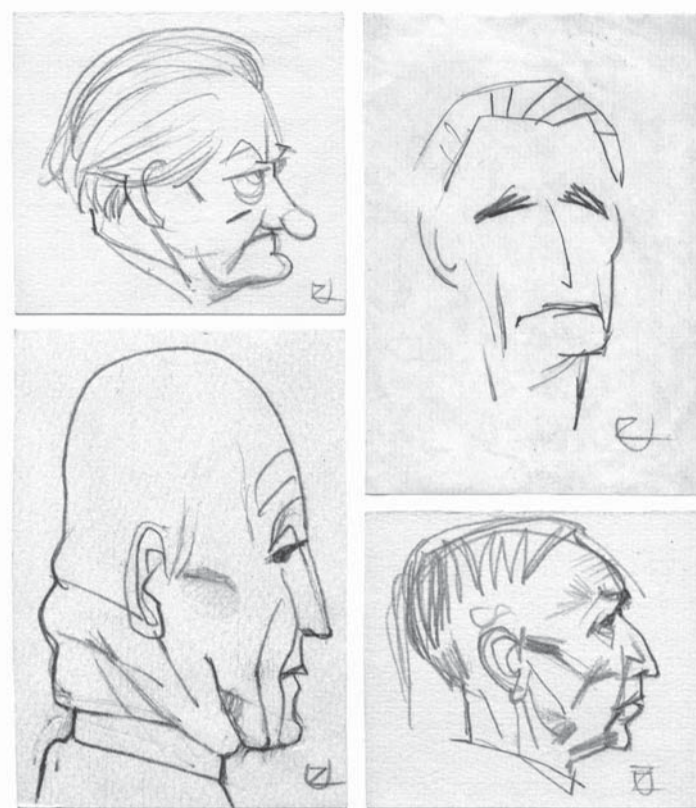
iespējams. Tādēļ es arī piekritu pamēģināt to laiku mazliet paripināt atpakaļ un centos apgūt nepieciešamo meistarību, lai zīmētu dāmas par desmit un pat divdesmit gadiem jaunākas.

Bet reiz, kad man jau gluži labi paveicās, pārsteigtā pozētāja tomēr iebļāvās: “Nē, citādi nekas,” viņa teica, “tikai es tur izskatos jaunāka nekā mana meita.” Es piedāvājos izlabot un paveidot drusku vecāku, bet kundze atteica: “Nē, nē! Lai paliek!”

Mājās pārbraucis, es atkal iesliģu atpakaļ mūsu pašu pelēkajā bezsmaida zonā, kur portretu kvalitāti noteica partejiski izraudzītā mākslinieciskā padome, un “sociālistiskā darba varoņi” stājās audeklos ar pilnu paļāvību “sociālistiskā reālisma” meistarībai. Bet tomēr mācību es biju guvis, ka, sievietes gleznojot, ir

stikē no īsiem pozēšanas gadījumu brīžiem un visbiežāk jāņem palīgā kāds dublieris. Reizēm nākas papildināt ar savu spoguļattēlu gan pie sejas toniēm, gan apģērba detaļām. Ir bijis pat tā, ka rokas nopozēt esmu lūdzis savai sievai Ilzei. Protams, delmus un nagus paplašinot vīrišķīgākus. Ilze tādā veidā man ir palīdzējusi pie vairāku ievērojamu vīru portretu radīšanas.

Man ir jautāts, vai portretu nevarētu gleznot pēc fotografijām. Kungi pat atnes lidzi un rāda, cik pieklājīgi ir nobilzoti kādā smalkā fotosalonā. Bet man tad nākas paskaidrot, ka neesmu tāda profila mākslinieks. Esmu klasiski mācīts uztvert un zīmēt tieši no dabas, bez foto linzas starpniecības. Padomju gados, un īpaši Staļina laikā, tikai pēc fotografijām Mākslas kombināts

Mākslas meistari – Konrāds Ubāns, Leo Svemps, Emīls Melderis un Ģederts Eliass (saržēti kongresā)

ražoja gan “tautu tēva”, gan visu pārējo politbiroja locekļu ģimētnes. Un drīkstēja tās darināt tikai pēc cenzūras iepriekš apstiprinātām fotografijām. Tādēļ, ja kungs tagad izvelk no krūšu kabatas un rāda man, cik labi viņš fotografijā izskatās, tas uzden šermas, jo saprotu, ka nepieciešams diezgan mazcerīgs mākslas būtības izskaidrošanas darbs, lai viņš saprastu mākslas jēgu. Īstam portretam tomēr nepieciešama portretējamā tuvāka izzināšana – raksturs, temperaments, sejas un matu tonis, acu krāsa un žestu izvēle. Ir jāiepazīstas, ja modelis nav jau pazīstams vai pa gabalu iepriekš vērots. Ļoti nepieciešama tieši personiskā klātbūtne, jo tad gleznā ienāk tas pārliecinošais patiesīgums, kas ģimētnē iedod tās dvēseli. Tādēļ gleznot portretus pēc fotografijām es parasti neuzņemos.

Bet reiz, kad man piezvanīja profesors Pēteris Upītis, kuŗš bija man akadēmijas laikā fakultātes dekāns, un sacīja, ka, novērtējot mani par veiksmīgu portretistu, vēlas lūgt, lai es uzņemtos uzgleznot viņa drauga architekta ģimētni pēc fotografijām, jo ģimētnē to ļoti vēlas. Arhitekts pēc aiziešanas pensijā drīz miris, bet palicēji labi atcerējās viņa vēlēšanos, lai kādreiz tiktu portretēts, un šim nolūkam pat iekrājis naudu. Aizkustināts no cildenās leģendas, es neapdomīgi piekritu, gan norādīdams, ka nepieciešamas būs vairākas labas fotografijas un jānoskaidro ādas un matu tonis, acu krāsa, raksturīgāko apģērba izvēle. Tajā laikā pie mums vēl lietoja tikai melnbalto foto.

Kad portrets bija pabeigts, architekta atraitne to saņēma gluži apmierināta. Ģimētnē par to priecājās līdz pat tam brīdim, kad iedomājās sarīkot neliāku atceres svinības kopā ar viņa bijušajiem kolēģiem un draugiem, kur tad demonstrēja arī jauniegūto portretu. Saņākušie viesi

pie galda, augstu cildinot aizgājēju, kontrastā visādi brāķējuši portretu: “Viņš bija enerģisks, starojošs, mūžam kustīgs un smaidošs, bet te, tajā portretā – sastindzis un drūms. Vai tas maz ir viņš – enerģiskais, aizrautīgais ģēnijs? Nē! Tas ir kāds pilnīgi svešs cilvēks.”

Un tā nu gluži apbēdināta atraitne ieradās pie manis un jautāja, ko nu lai dara? Es sacīju: “Redziet, kundze, jūs visi – radi un draugi – viņu redzējāt dzīvu, tādēļ labi zināt, kāds viņš bija, izņemot mani, kam nācās šo portretu gleznot. Es varu mēģināt uzlabot, bet, kā man zināt, uz kuŗu pusi izteiksmi labot, jo varu to padarīt vēl nelīdzīgāku.” Un es lūdzu kundzi, viņas meitu un znotu, lai sēž man aiz muguras un vēro, kad es labošu gleznu, vai portrets veidojas uz labo pusi vai atdzīvojas? Beidzot viņi bija apmierināti, lai gan es nezinu, vai glezna uzlabojās, vai arī viņi vienkārši pierada pie tās. Pie gleznotajām portretiem ir jāpieņem, jo portrets nebūt nav nemainīgas līdzības apstiprinātājs, bet eksistē kā patstāvīga vienība, kā portrets, kā mākslas darbs. Tas ir viņa portrets, nevis pats šis kungs.

Ar portreta zīmēšanu no fotografijas vēl šāds kuriozs gadījums: man izstādē vaicāja kāda kundze, vai es varētu uzzīmēt viņas puisīti pēc fotografijas. Es sacīju, ka labprātāk to paveiktu tieši no dabas. Lai viņa ar puisīti atnāk pie manis, un, kamēr vien viņš sēdēs mierīgi, es ātri uzzīmēšu. “Ai, nē – tas diemžēl vairs nav iespējams,” kundze skumji sacīja. Es jautāju, vai ir gadījies kas traģisks? Parasti pēc fotografijas mēdz pasūtīt portretus dārgajiem aizgājējiem. “Nē, nē!” kundze žirgti to noraidīja. “Viņš vienkārši nav vairs puisītis, bet ir jau izaudzis liels.” Es tad arī priecīgs piekritu uzzīmēt mīļi smaidošu bērna ģimētni.

(Turpinājums sekos)

GUNDEGA SAULĪTE

Kad aizgāju uz Valmieras teātri, man sapņos nerādījās, ka te palikšu visu savu radošo mūžu. Mana lielā mīlestība bija Nacionālais (tolaik Drāmas) teātris, kur arī pēc vidusskolas trīs gadus bija iespēja darboties. Tad nāca aktiermākslas studijas Pēterburgā un atgriešanās dzimtajā Rīgā, kur neviens teātris nekāroja iegūt vēl vienu jaunu, svešatnē izglītotu aktrisi. Tagad ir pierasts, ka jaunie spēki izmēģina sevi gan šur, gan tur, toreiz – bija jāiet, kur norikojā, lai tikai vēl pēc divu gadu prakses saņemtu augstskolā nopelnīto diplomu. Izšķīros par Valmieru, tomēr tuvāk Rīgai nekā, piemēram, Liepājas teātris.

Un kāda bija sastapšanās ar Valmieru un Valmieras teātri?

Bija 1965. gada augusts, un es pirmo reizi savā mūžā braucu uz Valmieru. Jaunās teātra sezonas sākumā ieradāties reizē ar Rihardu Rudāku, kurš bija beidzis Teātra fakultāti Rīgā. Jāatzīst, ka šoks, nonākot Valmierā pēc Pēterpils grandiozā vēriena, toreiz bija pamatīgs. Mana profesore studiju gados bija kādreizējā Aleksandras teātra aktrise, diplomdarba izrādē viņa mums sagādāja tērpus no slavenā teātra garderobes. Mūs audzināja arī lielās pilsētas kultūras dzīve – teātri, koncerti, mūzeji, ko, mēs, studenti, kāri centāmies apgūt. Bet te mūs sagaida zema, zaļgana koka celtne, kādreizējais biedrības nams.

Teātra radošo atmosfēru noteica režisori Pēteris Lūcis un Oļģerts Kroders. Man uzreiz bija jāielec izrādē „Vīrs un sieva”, poļu komēdijā, kas sarakstīta dzejā. To bija iestudējis Varis Brasla, kurš tobrīd no teātra jau bija aizgājis, mani lomā ievadīja Kroders. Trijās dienās bija jāapgūst teksts, jaunai galvai tas nenācās grūti. Tad arī sākās tolaik tik izplatītie teātra izbraukumi pa visu Latviju.

Uz Valmieras teātri gāju uz neilgu brīdi, bet paliku pavisam. Arī tagad uz Nacionālo teātri eju ar īpašu mīļumu – vienmēr atceros, ka to ir cēlušī mani senči – slavenie būvmeistari Ķergalvi. Tur spēlēja mans aktrises ideāls Velta Līne, tur pavisam tieši mani mākslā ievada Alfrēds Amtmanis Briedītis. Viņam bija tāds paradums – jauno censoni saņemt pie rokas, uzvest uz skatuves un tur palaist vaļā. Lai nu tiek galā! Kad tūlīt pēc vidusskolas beigšanas nonācu toreizējā Drāmas teātri, notika „Skroderdienas Silmāčos” skatuves mēģinājums. Tajā Briedītis mani Jāņu skatā uzveda uz skatuves un norādīja, ar kuŗu partneri jādanco. Tā viss sākās.

Kā veidojās jaunas aktrises liktenis toreiz Valmierā?

Tajā brīdī teātri bija izveidojusies spēcīga jauniešu kompānija. Kaut gan, protams, visas aktrīšu pozīcijas jau bija ieņemtas. Priekšā bija Rita Meirāne,

Ināra Ieviņa, Ligita Dēvica, Lolita Plociņa, Ausma Dūle – aktrises, kā saka, visām gaudēm. Vēlāk atnāca arī Skaidrīte Putniņa. Taču šādā spēcīgā jauniešu kopā bija arī liels spēks. Valdija brīnišķīga atmosfēra, tik atšķirīgie režisori Lūcis un Kroders sadzīvoja kā īsteni džentelmeņi, attiecībās valdīja neviltota labdabība, tas turpinājās arī tad, kad Valmierā sāka strādāt Māra Ķimele. Lūcis, Kroders un Ķimele – tas ir labākais savienojums, kāds vispār Valmieras teātri jebkad ir bijis.

Šai jauniešu kompānijā, kuŗas centrā bija Kroders, valdīja milzīga zinātkāre – regulāri braucām skatīties citu teātru izrādes uz Igauniju, Lietuvu, uz Maskavu un Pēterburgu, no rokas

es iekļuvi ļoti labā sabiedrībā. Barūnes mājā mēs, jaunie, tikām ēdināti, uzņemti un visādi aprūpēti. Mani uz turieni nereti laipni pavadīja jaunais kollēģis Rudāks. Kad algas dienas šķita nesasniedzami tālu, Barūnīte vārija savu „gaŗo zupu” un gādāja, lai jauniešiem tiek vismaz siltas pusdienas.

Gadiem cauri es Riču – Rihardu Rudāku izjūtu gandrīz kā savu kursabiedru; kopā nesam mācījušies, bet kopā esam sākuši savu „dienestu” teātri, kas turpinājies 50 gadu. Man ansambli bijuši tikai divi veči, ar kuŗiem var no sirds izrunāties – tas bija Zars (aktieris Jānis Zariņš – G.S.) un Ričs. Tagad Zars vairs nav, palicis tikai Ričs. Uz tiem diviem vīriem arvien esmu varējusi paļauties. Ar kol-

bija mūsu rokasgrāmatas, vajadzīgas un noderīgas. Toreiz, sociālisma apstākļos, valsts jau ne-taupa ne degvielu, ne transporta līdzekļus. No tādām vietām kā Aizkraukle, Pļaviņas, Jēkabpils pēc izrādēm braucām uz Rīgu. Arī no Valmieras pēdējais vilciens gāja vakarā deviņos desmit vai piecpadsmit minūtēs. Vakara mēģinājumi notika no sešiem līdz deviņiem, un pēdējās minūtes parasti bija īpaši nervozas. Bija jau nolūkots kāds pilsētas autobuss, ar kuŗu varēja nokļūt līdz stacijai, lai precīzi pagūtu uz vilcienu. Tiklīdz režisors bija teicis savu pēdējo vārdu, mēs, rīdzinieki, metāmies skriešus.

Arī no rītiem parasti satikāmies vilcienā, norunātā vagonā. Ceļā varēja iemācīties visu tek-

veikalos varēja nopirkt čehu vai itaļu zābakus, vasaras kurpes bija iespējams „nomedīt” ziemas mēnešos. Tad nu, mājās braucot, nereti somas bija smāgākas, nekā izbraucot.

Kad vecākajiem kollēģiem tuvojās kāda lielā jubileja, izbraukumi pagāja, nemitīgi gatavojoties tām. Vispirms pa visu Latviju meklējām kleitu drēbi, izsapņojām, ko nu katra šūsim, tad nākamā bija kurpju problēma – jādabū pie tērpa piemēroti apavi. Visā šajā rosībā bija arī daudz humora – pu-cējamies, greznojāmies, ar visāmniecīgajām algām dzīvojam precīgi. Nepārtraukti jau neskumām par grūto padomju dzīvi.

Interesants posms tavā aktrises dzīvē sākās, kad deviņdesmitajos gados pēc Pēterpils Lūca nāves Valmieras teātra galvenā režisora pienākumus uzņēmās tavs dzīvesbiedrs, tolaik jau ļoti atzīts kinorežisors Varis Brasla.

Pats par sevi saprotams, ka tajā laikā nevarēju spēlēt katrā viņa iestudējumā. Var taču nebūt atbilstīgas lomas, nevarēju arī tāpēc, lai ansambli nebūtu nevajadzīgu valodu. Mēs pēc ilgiem gadiem dabūjam strādāt vienuviet, un iznāca, ka radošā ziņā zaudētāja biju es. Tagad, pavēroties pagātnē, saprotu, ka, atnākot uz Valmieru, Varis paglābās no bezizejas situācijas. Kinostudija vairs nedarbojās, darba nebija, viņš būtu iesēdies mājās un neradoši sanicis. Varis Brasla šo pienākumu uzņēmās ārkārtīgi grūtā situācijā – tika celts jauns teātris, Valmierā nebija savas skatuves, nepārtrauktas izbraukuma izrādes, problēmas ar režijas kadriem, aktieri ilgu laiku dzīvoja bez tik nepieciešamā gandarījuma... Lai nu kā – Varim tas nāca par labu, es šajā posmā pagāju maliņā. Sava vīra režijās ļoti bieži esmu „nesusi paplāti”, tas ir – spēlējusi pavisam mazas lomiņas – tikai tāpēc, ka es to darīju atbildīgi, cik labi vien varēju, bez kādas kurnēšanas. Un, kad pirms dažiem gadiem manam vīram pasniedza Triju Zvaigžņu ordeni, es varēju būt ļoti lepra – daļa no tā pienākas arī man.

Tomēr savās filmās Varis Brasla nereti ir atradis iespēju nofilmēt arī tevi kādā epizodē.

No visām filmām vismīļākā loma man ir „Aijā”, kur es esmu Veltas Līnes meita, un vēl Dāma „Ziemassvētku jampadraci” ar Dāvja Sīmaņa sunīti.

Tu esi braukusi ar izrādēm arī pie tautiešiem Amerikā.

Tikai vienreiz. Turklāt mēs ar vīru braucām atsevišķi. Vispirms viņš ar savu iestudējumu „Izdedži” – G. Janovska romāna dramatisējumu, tad es ar izrādi „Tās dullās Paulīnes dēļ”. Mēs varam teikt – nepazīstam visas tās pilsētas, kur notikušas izrādes, bet Amerika krustu šķērsu ir izbraukāta.

(Turpināts 13. lpp.)

Izrādes „Rudenīgais blūzs” pieteikuma attēls. Centrā Vizma Kalme un režisors Varis Brasla, pa kreisi Baiba Valante, pa labi Regina Devīte // FOTO: Matiss Markovskis

rokā klida jaunākie ārzemju literatūras izdevumi vai *samizdata* jaunumi. Olis to visu rosīnāja un veicināja; kad uzvir-moja bohēma, ikreiz strīdējāmies par mākslu. Protams, pa reizei jau nosāpēja sirds par kādu nepiešķirtu lomu, bet savstarpējās attiecībās nebija ne mazākā ļaunuma.

Un kā teātri ir tagad?

Tāpat. Kad tagad nospēlējām pirmās „Rudenīgā blūza” izrādes, piedzīvoju jaunās paaudzes kollēģu atsaucību. Neviens taču viņiem neliek man nākt klāt un kaut ko labu pateikt, bet cik viņi bija pacilāti: „Vizma, kāds mums prieks par tevi!” To nevar notēlot. Ļaunuma un greizsirdības mūsu vidū nav.

Pirmajos iestudējumos man iekrita strādāt pie Pēterpils Lūca – bija lomas vairākās „Niskavuori” cikla lugās, līdz ar to izveidojās ļoti ciešs kontakts ar Elzu Barūni, neatkārtojami spēcīgu aktrisi, kas daudz paaudžu atmiņā palikusi kā varenā Niskavuori saimniece. Mana skatuves krustmāte bija aktrise Anita Salduma, viņa arī bija īpaša dāma. Jebkuŗā gadījumā,

lēģem arī zīmīgi – pirmo nakti Valmierā man nācās pārgulēt Ligitas Dēvicas gultā, viņas pašas mājās nebija, vēlāk sanāca braukt kopā izbraukumos, tā iesākās mūsu draudzība. Pēc tam satuvinājos arī ar Astru Baumani, bijām vienā ģērbtuvē.

Ar kuŗām aktrīsēm tagad esi kopā savā 1. grimētavā?

Ar Baibu Valanti, Skaidrīti Putniņu, Leldi Kalēju, Annu Putniņu un Ligitu Dēvici. Galdiņi ir pieci, bet mēs esam sešas, visām jau reizē nav jāspēlē.

Strādājot perifērijas teātri, lielu daļu darba laika iznācis pavadīt ceļā. Gan ceļā pie skatītājiem, gan ceļā no mājām Rīgā uz darbu un atpakaļ.

Valmierā jau vēsturiski ir iegājies, ka teātri strādājuši daudzi, kas dzīvo Rīgā. Tā ir arī tagad. Senāk Zariņu Jānis draugiem uz Jauno gadu dāvināja tradicionālu dāvanu – biezu grāmatu „Latvijas PSR autobusu saraksts”, tur bija ļoti daudz autobusu maršrutu. Uz Maija svētkiem savukārt viņš dāvināja vilcienu sarakstu. Tās

stu, varēja adīt vai lasīt, katrā ziņā laiku varēja izmantot lietderīgi.

Nedēļām garie izraŗu izbraukumi no vienas puses kollēģus sacementēja, no otras – tie bija arī ļoti nomācoši, jo trūka iespēju pabūt vienatnē. Un sešdesmitajos septiņdesmitajos gados Latvijas rajonu centros tikai sāka celt kaut cik normālas viesnīcas. Tagad, kad ir mobilie tālruņi, pat grūti iedomāties, kā sazinājamies ar mājniekiem. Daudzās viesnīcās bija tikai pa vienam telefonam, parasti pie viesnīcas deŗuranta. Tad nu dienā vajadzēja pasta nodaļā nopirkt talonu sarunai trīs, piecu vai cik tur minūšu garumā. Vakaros pēc izrādes tad varēja zvanīt. Citai bija mājās bērni, citiem – vecāki, zvanījām vīriem, citas – kavalieriem, tā izveidojās pamatīga rinda pie vienīgā tālruņa aparāta.

Kad braucām uz lielajām pilsētām, bija cerības uz kaut kādu komforta līmeni, piemēram, ka trāpīsies numurs ar duŗu. Kur tad vēl atmiņas par tolaik valdošo deficītu! Vasarā, braucot izbraukumos, lauku

ANDRIS
RITMANIS

Draugs! Lai kur tev būtu lemts būt šai Ziemsvētku vakarā, iededz mieram un mīlestībai vienu baltu sveci...

Kad tuvojas Ziemsvētki, domas sāk staigāt tuvus un tālus ceļus. Atceros Latvijas gaišos gadus, kad mēs, Latvijas zelta laiku jaunatne, lepnī pacēlām savas ģimnazistu cepures, ejot garām mūsu Brīvības piemineklim.

Atceros, ka uz laiku mūsu Tēvzemē sauli aizsedza tumši mākoņi. Zuda mūsu brīvības un saulainās dienas. Ļaunā vara izrāva no mūsu skolas vairākus mīļus draugus. Aizrestotos vagonos viņus aizveda no mūsu dzimtās zemes.

Atceros, kā gadu vēlāk Rīgā iesoļoja glīti tērpti karavīri, kuŗi aizdzina ļauno varu uz Austrumu pusi. Viņus sveica ar ziediem, cerot, ka atkal varēsīm dzīvot lepnī mūsu zemē. Taču vilšanās atnāca drīz. Latvju zelta jaunatni sadzina "kaŗa putrā", no kuŗas ārā izbīda tikai laimīgie. Mūsu vecāki cerēja uz Pirmā pasaules kaŗa brīnumiem, kas diemžēl neatkārtojās.

Daudzi mani draugi palika Volchovas purvos, Kurzemē, vai Polijas mežu ielokos. Drīz vien Latviju uz ilgiem gadiem atkal pārklāja "sarkanā migla."

Ikvienam no mums, kuŗiem laimējās palikt dzīviem, ir tik daudz ko atcerēties. Ir tik daudz pārdzīvots un piedzīvots! Vai esam laimīgāki par tiem, kuŗi neko tādu nav piedzīvojuši?

Varbūt laimīgāki ir tie, kuŗi piedzimuši lielā, bagātā zemē, nav redzējuši un jutuši kaŗa un posta šausmas?

Varbūt laimīgākie ir tie, kuŗi visu mūžu ir dzīvojuši lielā meža vidū, projām no civilizācijas un tehniskajiem brīnumiem un nemitīgi kliezdošām, nelāgām pasaules ziņām?

Kas to lai zinā? ***

Šajos Ziemsvētkos, tāpat kā citos, jādomā labas domas un jāplāno labi darbi, un atkal un atkal jācer, ka pasauli reiz pārņems labestība un mīlestība.

Atceros kādu jauku notikumu, ko piedzīvoju savā ģimenes ārsta praksē pirms gadiem piecdesmit.

(Turpināts no 12. lpp.)

GUNDEGA SAULĪTE

Taču man ir radi Omahā, kas mūs pirmo reizi „izveda ārpus žoga”, tas bija jau Atmosas iesākumā. Kad gatavojamies braukt ciemos pie viņiem, Uldis Dumpis ieteicās, ka tas jādara zināms Dairai un Jurim Čilņiem, viņi Losandželosā varētu noorganizēt tikšanos, kuŗā Varis parādītu savu filmu „Aija”, līdz ar to mēs apmeklētu arī Rietumkrastu. Tā arī notika, Čilņi savukārt mūs aizvadīja arī uz Sanfrancisko pie māksli-

Esmu palīdzējis nākt pasaulē vairāk nekā simtam jaunu dzīvību. Wilsonu ģimene ar manu palīdzību bija pieaugusi no četrām uz septiņām meitiņām. Kad pasaulē nāca septītā, viņas tētis Džims bija priecīgs, taču norūca: „Atkal meitene!”

Mierināju Džimu, ka nekas nevar būt jaukāks par mazām meitiņām, it sevišķi ja tā ir maza, apaļa, ar iesarkanu matu šķipsnu uz galviņas. Mēģināju viņu arī pārliecināt, ka septiņi ir reti labs un laimīgs skaitlis, kas nes daudz svētības un prieka. Džims tomēr pie sevis nobubināja: „Tā jau laikam ir, taču gaidīju, ka būs puika, ar ko kopā varētu iet zvejot un iedzert pa reizei alutiņu. Neko nevar darīt – nu man pietiek – septiņas meitas!”

Piegājuši pie slimnīcas loga, skatījāmies zvaigznēs, Neko nopietnu nedomādams noteicu: „Man liekas, ka nākamais varētu būt puika.” To izteicis, pats sev iekodu mēlē... Džims manu neapdomīgi izteikto, šķiet, ņēma nopietni. Viņš sagrāba manu roku, sāka to smagi kratīt un spiest, svinīgi sacīdams: „Dakter, es tev ticu!”

Mazajai meitiņai viņas māmiņa Lisa un tētis Džims deva vārdu *Hope*. Meitiņa bija vesela un auga griezdamās.

Kad bija pagājuši kādi trīs mēneši, pie manis birojā ieradās visi trīs. Džims priecīgi paziņoja: „Dakter, nu lai notiek tā, kā tu paredzēji! Mēs uz tevi paļaujamies, jo tu vienmēr esi tikai labu darījis un par mūsu ģimeni tik labi rūpējies”. Nokritu savā ērtajā kabineta krēslā un brīdi nezināju, ko teikt.

Vai tiešām?... Pēc izmeklēšanas, patiešām izrādījās, ka Lisa atkal bija cerības...

Ko nu man darīt? Esmu taču ievārijis istu putru! Vai bēgt projām no šīs mazpilsētas un atsākt ārsta praksi kādā miljonu pilsētas drūzmā, cerot ka Wilsoni mani tur neatrastu? Vai varbūt cerēt uz brīnumu? Brīnumi jau dažreiz notiek. Atceros, ka kaŗa laikā

brīnumi mani paglāba... Varbūt tāpēc, ka manā padusē vienmēr klusi mitinājās „cerība”. Dzīve ir tik neapreķināma, taču vai tomēr nav arī skaista... ***

Nākamie mēneši man vilkās ļoti lēni. Kad pie manis uz izmeklēšanu ieradās Lisa, viņai katru reizi līdz nāca Džims. Man gāja grūti, jo Džims vienmēr atgādināja, ko esmu solījis... Kas notiks, kad pienāks tā diena? Mana cerība bija paslēpusies manā azotē un neko neteica. Es lūdzu, lai tā man palīdz, es cerēju...

Un tā diena beidzot pienāca... Bija Ziemsvētku vakars. Šajos svētkos uz vienu nedēļu manu praksi bija pārņēmis mans kolēģa Maiks.

Visa ģimene bijām nosēdušies pie svētku galda, kad atskanēja telefona zvans. Runāja doktors Maiks: „Negribu tevi traucēt, taču Lisa ir slimnīcā un sākušās dzemdību sāpes.” „Bet viņa tikai knapi astotajā mēnesī” izgrūdu. Tā jau ir, norūca Maiks, „taču progress ir tāds, ka drīz mazais cilvēciņš būs klāt. Turklāt pēc tevis jautā Džims, kuŗš rokā viņa sudraba dolaru. Tu esot viņam kaut ko apsolijs”, ziņoja doktors Maiks...

Man kaklā iestrēga garšīgs pīrāgs, ko laimīgi atklepoju un iebāzu kabatā. Pēc minūtes biju ceļā uz slimnīcu.

Uz svētku galda palika cūkas cepetis, skābie kāposti un daudz garšīgu pīrāgu. Pie svētku galda sēdot, palika mana mīļā ģimene, kuŗu nereti tiku pametis, kad sauca ārsta darba pienākumi un Hipokrata zvērasts.

Ieskrēju dzemdību telpā tieši laikā. Drīz parādījās maza galviņa, tad pleci, mazas rociņas un... man aizrāvās elpa... maza rumpītis. Mans kolēģa Maiks iesaucās: „Puika!” Patiešām! – maza, maza puisītis – tikai nepilnas 4 mērciņas smags. Negribēja sākt elpot. Kad beidzot iebrēcās, man no sirds novēlās liels akmens. Manā padusē trallināja mana cerība.

Kad Džimam pateicu, ka nu viņam beidzot ir dēls, viņš mani apkampa, bučoja uz vaigiem un ilgi sirsniģi purināja. Tad ar lielu žestu man pasniedza spīdošu sudraba dolaru un teica: „Tavs kolēģa man mēģināja iestāstīt,

ka tu esot tukši izrunājies par to puiku. (Piebildīšu, ka tajos laikos vēl nebija iespējams pirms dzimšanas diagnosticēt, vai māte gaida meiteni vai zēnu.) Džims turpināja: „Es viņam skaidri pateicu, ka Eiropas ārsti gan laikam ir gudrāki par mūsējiem, kas reti paskatās zvaigznēs... Redzi, tev bija taisnība!” Paldies! Paldies!

Pateicoties modernajai medicīnai un labu speciālistu padomiem un palīdzībai, nākamā mēneša laikā, mazo puisīti aprūpējot, pa vienam vien smagie akmeņi man novēlās no sirds. Vecāki mazo nosauca manā vārdā par Andri, un tā arī viņu uzrunāja. Nebija nekāds Andijs, vai Andruvs...

Vilsoni drīz pārcēlās dzīvot uz Aļasku. Ziemsvētkos man gandrīz vienmēr atnāca mīļi sveiciens no šīs lielās ģimenes. Aizteceja gadi. Pēc 20 gadiem tieši Ziemsvētku vakarā pie mūsu durvīm stāvēja brašs jauneklis

„Priecīgs Ziemsvētkus, doktor Andri”, viņš sirsniģi novēlēja... Samulsu! „Es esmu Andris

„Bet kā tu sadomāji atbraukt uz Portlandi?” jautāju.

Andris stāstīja: „Mana draudzene Džūlija pagājušajā vasarā ar vecākiem bija atbraukusi ar kruīza kuģi uz Aļasku. Nejausi iepazīnāmies, un nu jau esam tik tālu, ka šajos Ziemsvētkos svinēsim saderināšanos. Viņa ar ģimeni dzīvo netālu no tevis, dakter. Gribējās arī tevi satikt, un te nu es esmu.”

Andris turpināja: „Manam tētim ir liela zvejas laiva, es palīdzu. Kad esam zvejā, mammiņa Lisa paliek mājās viena, jo visas manas septiņas māseles ir apprecējušās – četrām jau ir mazuļi. Visi dzīvojam tuvu cits pie cita – Fairbankas pilsētas apkārtnē. Kāzas ar Džūliju svinēsim Aļaskā. Turp vedīšu savu mīļoto. Esmu jau sācis būvēt mūsu māju. Mans tētis palīdz...”

Mūsu ģimene – mēs pieci un Andris Vilsons – uz brīdi visi kopā svinējam īsu, skaistu, neaizmirstamu Ziemsvētku brīdi. Likās, ka pasaule mums visapkārt smaida, labestība un mīlestība staro.

Ilze Liepiņa

Ziemsvētkos

Aizmirsti šovakar rūpes un bēdas,

Ikdienu pelēko, drūmo,

Nāk no Betlēmes šurp prieka vēdas,

Katru kas apņem un mīļo.

Enģeļu dziesmām nu sagaidīts,

Atkal dzimst solījums sens:

Silītē guldīts, autiņos tīts,

Uzsmaida pasaulei Kristus Bērns.

Vilsons. Dakter, vai atceries mani? „Andri!... Atmiņām pārklājas laimes sajūta... „Andri, kā gan es varētu tevi aizmirst,” aizkustināts klusi noteicu... „Es atvedu tev dāvanu!” Andris pasniedza lielu kasti, kuŗā bija ledū iepakots milzu karaliskais lasis – *King Salmon*. „To tētis aizvakar noķēra,” teica Andris. „Mēs arvien pieminam tevi ar mīlestību, visvairāk jau mans tētis...”

Tad Andris aizsteidzās pie Džūlijas... Mēs turpinājām izbaidīt Ziemsvētku skaistumu. Mana cerība azotē klusi dūdināja:

“Pasaule var būt tik skaista, ja paši mēģinām būt labi un labestīgi, ja cenšamies dāvat savu labestību un mīlestību arī citiem – tāda vai citādā veidā.

Priecīgs, mīlestībā un labestībā starojošus Ziemsvētkus!

Piecdesmit gadi Valmieras teātrī

Stāsta aktrise Vizma Kalme

denīgais blūzs”, ko iestudējis Vairs Brasla. Patiesībā apdāvināti jūtamies mēs visi, priecājoties par tavu spēli šai izrādē, kur smieklī itin nemanāmi savijas ar smeldzes pilniem brīžiem, par smalko ansambļa un žanra izjūtu, par spēju vienkāršā stāstā ielikt tik daudz cilvēcisku ilgu pēc pilnvērtīgas, mīlestības pilnas dzīves.

Mani vairāk iedvesmo nevis mūža gadi, bet tie 50 gadi Valmieras teātrī, tas tomēr ir

būtisks skaitlis. Varis ilgi meklēja lugu, kur būtu laba loma man. Īpaši nekur tas netika afišēts, tikai pēc pirmizrādes banketā Varis paziņoja, ka šī izrāde ir dāvana man 50 darba gadu sakarā. Varbūt arī bija pienācis īstais brīdis, lai es saņemtu šādu dāvanu. Objektīvi sevi vērtējot, varu teikt: es nekad negribētu spēlēt Spīdolu vai karalieni „Hamletā”, tās nav manas lomas, bet loma „Rudenīgajā blūzā” ļauj komiskās

raksturotājas dabu savienot ar nopietnību – tas ir tieši tas, ar ko es uz skatuves jūtos stipra. Manas partneres arī ieguva skaistas lomas – Regīna Devīte, kas tēlo Lūciju, un Baiba Valante – Dorisa, un tad vēl brīnišķīgais klusais milnieks Rihards Rudāks, mans draugs un „dienesta” biedrs. Darba gaitā bija daudz laimīgu sakrītību, lai šīs mūsu kopdarbs izdotos. Tāpēc šoreiz nebūšu pārāk kautrīga un teikšu: esmu to nopelnījusi.

NOVADU ZIŅAS

GUNDEGA SAULĪTE

Latvijas Kultūras akadēmijas Eduarda Smiļģa Teātra mūzejā decembra pirmajā pusē tika rezumēts līdz šim vēl nepieredzēts pētniecisku sarīkojumu cikls ar visai pieticīgu nosaukumu "Sarunas Smiļģa kabinetā". Šis sarunas iesākās 2014. gada oktobrī, kad Eduarda Smiļģa biogrāfijas un daiļrades pētnieces, teātra vēsturnieces Rīta Rotkale un Agra Straupeniece-Brance atsauca mūzeja vadības rosinājumam un izplānoja divdesmit, par kuŗām sarunāties ar klausītājiem, daloties jaunākajās atziņās un atklājot teātra reformatora, Dailes teātra dibinātāja dzīves gājumā jauniegūtus faktus. Eduarda Smiļģa personība jau kopš Teātra mūzeja atklāšanas 1976. gadā arvien bijusi pētnieku uzmanības centrā. Gadu gaitā mūzeja kolekcijām papildinoties ar daudzu Smiļģa līdzgaitnieku arhīviem, režisora dzīves un darba fakti daudzkārt atklājušies jaunās sakarībās, un priekšstats par mūsu skatuves mākslas dižgaru kļuvis daudz pilnīgāks un daudzšķautņaināks. Abām pētniecēm svarīgi bijis pārlūkot Smiļģa dzīvesceļu, pamatojoties tieši uz jauniegūtiem faktiem un atziņām.

No kreisās: Rīta Rotkale un Agra Straupeniece-Brance

Eduarda Smiļģa Pārdaugavas namā, kur mitinās Teātra mūzejs, režisora memoriālajā darba kabinetā ik otro ceturtdienu pulcējas visai raiba sabiedrība – dažādu profesiju un gadagājumu cilvēki, skaitā piecpadsmit līdz divdesmit, lai izsekotu saistošam dialogam, kādu piedāvāja abas pētnieces. Rīta un Agra tik tiešām runāja dialogā, papildinot, apstrīdot viena otru, argumentējot izteiktos apgalvojumus

vai hipotēzes ar dokumentiem, zīmējumiem, rokrakstiem un citiem oriģināliem materiāliem. Pusotras stundas garumā ik reizi tikām ierauti spraigā līdzdomāšanā. Abu teātra vēsturnieču mērķis bija parādīt Smiļģa personību laikmeta kontekstā, turklāt laikmeti, kuŗos dzīvoja un darbojās režisors, kā zinām, bijuši vairāki. Cik rosinošī bija stāstījumi par Āgenskalnu deviņpadsmitā gadsimta beigās, un

cik interesanti bija sekot mazā Eduarda skolas gaitām! Taču ne mazāk fascinējošs izdevās vēstījums par aicinājumu piedalīties Parīzes mākslas izstādē 1925. gadā, par nespēju aizvest Dailes teātri viesizrādēs uz Francijas galvaspilsētu, jo nebija ne valstiska, ne privāta materiālā atbalsta. Toties izstādē eksponētie Jāņa Munča dekorāciju maketi izraisīja plašu rezonanci Eiropas teātra aprindās.

Ar precīzu dokumentālā materiāla atlasu un laikmeta skarbuma apjēgu izcēlas sarunas, kas bija vēltas pagājušā gadsimta piecdesmitajiem gadiem, kad Smiļģis stāvēja un krita par savu teātri skarajos pēckara gados stalinisma gaisotnē.

Šis oriģinālais, saturiski bagātais un rosinošais sarunu cikls bija pulcējis pastāvīgu intere-

sentu loku, un daudzi no klausītājiem nobeiguma vakarā atzinās, ka turpmāk viņiem ļoti pietrūks šo "intelektuālo dzīru" ceturtdienu vakaros. Savukārt abas pētnieces atzina – ar pilnu atbildību var teikt, ka ir **izveidota šobrīd iespējami pilnīgākā Eduarda Smiļģa dzīves un darba chronika**. Tas ir milzīgs ieguldījums latviešu teātra vēstures pētniecībā, nebūjīs pēc satura apjoma un pēc ieguldītā laika – vairākiem gadu desmitiem, kas vēlti Smiļģa archīva un dzīvesgājuma izpētei. Šajā cikla nobeiguma vakarā, tāpat kā visos iepriekšējos, piedalījās arī Eduarda Smiļģa meita Aija Smiļģe Vīgnere. Viņa ar aizkustinājumu un pateicību novērtēja mūzeja padarīto, īpaši uzteicot abu ilggadējo teātra pētnieču precizitāti, smalkjūtību un zinātnisko intuīciju.

ZIŅAS ĪSUMĀ

Latvijas Mākslas akadēmijas (LMA) aulā no 16. līdz 30. decembrim notiek XIII Labdarības akcija, izstāde – gadatirgus "Jarmarka". Daļa ienākumu tiks ziedota izcilā mākslinieka, scenogrāfa un LMA kādreizējā rektora Jāņa Kugas (1878-1969) mājai Ikšķilē. Tas ir viņa projektētais nams, kuŗā pats arī dzīvojis un strādājis. Mākslinieka māja ir novēlota Mākslas akadēmijai. Ik gadu tajā norisinās LMA studentu plenēri, kā arī starptautiski mākslas simpoziji.

Rēzeknes sieviešu koris "Medicus" no 4. līdz 6. decembrim piedalījās VI Starptautiskajā Adventes un Ziemassvētku dziesmu amatieru kuŗu festivālā Krakovā, Polijā, kur ieguva Zelta diplomu un Zelta enģeļa statueti, ko žūrija pasniedza katrā katēgorijā visaugstāko punktu ieguvējam. Koris (diriģentes Anda Lipska un Ināra Skrulle) laidis klajā pirmo albumu CD "Nu reitena caldamuos...", ko dāvināja arī festivāla rīkotājiem. Festivālā Latviju pārstāvēja arī Saldus sieviešu koris "Varavīksne" (diriģents I. Krauze) un Kuldīgas jauktais koris "Rāte" (diriģents A. Groza), kas saņēma sudraba diplomus.

Ar Latvijas himnas atskaņošanu 8. decembra agrā rītā Latvijā FM radioviļņos sāks raidīt jauna, kristīga, nekomerciāla radiostacija *Radio Marija Latvija*. Lai uzsāktu raidīšanu, tika pārpirkts trīs Latvijas radiostacijas, kuŗas iepriekš Latvijā retranslēja Krievijas radiostacijas. Radio raidis frekvencēs 97,3 (Rīgā), 97,1 (Liepājā) un 97,0 (Krāslavā). Lidzēklī studijas izveidei un citam ar radio darbības sākšanu nepieciešamajam tika saziēdoti ar kopienas *Radio Maria World Family* palīdzību. Radio vadīšana uzticēta jaunajam priesterim Pēterim Skudram. Rīgas archidiecēzes archibīskaps metropolīts Zbigņevs Stankēvičs izteica cerību, ka *Radio Marija Latvija* kļūs par būtisku Dieva mīlestības un patiesības ruporu Latvijas publiskajā telpā.

Krustpils pils un Jēkabpils pilsētas pašvaldības Jauniešu dome 22. decembra vakarā rīko labdarības sarīkojumu "Pirmssvētku vakars Krustpils pilī", kur ieeja būs par ziedoājumiem. Tā mude ir izcilā dzejnieka Raiņa, kuŗam šogad apritēja 150 gadu jubileja, vārdi: "Gūt var ņemot, gūt var dodot / Dodot gūtais neatņemams". Vispirms būs kameramūzikas koncerts, bet pēc tam gaidīs radošajās darbnīcās.

"Liepāja svin! Pievienojies!", tas ir aicinājums pastkartes veidā iedzīvotājiem, pilsētas viesiem un novadniekiem svinēt Ziemassvētkus un sagaidīt Jauno gadu Liepājā. Pastkartes, kuŗas titullapu rotā Liepājas lepnums – jaunā koncertzāle "Lielais dzintars", iespējams bez maksas saņemt pilsētas domē, kultūras iestādēs, viesnīcās, restorānos un kafējnīcās, kur arī norādīts, kur notiks svētku sarīkojumi gada nogalē.

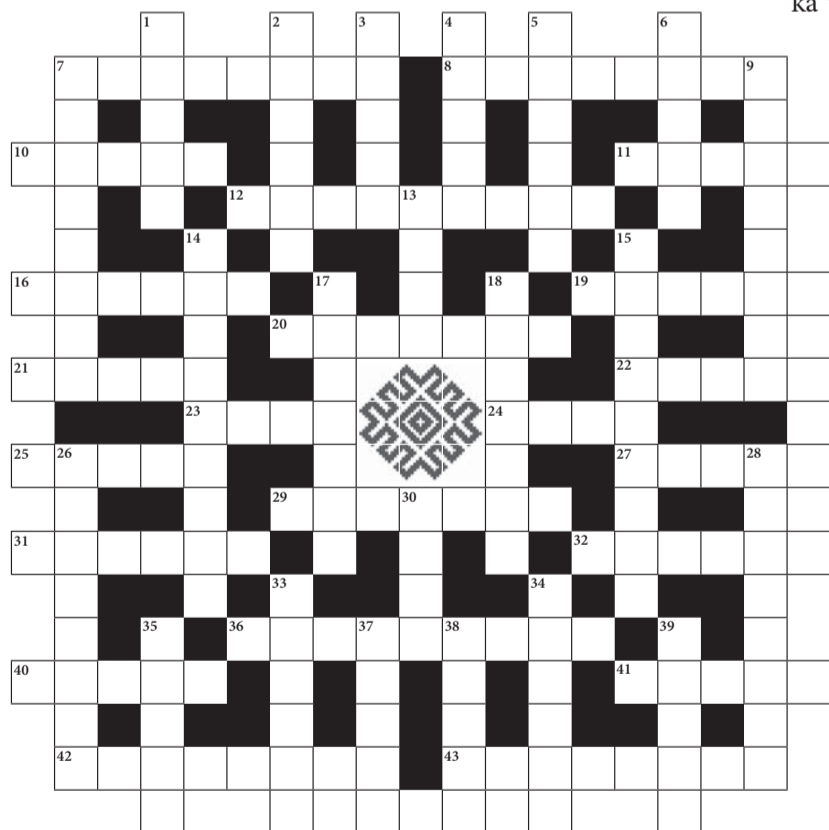
Koncertzālē "Cēsis" 30. decembrī plkst. 21 notiks *Vecgada balle*, kur Johana Štrausa valšu un Frenka Sinatras mūzikas skaņās ievadīs Raita Ašmaņa vadītais džeza orķestris "Jelgavas bigbends", kuŗš ir visilgāk nepārtraukti koncertējošais bigbends Latvijā. Piedalīsies arī dziedātājs un aktieris Daumants Kalniņš, kuŗš bijis solists vairākos mūzikālos teātru uzvedumos – "Vestsaidas stāsts", "Nožēlojamie" un citos. Pēdējos gados bijis vairāku starptautisku džeza mūzikas konkursu laureāts. Vakara gaitā gaidāmi dažādi pārsteigumi un svētku loterija ar vērtīgām balvām.

Latvijas iedzīvotājiem Ziemassvētku un Jaunā gada sagaidīšanai atļauts nocirst vienu eglīti Valsts akciju sabiedrības "Latvijas Valsts meži" (LVM) apsaimniekotajos mežos. Cērtot eglīti, tās celma diametrs nedrīkst pārsniegt 12 cm, bet eglītes augstums – 3 metrus. Pirms doties uz mežu, apskatiet tīmekli www.mammadabakarte.lv, vai tas ir valsts mežs.

Īsziņas sagatavojsi VALIJA BERKINA

Sastādījis KĀRLIS PĒTERSONS

KRUSTVĀRDU MĪKLA

Līmeniski. 7. Sīka Bulgārijas monēta. 8. Panātru dzimtas augi. 10. Sulīgs kaulēnauglis, kas veidojas daudziem tropu augļu kokiem. 11. Zeva tēvs sengrieķu mitoloģijā. 12. Dažādu stilu un laikmetu sajaukums. 16. Auduma krāsošanas tehnika. 19. Latviešu rakstnieks (1871 – 1911). 20. Ostas pilsēta Kanadā. 21. Romas pāvesta kronis. 22. Organizatoriskas apspriedes. 23. Untumi, iegribas. 24. Latviešu aktrise (1894 – 1990). 25. Vēsturiski sva-

rīgs dokuments. 27. Neliela biedru kopa. 29. Šķidrums plūšanas formā. 31. Latviešu komponiste (1902 – 1977). 32. Maltīte. 36. Monētu, medaļu kolekcionārs. 40. Dīgt. 41. Svinīgs sarīkojums ar lūgtiem viesiem. 42. Jocīgi, uzjautriņi. 43. Nepieklājīgs cilvēks (*sar. val.*).

Stateniski. 1. Sitamais mūzikas instruments. 2. Sens. 3. Latviešu rakstniece (1905 – 1981). 4. Mācēt. 5. Zambijas galvaspilsēta. 6. Franču rakstnieka Balza-

ka vārds. 7. Itāliešu komponists (1660 – 1725). 9. Gramatikas sastāvdaļa. 13. Ekvadoras galvaspilsēta. 14. Jūras pētnieki. 15. Asteru dzimtas augs, kuŗa sakne satur kaučuku. 17. Rožu dzimtas krūms, neliels koks. 18. Pamudinājums darbībai. 26. Neliels rotaļīgs skaņdarbs. 28. Bērnu slimību ārsts. 30. Zvejas rīki. 33. Elektriības daudzuma mērvienība. 34. Apdzīvota vieta Vecumnieku novadā. 35. Navigācijas speciālists. 37. Iedobums krāsns mūri. 38. Latviešu tēlnieks (1888 – 1966). 39. Franču rakstnieks (ap 1494 – 1553).

Krustvārdu mīklas (BL Nr. 47 atrisinājums)

Līmeniski. 1. Razāns. 6. Ibsens. 9. Aistars. 10. Bārijs. 11. Libeka. 12. Majora. 13. Atšķelt. 18. Adresēt. 21. Tilts. 22. Krūza. 24. Afēra. 25. Spraigs. 26. Bizes. 27. Tango. 29. Ūdens. 31. Bauslis. 33. Sataisa. 38. Saigona. 39. Skonto. 40. Iecava. 41. Neikens. 42. Titars. 43. Taksis.

Stateniski. 1. Rebeka. 2. Zariņš. 3. Sasmelt. 4. Eseja. 5. Kaira. 6. Islande. 7. Efekts. 8. Skaust. 14. Turaida. 15. Kežbers. 16. Tirpt. 17. Strazds. 19. Eifrata. 20. Ērriģas. 23. Uguns. 28. Niksons. 30. Salaist. 31. Balsot. 32. Uzpost. 34. Ievads. 35. Aigars. 36. Ķipsis. 37. Rozes.

Raksta autors pastaigā pa Ģertrūdes ielu Rīgā

IVARS GALIŅŠ

(Turpināts no 8. lpp.)

Tik daudz skaistu, jaunu, labi ģērbtu cilvēku!

Spēlmaņu nakts Rīgā ir kā Kinoakadēmijas godalgas Holivudā. Tādām kā man, kas nav redzējis nevienu izrādi, bija izdevība vismaz uz ekrāna miniatūrā apjaust, kas noticis Latvijas teātru pasaulē. Svarīgākais iemesls, kāpēc esmu skatītājos, ir Ģirta Jakovļeva un Ulda Dumpja godināšana par mūža nopelniem teātra mākslā. 1979. gada pavasarī

abi jaunie aktieri parādījās uz Amerikas latviešu skatuvēm. Tā bija milestība no pirmā acu skatienu. Gadu ritējumā tā kļuvusi par mūža draudzību. Tagad, vērojot Spēlmaņu nakts norisi un publikas atsaucību, jūtams, ka viņi kā pravieši milēti un cienīti arī savā zemē. Ja salīdzinām ar Holivudu, tad tur gan aktieris par lomu filmā saņem lielāku atbildību nekā mūsu labākie aktieři visā savā mūžā. Bet visu jau nevar mērit ar naudas olekti... Par vienu tomēr esmu pārliecināts – abi aktieři latviešiem ir

vairāk devuši nekā saņēmuši. Tāpēc viņu cildināšana Spēlmaņu nakti apvija ar auru, kas liek augstāk novērtēt arī citu teātra mākslinieku sasniegumus. Vērojot skatuvi un skatītājus, jāatzīst, ka man nav bijusi izdevība vienai redzēt tik daudz labi ģērbtu, skaistu jaunu cilvēku. Un man, ārzemēs dzīvojošam, gandarījums, ka tie visi ir latvieši. Gandrīz droši, ka gadu skaita ziņā šie biju viens no vecākajiem skatītājiem, bet, lūdzu, nemēģiniet man to iestāstīt...

Kas veido nācijas kodolu?

Dr. Vinetas Poriņas patriotiskā runa Valsts svētkos Ziemeļamerikā

(Turpināts no Laiks nr. 46)

Padomju okupācijas periodā veidotā etniskā sastāva, augstā korupcijas līmeņa un latviešiem piemērotās pārprastās tolerances dēļ Latvija no visām Baltijas valstīm visvājāk pretojās rusifikācijai. Šī tradīcija saglabājusies līdz mūsdienām. Krievijas politiku veicinošie spēki vienlaikus ar sabiedrības divvalodības uzturēšanu Latvijā cer sasniegt vēl citu mērķi – iegūt krievu valodai oficiālās valodas statusu Eiropas Savienībā. Tas Latvijai kā teritoriāli nedalāmai, nacionālai valstij, latviešu valodai un nācijai būtu drāmatisks trieciens.

Savu ārtavu tik nevēlamās divvalodības stiprināšanā dod arī valsts dāsni financētā bilingvālā izglītība krievvalodīgajās mazākumtautību skolās. Ja gribam turpināt sabiedrības divvalodību latviešu un krievu valodā un gribam latviešu valodā neatgriezeniskas pārmaiņas krievu valodas iespējās, var turpināt valsts finansēto bilingvālo izglītību šajās skolās.

Arī jaunie patvēruma meklētāji, imigranti no Sīrijas, Vjetnamas, Afgānistānas, Gruzijas u. c. valstīm, kuŗi uzturas patvēruma meklētāju centros Latvijā, vispirms saskaŗas ar krievu valodu, jo apkārtējā vide tajos ir krieviska.

Daudzās Eiropas un Amerikas valstīs minoritāšu pārstāvjiem otrajā un trešajā paaudzē bieži vien augstāks prasmes līmenis ir majoritātes valodā. Turpretim Latvijā šādi gadījumi nav kļuvuši par normu. Par normu ir kļuvusi valsts nācija divvalodība un mazākumtautību divvalodība vai pat vienvalodība vienas mazākumtautības valodā.

Ja mūsu amatpersonas plašsaziņas līdzekļos runā krieviski, tā ir attieksme, kas liecina, ka valdības līmenī nav ieinteresētības un ir mazdūšība šo jautājumu izvērtēt.

Vadoši Latvijas politiķi ir ap-

galvojuši: „Labi gan, ka iedzīvotājiem nezūd krievu valodas prasme. Ko mēs darīsim, ja bērni nemācīsies krievu valodu?” Tā ir Eiropas Savienības valstij neraksturīga politika. Kamēr tāda pastāvēs, valodas situācija nemainīsies.

Lingvistikas teorija un pasaules prakse liecina, ka cilvēki izvēlas runāt tajā valodā, kurā viņi jūtas kompetentāki. Latvijā situācija divu valodu izvēlē ir atšķirīga no pasaules prakses: latvieši saziņā bieži izvēlas sarunas partnera valodu, ja vien to prot. **Latviešu valodas lietojuma robežas nav stingras**, tās ir izplūdušas, un jebkuŗa valoda var iespraucies latviešu leksikā. **Parasti tautas lingvistiskās robežas ir vājas tieši negatīvā viedokļa dēļ par savu tautu.**

Labs piemērs mums var būt igauņi, kuŗi jau vēsturiski ar igauņu valodas konsekventu lietojumu valodas izvēles situācijās ir uzturējuši savas nācijas robežas. Igaunijai ir arī vislabākie ekonomiskie rādītāji Baltijas valstu reģionā. Igaunijai piemēra praktizēšana izpaustos valodas izvēlē publiskajā telpā, kā arī atspoguļotos latviešu sociālajā identitātē un ekonomikā.

Sabiedrības divvalodību var mazināt ar valsts finansēto pirmsskolas izglītības iestāžu un skolu, kuŗās dominē krievu valoda, pakāpenisko pāreju uz mācībām latviešu valodā, atbalstot dažādās mazākumtautības, lai tās (ja vien pašas to vēlas) paralēli latviešu valodai apgūtu tieši savas dzimtas valodas un kultūras. Bet par to vispirms jāvienojas Saeimas koalīcijas politiķiem. Patlaban nav pazīmju, ka vienošanās par šo nācijai tik būtisko jautājumu varētu notikt. Tas pats diemžēl attiecas uz termiņuzturēšanās atļauju pret nekustamā īpašuma iegādi pieejamības ierobežošanu un citiem jautājumiem.

Ja gribam mazināt jauktā tipa

jeb hibrīdkuŗa ietekmi un sabiedrības divvalodību, ir nepieciešams sekmēt valsts nācijas (gan Latvijā, gan ārzemēs dzīvojošo) aktivitāti, uzsvērot individuālo ietekmi uz sociālajiem procesiem.

Visos laikos un ikvienai tautai un nācijai ir būtiski, lai tā būtu vienota. Satversmē definētā Latvijas tauta ir visi latvieši – gan Latvijā, gan ārzemēs dzīvojošie. Tie uztur, sargā Latvijas pamatvērtības – valodu, kultūru, tradīcijas, ticību – visu, kas veido nacionālo identitāti. Šobrīd Latvijā un ārzemēs dzīvojošie latvieši reizēm atkal, līdzīgi kā padomju okupācijas periodā, tiek pretstatīti, piemēram, Okupācijas muŗeja pastāvēšanas un attīstības sakarā, jo, acīmredzot, vieglāk ir manipulēt sašķeltu tautu. Tā ir hibrīdkuŗa kārtējā pazīme.

Patiesība mūs darīs brīvus. Kad arvien vairāk pasaules valstu uzzinās to, ko zina Baltijas valstis par Kremļa imperiskajiem plāniem tuvējās suverēnajās kaimiņvalstīs, iespējams, ka tā potenciālā ietekme par kaimiņvalstu iekaŗošanu vismaz mazināsies. Mums jāturpina informāтивais spiediens uz ANO, kā arī uz ASV, Kanadas valdības locekļiem, informējot viņus un jebkuŗu līdzcīvēku 1) par Kremļa realizēto hibrīdkuŗu; 2) par to, cik būtiskas ir varas pārmaiņas Krievijā, kuŗu rezultātā tā respektētu Eiropas valstu robežas starptautiskās tiesības tām palikt suverēnām un teritoriāli nedalāmām valstīm; un 3) to, ka būtu vēlams, lai kādreiz Krievijas okupētās mazās tautas beidzot atgūtu reālas pašnoteikšanās tiesības.

Ir nepieciešams Ziemeļamerikā turpināt skaidrot pašreizējo situāciju Eiropā: to, ka mūsu Austrumu kaimiņvalsts vadībā vērojamas abu totalitāro režīmu iezīmes. Pēc nesenām ziņām Krievija jau 2016.–2017. gadā

vēloties atļauties vienlaikus uzturēt kuŗadarbību divās nemiera zonās. Kas notiks ar Baltijas valstu drošības situāciju, kad beigsies kuŗš Sīrijā, varam tikai minēt.

Būtu labi dzirdēt ārzemju latviešu viedokli par to, ka Latvijas suverenitāte, kuŗas ideja trimdā tika sargāta un aktualizēta padomju okupācijas periodā, pamazām var tikt zaudēta, jo Latvijā vērtību priekšplānā nonāk ekonomiskās intereses, kas jau uzkrītoši bieži sakrīt ar Krievijas imperiskajām interesēm. Piemēram, kā tas ir termiņuzturēšanās atļauju tirgošanās Krievijas pilsoņiem pret nekustamā īpašuma iegādi un – ar kārtējā Krievijas radiokanāla raidīšanas atbalstu un citiem jautājumiem. Politikā vienmēr ir jāpārstāv kādas intereses, bet, ja intereses ir atrautas no vērtībām, tām nav nozīmes. Pie diskusijām par budžeta deficītu un makroekonomikas skaitļiem varēsim atgriezties tad, kad Latvijas drošība vairs šaubas neradīs. Kāda nozīme uztraucies par Latvijas piena rūpniecības uzņēmēju zaudējumiem Krievijai domāto sankciju gadījumā, ja, neveicot šīs sankcijas, vēlāk vairs nebūt neatkarīgas Latvijas.

Viena no būtiskākajām vērtībām ir nacionālā drošība. Šodien mēs maksājam par nevēribu pret fundamentāliem drošības un aizsardzības jautājumiem iepriekšējos gados. Gan Latvijā, gan starptautiski. Ja līdz Krimas okupācijai par vērtībām pat starptautiskajos drošības un ārpolitikas forumos, asamblejās bija pieņemts runāt daudzkrāsu toņos, pēc Krimas okupācijas tiek runāts divos toņos – melnajā un baltajā.

Pašreizējā situācijā ir svarīgas, ka Latvija ir Eiropas Savienības un NATO dalībvalsts. Taču piederība NATO neatrisina visu. Zemessardze ir mūsu nācijas pašsardzības pamats, bet Latvijā joprojām nav paveikta tās funkciju pilnīga atjaunošana un moderna bruņojuma iegāde. Lat-

vijas Zemessardzes faktiskā atbrūnotība 2015. gadā turpinās.

Ziemeļamerikā dzīvojošajiem latviešiem un arī daudzu jūsu dzīvesbiedriem – citu tautību cilvēkiem – vēlos pateikt **“paldies”, pirmkārt, par latviskās identitātes un Latvijas valstiskās suverenitātes idejas uzturēšanu** gan padomju okupācijas gados, gan pēc neatkarības atgūšanas. Tā ir bijusi liela milestība pret tautu, spējot konkurēt ar lielo angļu valodu un noturot latviešu valodas prasmi un lietojumu ģimenē un latviešu sabiedrībā, nododot to tālāk nākamajām paaudzēm. Jo īpaši liels paldies skolotājiem, skolu vadītājiem, bibliotekāriem par pašizvēlēto darbu latviešu skolās Ziemeļamerikā. Ceru, ka iesāktās tradīcijas latvietības turpināšanā un nodošanā nākamajām paaudzēm turpinās arī jauno atbraucēju ģimenes no Latvijai.

Otrkārt, vēlos jūs aicināt **iesaistīties pašreizējā cīņā par Latvijas suverenitātes nosargāšanu** un neklusēt par jauktā tipa kuŗu Latvijā, kuŗā vispirms notiek cīņa par cilvēku prātiem, neklusēt par latviski runājošo diskrimināciju Latvijā, par sabiedrības divvalodības palielināšanu un par izglītības latviešu valodā nepieciešamību Latvijas finansētājās izglītības iestādēs.

Novēlu Amerikas Savienoto Valstu un Kanadas latviešiem iesaistīties Latvijas politiskajās norisēs, kā arī mudināt Latvijas politiķus pildīt savus dotus solījumus NATO sakarā, sedzot vismaz 2% no valsts budžeta aizsardzībai jau tagad, nevis kaut kad 2018. gadā.

Ceru, no šīs krīzes iznāksim ar skaidrāku sapratni par patiesajām vērtībām un vajadzībām. Skaidrs, ka **vērtības mums visiem ir vienādas. Mēs kopā un katrs atsevišķi varam pieprasīt, lai Latvija būtu aizsargāta.**

**Suminām Tevi, Latvija!
Dievs, svēti Latviju!**

HELGA
MERITS

Tragedy, hope, success – all elements to build a great story were there and yet there had not been made a film about the Baltic University. It was hard to believe.

The Baltic University had been such an unbelievable achievement: who would imagine that refugees who had lost everything would create a university, so shortly after WW II, in an almost totally devastated city. The story should have been made available to a large audience one way or another. But I found it was not. So I decided to make a documentary film about it: *The story of the Baltic University*.

Uldis Matiss, a former student, helped me finding other former Latvian students. The Latvian Foundation and the Cultural Foundation of ALA were the Latvian funds which supported the film.

The creation of the Baltic University

The first idea for a university for refugees came from Professor Gulbis, who had worked as the deputy rector of the university of Riga. Already in the summer of 1945 he wanted to establish academical courses for Latvian students.

Professor Gulbis needed to have permission of the Military

Nevertheless on the 14th of March 1946, only a couple of months after the academics of the Baltic Countries was given permission to create a university, the Baltic University could open its doors. It consisted of 8 faculties with 17 departments.

Sarma Gertners who studied at the Baltic University: *I think the Baltic University was of enormous importance to the young people in the DP camps. It kept them out of the hopeless depressing atmosphere of the camps where there seemed to be no future, no meaning, no goal to your life.*

Lectures were given at the – only partly damaged – Museum

struggling and fighting together; sharing their food and income and this way they managed to continue their work.

In January 1947 the university was moved to Pinneberg, which was not very far from Hamburg, to a former Air Force Academy. This meant a huge improvement, as the big buildings were still in good condition.

Each nationality was housed in one building, where they studied and slept and could also organise some of their own activities. There was time for sports, dances and music.

Aina Skaubitis, a former student: *Pinneberg provided (in my*

Former student Jekabs Ziedars: *I think we all knew that we could not remain displaced persons forever. We needed to find a place where to settle eventually. (...) Various resettlement opportunities were continuously offered and many were taken up.*

Students emigrated to Canada, Australia, USA. Quite a few students received American scholarships. Most students received credits for the work they had done at the Baltic University and continued their studies at other universities.

Former student Uldis Matiss: *I was extremely glad that I had an opportunity to study, to be a*

At the opening day of the Baltic University on the 14th of March, 1946

In the beginning of my research I only had the small study book of my Estonian father – the study book of the Baltic University which I had found in between his papers. My father had passed away when I was still very young, so there was no possibility to ask him for information about this 'Baltic University'.

People I knew, with knowledge of the Baltic Countries, had not heard about it. When I started my research there was little to be found on internet, perhaps because the university had only existed for three years, or maybe because so many years had passed.

I started gathering information and I tried to find former students. It was not easy to trace students of all Baltic Countries, but with the help of many people it turned out to be possible. It was a joined effort.

Administration in Hamburg. While in Hamburg, he met representatives of the other two Baltic Countries and together they tried to seek consent to establish academic courses of study for all three nations – to create a Baltic University.

It seemed to be an impossible plan, as Hamburg was for a large part destroyed and there was a lack of everything: housing, coal, lightbulbs, desks, but also food, clothes... Shortly before the university opened its doors Professor Gulbis wrote to a Baltic organisation in Sweden:

(...) the need of support from outside grows very urgently. The university still has no adequate teaching equipment, no library, no text-books, no scientific journals. There is no hope to get anything of importance in Germany as the book market is utterly destroyed and practically does not exist at all.

With the rector of the Baltic University. From left to right: Professor Dunsdofs, the Latvian rector, Professor Manelis, the Lithuanian rector, Professor Gulbis, the president of the University, Robert Riggle who worked for UNRRA and Professor Öpik, the Estonian rector

of History, and two camps, consisting of wooden barracks, were used as dormitories.

Uldis Inveiss: *My dad was one of the many devoted BU academics from the three Baltic Nations. regardless of the very limited material means of living - one sparsely furnished room for a family of four, most clothing still worn since departure from the homeland, meagre food rations, poorly equipped study facilities (etc.) - sharing of knowledge and intellectual curiosity remained at high level both by faculty and students.*

Problems

The Baltic University started very well and promising, but soon the first problems began; not everyone liked a university for students of the Baltic Countries. The idea was still that people from the Baltic Countries could and should go home. The word Baltic could no longer be used and it became Hamburg DP University.

This turned out to be the first in a long row of problems, but the academics of the three Baltic Countries were acting,

opinion) the best endeavour for us that would be like home back in Latvia. Good social life and high academic learning. The atmosphere was very stimulating for studying.

The staff of the university, who had hoped that the move to Pinneberg meant they could not only continue, but even expand their activities, was confronted with the fact that Great-Britain was in need of cheap labourers. Therefore students were urged by British authorities to stop studying and start working in England. Only few left, whereupon measures were taken: less students were allowed to study and teachers had to be dismissed.

The rectorate could reverse some of the measures, but understood that the future of their university would not be in Germany. They searched for possibilities to move the whole university to the USA, Canada – but all attempts failed. Lectures continued, though slowly, but gradually students and staff started to emigrate. On the 30th of September, 1949, the university closed its doors.

student. The Baltic University was a once in a lifetime opportunity to live with hundreds of fellow students with similar interests and goals. It was fantastic.

A documentary film

When I learned about the Baltic University it became clear to me this was a story we can still learn from. I started my research with the study book of my father. During the past years I gathered stories, books, pictures, documents and rare footage. I made this into a film: *The story of the Baltic University*, to pass on the story of this amazing institute to the next generation.

Screening of the film and discussion with filmmaker Helga Merits:

6th of February, New York, Estonian House at 16.00

13th of February, Toronto, Tarty College

20th of February, Chicago, Balzekas Museum at 14.00

21 of February, Chicago, Estonian House 16.00 (celebration of the Independence Day starts at 14.24)

SARĪKOJUMI / DIEVKALPOJUMI

SARĪKOJUMI

DENVERA (CO)

Kolorado Latviešu kultūras centrs (10705 West Virginia Ave, Lakewood, CO 80226), tālr.: 303-986-5337 vai 303-913-8081. **Piekt-dienās** 19:00 tiekas latviešu deju grupa, 20:30 notiek koŗa mēģinājums.

FILADELFIJA (PA)

Filadelfijas Brīvo Latviešu biedrība (531 N 7th St, Philadelphia, PA 19123).

Rēgulārā Filadelfijas pensionāru sanāksme decembrī nenotiks. Tās vietā būs

19. decembrī 12:00 **Ziemsvētku eglīte**. Iesāksim to ar svētbriēdi un padziedāsim Ziemsvētku dziesmas. Apmainīsimies ar dāvanām un paēdisim kopējas pusdienas, kuŗas viesiem maksās \$5. Ieteiktā dāvanu vērtība \$5, vai vairāk. Visu vecumu viesi laipni gaidīti!

20. decembrī 17:00 Filadelfijas Sv. Jāņa lut. bazn. (301 N Newtown Street Rd, Newtown Square PA) **Filadelfijas Latviešu koncertkoŗa Ziemsvētku koncerts**. Programmā **Viktora Baštika** kantāte „Kristus dzimis”, **Ērika Ešenvalda** „Ziemassvētkos”, Amerikas pirmatskaņojums, un svētku dziesmas. Piedalās koris, solisti, instrumentālais ansamblis, diriģente – **Gunta Plostnieks**.

26. decembrī 16:00 **Ziema saulgrieži**. Gaidām jūs kopā ar ģimeni, draugiem un paziņām! Ņemiet līdzi labu garastāvokli, jums mīļas dainas, dzejas vai dziesmas un mūzikas instrumentus! Dziedāsim! Saspēlēsīmes! Vakariņās pret ziedojumu, sākot ar \$10.

Nākamā reg. pensionāru sanāksme notiks **5. janvārī**.

INDIANOPOLE (IN)

Indianapolis Latviešu sabiedriskais centrs (1008. W. 64th Street, Indianapolis, Indiana 46260) dāmu komiteja rīko **Ziemsvētku tirdziņu 19. decembrī** 10:00 – 14:00. Tirdziņā varēs iegādāties svētku gardumus – rupjmaizi, piparkūkas, pīrāgus, ābolkūkas, svētku cepumus.

Café „Rīga”, par mērenām cenām piedāvās pīrāgus, tortes, ābolkūkas, biepienmaizītes, svētku cepumus. Tēja un kafija pēc izvēles. Ikviens varēs pakavēties draugu pulkā un tai pašā reizē iepirkties svētku dāvanām: rokdarbu pulciņa dalībnieču darinātās šalles, svīteŗus, cimdu, adītu apmetņus, tautiskus svētku eglītes rotājumus un no dabīgām vielām gatavotas skaistumkopšanas ziepes.

Pēc tirdziņa plkst. 14:30 Indianapolis latviešu kopējā eglīte. Programmā Indianapolis latviešu skolas audzēkņu uzvedums – izvilks no J. Širmaņa „Kriksis”, Andras Burģes-Goetz drāmatizējumā. Ziemsvētku vecīša ierašanās.

SIETLA (WA)

Sietlas latv. sab.centrs (11710 3rd Ave NE, Seattle WA 98125)

31. dec. – 3. janv. Jaungada sagaidīšana Rietumkrasta Latviešu izglītības centrā Šeltonā. Info: rklcijaungads.wix.com/newyearsatkursa

ST. PĒTERSBURGA (FL)

St. Pētersburgas Latviešu biedrības nams (1705 9th Ave N, St. Petersburg FL 33713).

Bibliotēka atvērta apmeklētājiem 1x mēnesī – ceturtdienās 12:00-13:00. Info: Māra Prāvs, tālr.: 727-851-9414.

19. decembrī 15:00 **Ziemsvētku eglītes sarīkojums** ar svētku eglē iedegšanu, svētkiem atbilstošu mūzikālu programmu, ciešanās ar pašnestu groziņu labumiem. Gaidāma Ziemsvētku vecīša ierašanās ar lielo dāvanu maisu! Ieejas ziedojums, sākot ar \$10.

7. janvārī 10:00 biedrības valdes sēde.

ZIEMEĻKALIFORNIJA

(425 Hoffman Ave, San Francisco), Info: www.zklb.wordpress.com, ZKLB sekr. un informāc. daļas vadītāja Una Veilande tālr.: 408-813-5104, e-pasts: una.veilande@gmail.com

Katru otrdienu 20:00 koŗa mēģinājums.

DIEVKALPOJUMI

• **Bostonas latv. ev. lut. Trimdas dr.:** (58 Irving St. Brookline Ma 02445). Māc. Dace Zušmane.

20. decembrī dievk. ar dievg. Pēc dievk. draudzes eglīte. Cienastam, lūdzu, katrs atnesiet sāļo vai saldo groziņu. Dziedāsim Ziemsvētku dziesmas. Visi mīļi gaidīti! **24. decembrī** 17:00 Ziemsvētku svētkavars. **25. decembrī** Kristus piedzimšanas svētki.

• **Denveras latv. ev. lut. dr.:** (10705 West Virginia Ave, Lakewood, CO 80226). **Svētdienās** 9:30 dievk. Pēc dievk. sadraudzība. **Trešdienās** 17:00 Bībeles stundas. **Trešdienās** 15:00 – 17:00 un **ceturtdienās** 9:00 – 13:00 mācītāja pieņemšanas stundas. Māc. H. Godiņa tālr.: 720-484-9857.

• **Detroitas Sv. Pāvila latv. ev. lut. dr.:** (30623 W. Twelve Mile Road, Farmington Hills, MI 48334). Visi dievk. notiek 10:00 no rīta. Māc. Biruta Puiķe *Wilson*.

• **Dienvīdfloridas latv. ev. lut. dr.:** *Shepherd of the Coast Luth. Church* (1901 E Commercial Blvd, Ft. Lauderdale FL). Info: Ilze Folkmane Gibbs, E-pasts: folkmane@hotmail.com Dievk. kalpojumu laiks 14:00. Pēc dievk. visi lūgti pie kafijas galda! **27. decembrī** (*Indianapolis*), prāv. Gunārs Lazdiņš (*Indianapolis*).

• **Dienvīdkalifornijas latv. ev. lut. dr.:** (1927 Riverside Dr, Los Angeles, CA 90039). **20. decembrī** 11:00 4. Adventa dievk. Māc. Mārtiņš Rubenis. **24. decembrī** 18:00 svētku vakara laju vadīts dievk.

• **Džamaikpleinas Trīsvienības latv. ev. lut. dr.:** *Unitarian Congregational Parish of Norton* (2 W Main St, Norton, MA 02766). **Katru svētdienu** 11:00 dievk. ar dievg. Kalpo mācītājs Dr. Jānis Keggi, dr. sekretāre Zīgrīda Krūčkova, tālr.: 617-323-0615. **24. decembrī** un **1. janvārī** dievk. **nenotiks**. **25. decembrī** 11:00 Ziemsvētku dievk. ar dievg.

• **Filadelfijas latv. ev. lut. Sv. Jāņa dr.:** (301 N Newtown Street Road, Newtown Square, PA 19073), tālr.: 610-353-2227. Visi dievk. notiek 11:00. Māc. Ieva Dzelgalvis. **20. decembrī** 4. Adventa dievk. Filadelfijas latviešu koncertkoŗa **Ziemsvētku koncerts** 17:00. **24. decembrī** 18:00 Ziemsvētku vakara dievk. **27. decembrī** dievk. **nenotiks**. **3. janvārī**

Zvaigznes dienas dievk. ar Sv. vak. Seko draudzes kungu rikotas pusdienas. **10. janvārī** dievk.

• **Kalamazū latv. apvienotā ev. lut. dr.:** (122 Cherry Hill St, Kalamazoo MI 49996), māc. A. *Graham*. **20. decembrī** 10:00 4. Adventa dziesmotais dievk. ar dievg. Kafijas stunda. **24. decembrī** 17:00 **Ziemsvētku Svētvakara dievk.** **27. decembrī** dievk. **nenotiek**. **31. decembrī** 18:00 Vecgada vakara dievk. ar dievg.

• **Klīvlandes Apvienotā latv. ev. lut. dr.:** (1385 Andrews Ave, Lakewood, OH 44107). **Katru svētdienu** 11:00 dievk. Bībeles stundas 10:00 notiek katrā mēneša otrajā un ceturtajā trešdienā. **Baptistu dr.** dievk. notiek **svētdienās** 14:30.

• **Lankastera: Mt. Calvary Lutheran Church** (308 East Petersburg Rd, Lititz Lancaster, PA 17543). Māc. Dr. Ruta S. Ziedone (PO Box 380, Henryville PA 18332), mob. tālr.: 570-460-5375, e-pasts: silver11@ptd.net un emer. māc. Dr. Arvīds Ziedonis (529 Linden Place, Cresco PA 18326-7248), tālr.: 570-629-6349, e-pasts: ziedonis@ptd.net

• **Mančesteras latv. ev. lut. dr.:** (21 Garden St, Manchester, CT 06040). Dr. pr. Astra Vilinskis, tālr.: 413-568-9062. **19. decembrī** 12:00 Ziemsvētku dievk., diak. Linda Sniedze *Taggart*. Draudzes eglīte.

• **Milvoku latv. ev. lut. Sv. Trīsvienības dr.:** (1853 N 75th Str, Wauwatosa WI 53213), tālr.: 414-258-8070. Arhibiskape Lauma Zušēvica, tālr.: 414-421-3934, e-pasts: pastorlauma@gmail.com, Dr. pr. Sandra Kalve, tālr.: 414-258-8070. Dievk. notiek katru svētdienu 10:00. **24. decembrī** 16:00 Norvēģu bazn. **Ziemsvētku vakars**.

• **Mīneapoles St. Paulas dr.:** **20. decembrī** 11:00 dievk. Sadraudzība. **24. decembrī** 17:00 Ziemsvētku vakara dievk., sprediķis angļu valodā. **25. decembrī** 11:00 Ziemsvētku dienas dievk. ar Sv. vak. **27. decembrī** dievk. **nenotiks**. **31. decembrī** 17:00 Vecgada vak. dievk. ar Sv.vak. **3. janvārī** 11:00 Zvaigznes dienas dievk. ar Sv.vak. Sadraudzība.

• **Montrealas latv. Trīsvienības ev. lut. dr.:** (Trinity Latvian Church, P.O. Box 39, Station NDG, Montreal QC H4A 3P7). Draudzes māc. Gundars Bērziņš, tālr.: 613-851-8281, e-pasts: rev@draudze.org. Dr. pr. Jānis Mateus, tālr.: 514-481-2530, e-pasts: prez@draudze.org. **24. decembrī** 16:00 Norvēģu bazn. **Ziemsvētku svētvakara dievk.**

• **Ņubransvikas un Leikvudas latv. ev. lut. dr.:** Leikvudā Igaunju bazn. (607 E 7th St, Lakewood, NJ).

Istbransvikā draudzes bazn. (12 Gates Ave, East Brunswick, NJ). Māc. Ieva Pušmucāne-*Kineyko*, tālr.: 908-638-1101, e-pasts: latvianlutheranchurch@gmail.com **20. decembrī** dievk. **nenotiek**. **24. decembrī** 12:30 Leikvudā **Ziemsvētku vakara dievk.** 17:00 Istbransvikā **Ziemsvētku vakara dievk.** **27. decembrī** dievk. **nenotiek**.

• **Ņujorkas latv. ev. lut. dr.:** *Holy Trinity Church* (153 Glenwood Ave, East Orange, NJ)

25. decembrī 11:00 Ņudžersijas novada svētku dievk.

• **Ņudžersijas latv. ev. lut. dr.:** Istoranža *Holy Trinity Church* (153 Glenwood Ave, East Orange NJ) Jonkeru bazn. (254 Valentine Ln, Yonkers NY) Katskiļu nometne (231 Greenhill Rd, Elka park NY) Manhatena *Seafarers & Intl House* (123 E 15th St, NY NY) *St. Andrew Lutheran Church* (335 Reynolds Ave, Parsippany NJ) Priedaine (1017 State Rte 33, Freehold NJ) Salas bazn. (4Riga Ln, Melville NY)

Springfilda *Holy Cross Lutheran Church* (639 Mountain Ave, Springfield, NJ 07081)

19. decembrī 14:00 Manhatenā dievk. Māc. Saliņš. Seko novada eglīte. 13:00 *Holy Cross* bazn. Ņudžersijas skolas eglīte. Māc. Saivars.

20. decembrī 10:00 Jonkeru bazn. dievk. Māc. Saivars. 10:30 Salas bazn. dievk. Māc. Saliņš.

24. decembrī 18:00 Jonkeru bazn. Ziemsv. vakars. Māc. Saivars. 18:00 Salas bazn. Ziemsv. vakars. Māc. Saliņš.

25. decembrī 11:00 Istoranžā Ņudžersijas Ziemsv. dievk. Māc. Saivars.

27. decembrī 10:00 Jonkeru bazn. dievk. ar dievg. Māc. Saivars. Salas bazn. dievk. **nenotiek**.

• **Ročesteras latv. ev. lut. Krusta dr.:** (1900 Westfall Rd, Rochester NY). Diakone Linda Sniedze *Taggart*. **25. decembrī** 14:00 Kristus piedzimšanas svētku dievk.

• **Saginavas latv. ev. lut. dr.:** (128 N Elm Str, Saginava, MI). Māc. Roberts Franklins. Dr. sekretāre Vija Arins, e-pasts: vijaarins@yahoo.com **20. decembrī** 13:00 **Ziemsvētku dievk.** ar dievg. Kafija.

• **San Diego latv. ev. lut. dr.:** *Ascension Lutheran Church* (5106 Zion Ave, San Diego, CA 92120), Dr. pr. Jānis Legzdīņš, tālr.: 858-598-5451, e-pasts: jlegzdins@san.rr.com. Māc. Mārtiņš Rubenis. **19. decembris** 11:30 ticības mācība bērniem. 12:00 dievk. ar dievg. Māc. Mārtiņš Rubenis. Kafijas galds.

• **Sentluisas latv. ev. lut. dr.:** *Christ Lutheran* bazn. (#1 Selma Ave, Webster Groves, MO 63119), **katrā mēneša trešajā svētdienā** 14:00 dievk. Pēc dievk. saiets ar groziņiem. Māc. A. Kalniņa. Dr. pr. I. Kalniņa, tālr.: 314-457-1830, e-pasts: kalninsis@charter.net

• **Sietlas latv. ev. lut. dr.:** (11710 3rd Ave N E Seattle, WA 98125). Visi dievk. notiek 10:30. Prāv. D. Cilne, tālr.: 206-674-9600, e-pasts: cilnis@earthlink.net. Info: www.seattlelatvianchurch.org **19. decembrī** 17:00 Adventa sveču dievk. Dziedās **latv. skolas bērni** un „**Siguldas Balsis**”, dir. **Maija Riekstiņa**, ērģelnieks **Dr. Andris Āboliņš**. Sekos skolas un draudzes eglīte nama zālē, groziņu vakars. **20. decembrī** 14:00 Takomā, *First Lutheran Church* (524 7th St) Adventa dievk. ar dievg. **24. decembrī** 17:00 Ziemsvētku vak. dievk. Dziedās **Katriāna Zommere**, ērģelnieks **Dr. Andris Āboliņš**.

Skenektedijas latv. ev. lut. dr.: *Trinity Lutheran Church* (35 Furman St, Schenectady NY 12308), diak. L. Sniedze-*Taggart*. **20. de-**

cembrī 14:00 Ziemsvētku dievk. ar dievg., dziesmu grām.

• **St. Pētersburgas (FL) latv. ev. lut. dr.:** dievk. notiek 14:00 *Mūsu Pestītāja (Our Savior)* bazn. (301 – 58th Street S, St. Petersburg, FL 33707). Bībeles stundas notiek biedrības namā 11:00. Māc. Aivars Pelds, tālr.: 727-368-0935. Dr. pr. Aija Norbergs, tālr.: 727-367-6001. **Paziņojums visiem dievk. apmeklētājiem! Sākot ar 2016. gadu, katrs pirmās svētdienas dievk. notiks Biedrības namā plkst. 14:00. Katrs trešās svētdienas dievk. notiks Our Savior baznīcā plkst. 14:00. 20. decembrī** Bībeles stunda. **25. decembrī** Ziemsvētku dievk. baznīcā. **3. janvārī** 14:00 dievk. biedrības namā. **8. janvārī** 11:00 dr. valdes sēde. **10. janvārī** Bībeles stunda. **17. janvārī** dievk. baznīcā.

• **Toronto – Sv. Jāņa ev. lut. latv. dr.:** (200 Balmoral Ave, Toronto, ON M4V 1J6), tālr.: 416-921-3327, e-pasts: baznica@bellnet.ca. Māc. Dr. Anita Gaide, tālr.: 905-477-7042, e-pasts: aigai-de@yahoo.com. Diakone Aina Avotiņa, tālr.: 416-920-8491, e-pasts: avotinsa@aol.com. Dr. pr. Kārlis A. Jansons, tālr.: 905-338-5613, e-pasts: kjan27@gmail.com. Pr. vietn. Sibilla Korule. Dāmu kom. pr. Maija Sukse, tālr.: 416-221-4309, e-pasts: sukse@sympatico.ca

• **Vašingtonas (DC) latv. ev. lut. dr.:** Draudzes nams (400 Hurley Ave, Rockville, MD 20850-3121), tālr.: 301-251-4151, e-pasts: dcdraudze@verizon.net, Info: www.dcdraudze.org Mācītāja prāv. Anita Vārsberga Pāža, mob. tālr.: 301-302-3270, e-pasts: macanitavp@gmail.com, dr. pr. Jānis Vītols, tālr.: 703-264-0089. **Svētdienās** 9:15 Latviešu skola. 10:00 Zaķiši. 11:00 dievk. kalpojums. Kafijas galds. Grāmatu galds.

20. decembrī 11:00 Latviešu skolas **Eglītes 4. Adventes dievk., sarīkojums, pusdienas**. Visi laipni aicināti! **23. decembrī** 19:00 Ziemsvētku eglīte pensionāru namā. **24. decembrī** 16:30 Svētvakara ieskaņai – Ziemsvētku dziesmu dziedāšana. 17:00 Ziemsvētku vakara dievk. **25. decembrī** 11:00 Sv. vak. dievk. **27. decembrī** 16:00 **Dziesmots sveču dievk.** – Kristus piedzimšanas stāsts lasījumos un dziesmās. **31. decembrī** 17:00 Gadmijas Sv.vak. dievk. **3. janvārī** Sv. vak dievk.

• **Vilimantikas latv. ev. lut. dr.:** *Ebenezer Lut. Church* (96 Oak St, Willimantic, CT). dr. pr. Vija Bachmuts, tālr.: 860-644-3268. **12. decembrī** 11:00 Adventa dievk. ar dievg., diak. Linda Sniedze *Taggart*. Pēc dievk. lejas zālē draudzes eglīte. **24. decembrī** 14:00 Svētvakara dievk., kuŗu vadīs Imants Gorbants.

• **Ziemeļkalifornijas latv. lut. dr.:** Sanfrancisko (425 Hoffman Ave, San Francisco), Info: www.zklbdraudze.wordpress.com Lūgums sūtīt SARĪKOJUMU un DIEVKALPOJUMU ziņas uz e-pastu: rasma@laiks.us, vēlākais – svētdienās. Kārtējām avīzes numuram ziņas uz redakciju tiek nosūtītas PIRMDIENĀS.

Priecīgus Ziemassvētkus!

SIBĪRIJAS BĒRNI

Fonda "Sibirijas bērni" tulkotā un izdotā grāmata "The Children of Siberia" angļu valodā divos sējumos apbalvota ar Latvijas Grāmatizdevēju asociācijas grāmatu mākslas konkursa "Zelta ābele 2012" balvu.

Tā ir skaistākā un arī smagākā grāmata, bet drīz vien tā kļūs par bibliografisku retumu.

Aicinām pasteigties ar grāmatu iegādi gan latviešu, gan angļu valodā.

To lasīs Jūsu pēcnācēji, grāmatu varat dāvināt skolām un universitātēm.

Grāmatas un filmas par Sibīriju, kā arī filmu "Dieva putniņi" nosūtīsim pa pastu.

Abi sējumi ar piegādi – 150 USD

Filmas DVD ar piegādi – 20 USD

Amerikā čekus sūtīt: A.Jerumanim, 1600 El.Rito Ave, Glendale, CA 91208, USA, Tel.: 818-247-8390

Latvijā – sibirijasberni@gmail.com, t.+37126598498

Fonds "Sibirijas bērni"

1031 Cape Coral Parkway East
Cape Coral, FL 33904 USA

**SOUTHWEST FLORIDA REAL ESTATE &
VACATION RENTALS: CAPE CORAL,
SANIBEL, FORT MYERS & NAPLES**

Ja vēlaties pirkt, pārdot vai izīrēt brīvdienu mājas, kā arī ieguldīt nekustamajā īpašumā Southwest Florida, sazinieties ar mums!

Douglas Berry, Realtor e-pasts: douglas.berry@evusa.com

Māra Berry, Team Assistant e-pasts: mta50@aol.com

Tel.: runājam angļiski – Douglas Berry: 239-560-4236

Tel.: runājam latviski, Māra Berry: 201-400-2077

ZIEMSVĒTKU CD
"Enģelus mēs dzirdējām"
dzied Māra Zommere

15 Ziemsvētku dziesmas latviešu valodā

Varat dziedāt līdzī. Dziesmu teksti pievienoti.

Vēl dabūjams CD "Still Waters" angļu valodā.

Cena \$17, pasūtīt abus – \$32, sūtīšana ieskaitīta

Skaista dāvana! Iesaiņosim un nosūtīsim kam vēlaties.

Zvanīt 503-436-1708 vai rakstīt jbzommers@charter.net

Mūzeja "Latvieši Pasaulē" (LaPa) grāmata

Dziesma. Svētki. Dzīve.

Stāsti par latviešu Dziesmu svētkiem ārzemēs

Līdz 31. decembrim par pazeminātu cenu – \$18.

35 autori no visām paaudzēm un kontinentiem.

Sevišķi piemērota dāvana radiem un draugiem Latvijā, jauniešiem.

"Šī ir skaistākā, rosinošākā, patiesākā, godīgākā grāmata, kādu pat daudzlasītājam kopš ilga laika gadījies izlasīt." (E.Silkalns)

Sūtīšanai lūdzu pievienot 10% no kopsummas. Čekus rakstīt uz LDMF. LaPa/LDMF – Maija Hinkle, 117 Northview Rd, Ithaca, NY 14850.

ATBALSTI LATVIEŠU BĒRNUS
mūsu tautas vienīgos garantus!

Latvijas bāreņus un daudz bērnu ģimenes jau 20 gadus atbalsta

Amerikas Latviešu apvienības / Latvijas Bērnu fonda

programmu "DROŠAIS TILTS".

Tuvāka informācija ALA mājas lapā (www.alausa.org) vai no

Kaijas Petrovskas, ALA/SAL, tālr. 262/366-4424, e-pasts: kaijajvp@aol.com

ZIEMASSVĒTKU DĀVANA

no Rīgas, Ņujorkas, Mūzikas un Mīlestības
Ņujorkas Latviešu kora jaunais kompaktdisks

"ZVAIGŽŅU GAISMA"

ar V.Silvera, I.Zemzara, I. Rūpaines un K. Lāča kantātēm.

Cena 20 \$

Pasūtiet pie Guntas Aldzeres 516 225 9353

PĒRK

latviešu mākslinieku L.Liberta, J.Tīdemaņa,
S.Vidberga, N.Strunkes, J.Kazāka, K.Padega,
V.Tones, R.Sutas, V.Purvīša, J.Rozentāla,
V.Skultes, J.Valtera, Skulmes u.c. darbus.

Interesē porcelāna, keramikas šķīvji, vāzes,
koka figūras, skulptūras, latviskas senlietas.

Tālr.: 727-421-9658

E-pasts: latgalerija@gmail.com

MATĪSS KUKAINIS

ADVOKĀTS AR TIESĪBĀM ASV UN LATVIJĀ.

- Mantošana.
- Īpašuma pirkšana un pārdošana.
- Meža apsaimniekošana un pārdošana.

Valņu iela 3, Rīga, LV-1050

matiss@sk-legal.com

+371 28390346

LATVIAN AMERICAN SHIPPING LINE

Kravas pārvadājumi starp ASV un Latviju!

Visāda veida kravas sūtījumi: **pārcelšanās** (uz vai no Latvijas), **auto transports, gaisa kravas un arī naudas pārsūtījumi** (caur Baltic Financial Services).

• Tagad ir laiks sūtīt lietas dārzam! Traktora sūtīšana (līdz 2 m³) - \$475. Citi rīku (griezēju, motorzāģu, plāvēju, u.c.) transports sākot ar \$75. (Muitas procedūra LV papildus.)

Zvaniet: 1-888-LATVIAN

Rakstiet: info@lasl.com • www.lasl.com

Legionāra atmiņu stāsts angļu valodā

Driven West, Taken East: A World War II Memoir of the Eastern Front

ir Vilņa Bankoviča **Los, Los! Davai, Davai! Otrais pasaules karš manās atmiņās** otrā izdevuma (*Mansards*, 2014) tulkojums, nupat iznācis Xlibris izdevniecībā.

Tulkotājs Māris Roze, tāpat kā Rita Drone un Valters Nollendorfs, ir pārliecināts, ka leģionāru stāsti ir diezgan labi pazīstami latviešiem, bet gandrīz pilnīgi nezināmi amerikāņu un pārējai angļiski lasošai publikai, kuŗu apziņā Otrais pasaules karš risinājās galvenokārt tikai Rietumeiropā un Klusā okeana teātrī. Šo atpazīšanas robu vēl arvien papildina mūsdienu Krievijas tendenciozie vēstures izkropļojumi, runājot par kuŗu austrumu frontē un latviešu leģionāru lomu tanī.

Driven West, Taken East, kas ietver V. Nollendorfa priekšvārdu, palīdz lasītājiem angļu valodā veidot labāku izpratni par tā laika vēstures notikumiem un atspēko šos vēstures sagrozījumus. Šis leģionāra stāsts ir arī saistošs pats savā būtībā. Vienkāršā, tiešā valodā autors attēlo cīņas Krievijā un Pomerānijā, vāciešu nodevību, krišanu krievu gūstā, brutālītāti cietumā un ceļā uz Gulagu, kur viņa un citu ieslodzīto dzīve ik brīdī karājās mata galā. Pacilājošs ir stāsta nobeigums, parādot autora izturību, izdzīvošanas spējas un, kā varam spriest no māsas Ritas Drones epiloga, viņa spējas saglabāt vissvarīgāko – paša integritāti un cilvēcību. Tādā ziņā šis ir stāsts par uzvaru.

Grāmata ieteicama jūsu paziņām, radiem un draugiem,

kuŗi drīzāk vai vispār lasa tikai angļu valodā.

Grāmatu var pasūtīnāt Amazon.com, Barnes&Noble.com,

vai no apgāda Xlibris: orders@xlibris.com, vai www.xlibris.com, arī zvanot 1-888-795-4274.

Latviešiem piederošs uzņēmums
PĒRK MEŽUS UN ZEMI VISĀ LATVIJĀ.

Tālrunis +371 29420502
e-pasts: gunita@amg-eksports.lv

**Skaistas, oriģinālas
dāvanas sev un mīļajiem!**

Latviešu tradicionālie raksti, pārdomāts dizains, augstākās kvalitātes materiāli: merino vilna, kašmirs, zīds, lins. Plaša toņu, krāsu un rakstu izvēle. Tekstilmākslinieces levas Prānes autordarbi atpazīstamā modes zīmolā "Legatee".

E-pasts: ievaprane@gmail.com
Tālr.: + 371 29117435
Vairāk: www.ievaprane.com

**VESELĪBAS
APDROŠINĀŠANA**

uz īsu vai ilgāku laiku
**LATVIJAS CIEMIŅIEM
CEĻOTĀJIEM UZ ĀRZEMĒM**
Zvaniet:
RESNICK & ASSOCIATES
800-324-6520

**NAUDAS PĀRSŪTĪJUMI
UZ LATVIJU**

**Kārtojam nodokļu un citus
maksājumus Latvijā!**

Baltic Financial Services
19 N. Mountain Ave.,
Montclair, NJ 07042-1810
Tālr: 973-746-3075

NĀC, SVĒTĀ NAKTS, AR SAVU KLUSO MIERU,
PĒC KURA NESKAITĀMAS SIRDIS TVĪKST.
UN LAI NO JAUNA DZIRDAM ZVAIGŽŅU VĒSTI,
KA CILVĒKS TICĒT VĒL UN CERĒT DRĪKST.

GAIŠUS ZIEMASSVĒTKUS
UN LAIMĪGU JAUNO GADU
JUMS NOVĒL

RADI UN DRAUGI NIKLĀVS
***** VIESNĪCA • HOTEL RESTORĀNS

Latvian Cremation Urn

Solid Birch
with Walnut and Amber

For more information

www.BalticSantas.com

262-786-1553

Maija@BalticSantas.com

2016 ALA Tours to Latvia - July 19 – August 2

„Hello, Latvia/Sveika, Dzimtene!” – Introduce your family to the land of your ancestors! Get to know Latvia yourself! The ALA two-week bi-lingual tour for adults and families is designed for those who want to get to know Latvia's history, geography, culture and people. ALA tours have earned a reputation for being safe, well-organized, and rich in information and once-in-a-lifetime experiences. Hotels, meals, transportation, and guide services are first-rate. Participants enjoy the trip, while everyday details are taken care of by the organizers. The trip fee is \$3600, including airfare. Land-only portion - \$2400. Minimum number of participants 10 – maximum 20.

„Heritage Latvia” – ALA is also offering a two-week English-language educational tour for 13-16 year-olds of Latvian heritage. The 7th such tour organized by ALA will feature a wide-ranging itinerary, including time in Riga. Participants will meet their counterparts in Latvia, as well as participate in a variety of hands-on activities. Young people from all over the United States have participated in this once-in-a-lifetime experience – and you can too!

“Heritage Latvia” is a great gift for your children or grandchildren!

“Sveika, Latvija!” izglītojoši ceļojumi 2016. gada latviešu skolas absolventiem:

“Sveika, Latvija!” – XXXV no Čikāgas no 10 līdz 24. jūnijam

“Sveika, Latvija!” – XXXVI no Newarkas no 10. līdz 24. augustam.

Participants for the English-language trips are accepted in the order application forms and deposits are received. For more information on all trips, please call or write to: ALA, att: Anita Juberts, 400 Hurley Ave., Rockville, Maryland 20850 Tel: (301) 340-8719; e-mail: projekti@alausea.org

ANNO 1957

www.kalupesrotas.lv

Latviešu Ziemsveiku Vecītis
ar īstu kažoku garnetur
arī tautiskas lelles no porcelāna
dāvanas īpašos gadījumos
var ceļot no paaudzes uz paaudzi

Latvian Santa Claus
with Genuine Fur Trim
Also Porcelain Folk Dolls
Gifts for Special Occasions can be handed down from Generation
to Generation

Maija Steingart
262-786-1553
Maija@BalticSantas.com
www.BalticSantas.com

LATVIJAS SPORTISTI LATVIJĀ UN PASAULĒ

Martins Dukurs uzvar trešo reizi

Pasaules kausa izcīņā skeletonā Martins Dukurs Kēnigszē trasē, Vācijā, izcīnīja trešo uzvaru pēc kārtas, otrajā braucienā apsteidzot krievu Aleksandru Tretjakovu. Tomass Dukurs sezonas trešajā posmā ieguva ceturto vietu un nenoturējās trijniekā, kur bija pēc pirmā brauciena.

Martins Dukurs distancē

Martina Dukura rezultāts divu braucienu summā bija viena minūte un 40,28 sekundes, kas viņam nodrošināja 0,43 sekunžu pārsvaru pār Krievijas olimpisko čempionu un lideri pēc pirmā brauciena Tretjakovu.

Latvijas vadošā skeletoniste **Delde Priedulēna** ar vēl vienu karjēras rekordu turpināja teicami iesāktu Pasaules kausa izcīņas sezonu. Trešajā posmā Vācijā, Kēnigszē trasē, viņa izcīnīja ceturto vietu.

Delde Priedulēna

Priedulēnu no pirmās medaļas šķīra tikai četras sekundes simtdaļas. Pasaules kausa pirmajā posmā viņa bija sestā, otrajā – piektā, bet tagad jau ceturta.

Melbārža bobsleja divniekam vēlreiz sudrabs

Oskara Melbārža pilotētā bobsleja divnieka ekipāža Kēnigszē, Vācijā, sezonā jau trešo reizi Pasaules kausa izcīņas posmā izcīnīja otro vietu. Pieticīgākas sekmes bija abiem pārējiem Latvijas divniekiem – Uģa Žaļima ekipāža ierindojās 10., Oskara Kībermanis – 17. vietā.

Melbārdis ar stūmēju Daudmanti Dreiškeni divu braucienu

summā 0,28 sekundes zaudēja uzvarētāja vācieša Frančesko Frīdriča ekipāžai.

Četrinieku sacensībās Latvijas četrinieku ekipāža ar pilotu Oskaru Melbārdi izcīnīja sesto vietu (attēlā).

Melbārdis ar stūmējiem Mātišu Mikni, Arvi Vilkasti un Jāni Strengu pēc pirmā brauciena ieņēma dalītu astoto vietu, sasniedzot tādu pat rezultātu kā britu sportistam Džonam Džeksonam, kurš savainojuma dēļ ilgāku laiku sacensībās nepiedalījās. Taču otrais brauciens latviešiem izdevās daudz veiksmīgāks, kas ļāva ne tikai par 0,21 sekundi apsteigt Džeksonu, bet arī pārspēt vēl divus konkurentus un pakāpties uz sesto vietu. Citas Latvijas ekipāžas palika otrā desmita beigās. Uģis Žaļims ar stūmējiem Jāni Jansonu, Kristapu Kalniņu un Intaru Dambi ierindojās 17., Oskars Kībermanis ar stūmējiem Helviju Lūsi, Raivi Zirupu un Vairi Leibomu – 19. vietā.

Pasaules kausa izcīņas kopvērtējumā pēc trim posmiem četrinieku ekipāžām līderis ar 642 punktiem ir vācietis Frančesko Frīdrihs. Arī nākamās divas pozīcijas ieņem vācieši. Melbārža ekipāžai ir 520 punkti un piektā vieta. Kībermanis ar 410 punktiem ir 11., Žaļims ar 304 punktiem – 15. vietā.

Biatlons

Latvijas spēcīgākais biatlonists **Andrejs Rastorgujevs** Hochfilcenē, Austrijā, šaušanā trāpīja 19 no 20 mērķiem un ierindojās 26. vietā Pasaules kausa izcīņas posmā 12,5 km iedzišanas distancē.

Latvijas labākā biatloniste **Baiba Bendika** izcīnīja 43. vietu PK otrā posma sprinta sacensībās, sasniedzot jaunu karjēras augstāko rezultātu. Bendika šaušanā

aizvēra visus desmit mērķus un finišā par minūti un 29,5 sekundēm atpalika no uzvarētājas – Vācijas biatlonistes Franciskas Hildebrandas, kuŗa arī bija nekļūdīga.

10 km iedzišanas distancē Baiba Bendika pieļāva septiņas kļūdas šaušanā, kas viņai liedza pakāpties augstāk par 55. vietu un apsteigt kādu finišējušu konkurenti.

Stafetes sacensībās 4x7,5 km pirmajā posmā pie finiša līnijas Rastorgujevs nonāca pirmais, taču citi biatlonisti startēja daudz vājāk, un līdz ar to komanda ierindojās tikai 22. vietā. Stafetē vēl piedalījās Ingus Deksnis, Roberts Slotiņš un Daumants Lūsa.

Kamaniņas

Latvijas kamaniņu braucējs **Kristers Aparjods** izcīnīja uzvaru Austrijā Pasaules kausa izcīņas ceturtajā posmā junioriem. Divu braucienu summā Aparjods par 0,048 sekundēm apsteidza austrieti Jonasu Milleru. Aparjods līdz ar to šīs sezonas četros posmos ticis jau pie divām uzvarām, kā arī izcīnījis vienu sudraba medaļu, novembra beigās Siguldā posmā viņš izcīnīja ceturto vietu.

ASV, Parksitijas trasē, Pasaules kausa izcīņas trešajā posmā divnieku sacensībās augsto **ceturto** vietu izcīnīja **Oskars Gudramovičs un Pēteris Kalniņš**. Viņi apsteidza brāļus Šicus, kuŗus tehnisku problēmu dēļ diskvalificēja. Dāmu konkurencē par vietu uz goda pjedestala ciniņas 25 dalībnieces, arī Latvijas spēcīgākā braucēja **Eliza Cauce**. Viņa divu braucienu summā ierindojās 10. vietā.

Florbols

Latvijas valstsvienības **florbolistes** Tāmpērē, Somijā, pasaules meistarsacīkstēs ciņā pat piekto vietu ar 5:2 uzvarēja Vācijas vienību. Tādējādi tika atkārtots

pirms diviem gadiem gūtai panākums. Tas ir komandas augstākais sasniegums kopš 2007. gada.

Vai Nolans atgriezīsies?

Latvijas Hokeja federācijas prezidents Kirovs Lipmans Latvijas un Kazachstānas U-20 izlašu spēles pārtraukumā intervijā *Sporta centrs.com* nosaucis trīs kandidātus uz Latvijas nacionālās izlases galvenā trenera amatu.

Starp kandidātiem ir arī pašreizējais Latvijas U-20 izlases galvenais treneris Leonīds Beresņevs, kuŗa iespējas varētu būt atkarīgs no junioru parādītā snieguma pasaules meistarsacīkstēs pirmajā līgā. Vēl viens kandidāts ir Toljati *Lada* galvenais treneris Artis Ābols, ar kuŗu gan pats Kirovs neesot runājis, bet to ir darījis Latvijas hokeja izlases ģenerālmenedžeris Māris Baldonīeks.

Lipmana redzeslokā ir arī hokeja sabiedrībai ļoti pazīstamais kanadiešu speciālists Teds Nolans. Viņš 2011. gadā strādāja ar Latvijas U-20 izlasi, pēc kā trīs gadi tika pavadīti pie pieaugušo izlases stūres, vadot vienību Soču Olimpiskajās spēlēs. "Teds Nolans jebkuŗā brīdī ir gatavs parakstīt līgumu un vadīt Latvijas izlasi," atzina Lipmans.

Latvijas **U-20** hokeja vienība pasaules meistarsacīkstēs par vienīgo ceļazīmi uz elites līgu sacentīsies ar Vācijas, Norvēģijas, Austrijas, Itālijas un Kazachstānas līdzaudžiem. Turnīrs līdz 19. decembrim risināsies Austrijas

Teds Nolans

galvaspilsētā Vinē. Kirovs Lipmans sacījis, ka viņš būs apmierināts tikai ar pirmo vietu.

Kvalificējas olimpiskajām spēlēm

Starptautiskā vieglatlētikas federāciju asociācija (IAAF) paziņinājusi olimpiskos normatīvus vairākās vieglatlētikas disciplīnās. Tas ļāvis Guntai Latiševai-Čudarei kvalificēties Riodežaneiro olimpiskajām spēlēm 400 m distancē un Arnim Rumbeniekam – 50 km soļošanā.

Novembra nogalē IAAF sanāksmē tika veiktas izmaiņas normatīvos. Augusta beigās Pekinā notikušajās pasaules meistarsacīkstēs Latiševa-Čudare sasniedza jaunu personisko rekordu, taču nespēja kvalificēties 400 m skrējiena pusfinālam. Priekšsacīkšu sacensībās latvieti distanci veica 52,17 sekundēs, kas no tā brīža olimpisko spēļu normatīva atpalika 0,17 sekundes. Tomēr tagad olimpisko spēļu normatīvs ir pazemināts uz 52,20, tādējādi Guntai ļaujot kvalificēties olimpiskajām spēlēm.

Olimpiādei kvalificējies soļotājs Arnis Rumbenieks, kuŗš šogad Slovakijas kūrortpilsētā Dudincē 50 km distānci veica četras stundās, trīs minūtēs un 44 sekundēs (4.03:44), bet jaunais normatīvs ir 4:06:00. Iepriekšējais normatīvs šajā disciplīnā bija 4.03:00. Londonas Olimpiskajās spēlēs Rumbenieks 20 km soļošanā ieguva 45. vietu.

No Latvijas vieglatlētiem olimpisko spēļu normatīvu izpildījuši maratona skrējēji Jeļena Prokopčuka, Ilona Marhele un Valērijs Žolnerovičs, septiņciņniece Laura Ikauniece-Admīdiņa, kā arī šķēpmetēji Rolands Štrobinders, Sinta Ozoliņa-Kovala un Madara Palameika.

Sporta ziņas sakopojis
P. KARLSONS

Pozingus = Knicks!

New Jorkas Nikas logo mēbeles!

Pārciet šeit -->

<http://www.collegefootballfaniacsstore.com/collections/all/new-york-knicks>

JAUNLAUCIŅI

NEKUSTAMO ĪPAŠUMU

- PIRKŠANA • PĀRDOŠANA • APSAIMNIEKOŠANA
- ATGŪŠANA • VĒRTĒŠANA VISĀ LATVIJĀ

MANTOJUMA

- DOKUMENTU KĀRTOŠANA

MEŽA ĪPAŠUMA

- VĒRTĒŠANA • IZSTRĀDE • PĀRDOŠANA

BEZMAKSAS KONSULTĀCIJA

- MEŽA APSAIMNIEKOŠANĀ

ZVĒRINĀTA ADVOKĀTA PAKALPOJUMI

ASV – Ivars A. Petrovskis
504 Grand Avenue N. E.
Grand Rapids, MI 49503
Tel.: (616) 975-2705
zipetro@att.net

LV – Arnis Zvaigzne
Duntes 28-192,
Rīga, LV-1005
Tel.: (371) 291-15477
arniszv@gmail.com

ASV – Sigurds Strautmanis
4906 S 19th St,
Milwaukee, Wisconsin
Unit J, 53221
Tel.: (414) 616-1657

Zvērināts advokāts
Andris Kluss
Tel.: (371) 291-52494
andris.kluss@advokataprakse.lv